

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjar Chelmitowski, wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 210 Wydanie P

Poznań, środa dnia 8 maja 1935

Rok 30

Poznań, 7 maja.

Polska a basen Dunaju

W prasie zagranicznej w dalszym ciągu pisał się wiele na temat udziału Polski w nowych picagnieciach europejskich na linii Rzym—Dunaj Milczenie naszego ministerstwa spraw zagranicznych po spotkaniu min. Becka z podsekretarzem stanu w włoskim ministerstwie spraw zagranicznych Suvichem, jak i znana ogólnie niechęć naszych kół oficjalnych do wynurzeń na temat polityki zagranicznej pobudzają opinie zagraniczne do szukania informacji z innych źródeł.

Obecnie, z okazji rozmów przygotowawczych do konferencji naddunajskiej między ministrami spr. zagranicznych Włoch, Austrii i Węgier w Wenecji, ożywiło się znowu zainteresowanie zagadnieniem basenu środkowo-europejskiego, przyczem nie brak w prasie głosów, przypisujących czynną rolę na tym terenie w najbliższej przyszłości — Polsce.

Prasa budapestzieńska, która losy przyszłej konferencji naddunajskiej obchodzi jak najbardziej, w obawie zresztą, by wyniki tej konferencji nie zmusiły Węgier do poniesienia raz na zawsze taktyki rewizjonistycznej wobec sąsiadów, twierdzi na podstawie własnych źródeł informacyjnych, że Suvichowi udało się w rozmowie z min. Beckiem „przeciągnąć Polskę na stronę włoską”. Oznaczałoby to, że w układzie naddunajskim, w razie wielce prawdopodobnego usunięcia się Niemiec od udziału, „lukę tę wypełniłaby Polska”.

Zapatriwanie to odnaleźć można również w odgłosach opinii włoskiej, wśród której uchodzi za rzecz wiadomą, że na konferencji w Stresie otrzymali Włochy od biorących w niej udział mocarstw misję zjednoczenia Polski dla planów naddunajskich; misja ta rzekomo ukoronowana została sukcesem. Mowa jest nawet o pewnych „przyrzeczeniach” natury gospodarczej, udzielonych jakoby z tego tytułu przez Polskę.

W związku z tem, że — jak informuje z Rzymu „Berliner Tageblatt” — zanoszą się obecnie na zbliżenie Polski do zagadnień basenu dunajskiego, zdaniem tego pisma, zdwojona ostatnimi czasy aktywność poselstwa austriackiego na terenie Warszawy. W dyskusjach i inspirowaniu opinii wysuwane jest czołowe dla republiki austriackiej zagadnienie utrwalenia jej niepodległości.

Tak samo jak Wiedeń, i Budapestz zabiega teraz usilnie u rządu warszawskiego, by znaleźć poparcie dla swego stanowiska na przyszłej konferencji naddunajskiej. Nie mogło też ująć uwagi, że przeprowadzana zmiana w obsadzie poselstwa węgierskiego w Warszawie wzmocnia pod względem politycznym dyplomatyczną placówkę węgierską w Polsce. Bowiem posłem mianowany został p. Hory, dotychczasowy podsekretarz stanu w budapestzieńskim M. S. Z., osoba dokładnie

Projekt nowej ordynacji wyborczej

Kolegja, układająca listy — Dwumandatowe okręgi — Poznań posiadałby 4 posłów na ogólną liczbę 200 — Kto miałby czynne względnie bierne prawo wyborcze

Warszawa, (Tel. wł.) Dziś o godzinie 10,15 w gmachu prezydium Rady Ministrów rozpoczęły się obrady połączonych grup konstytucyjnych Sejmu i Senatu członków BBWR. Płk. Sławek przedstawił główne zasady projektu przyszłej ordynacji wyborczej. W obradach poza posłami i senatorami z B. B., członkami komisji konstytucyjnych wzięli również udział obaj marszałkowie Świtalski i Raczkiewicz, tudzież prezydium klubu BBWR. Komunikat oficjalny zo-

stanie wydany w godzinach popołudniowych.

Główne zasady projektu ordynacji wyborczej, przedstawione przez płk. Sławka, uzupełniali współautorzy pp.: Car, Makowski i Podoski.

Najistotniejszą cechą jest wprowadzenie kolegiów wyborczych, które mają się składać z przedstawicieli samorządów terytorjalnych i gospodarczych. Zadaniem tych kolegiów będzie ustalenie listy kandydatów w poszczególnych okręgach trzykrotnie

przekraczającej ilość kandydatów w danym okręgu.

Sejm ma się składać z 200 posłów, wybieranych z 100 dwumandatowych okręgów. Warszawa ma liczyć 6 okręgów, Poznań 2 okręgi wyborcze z 4 posłami.

Senat ma składać się z 111 senatorów, z czego ⅓ byłaby powoływana przez p. Prezydenta, a ⅔ wychodziłyby z wyborów.

Czynne prawo wyborcze do Sejmu posiadałby każdy obywatel liczący lat 24, bierne prawo przysługiwałoby obywatelom, liczącym lat 30.

Do Senatu czynne prawo wyborcze miałyby osoby ponad lat 30, a bierne liczące ponad lat 35. Ilość wyborców do Senatu byłaby ograniczona cenzusem wykształcenia, majątkowym i społecznym. Ponadto mogliby być wybierani kawalerowie orderu „Virtuti Militari”, Krzyża Niepodległości, albo też posiadający odpowiedni cenzus społeczny oraz inteligencji.

Wybory miałyby się odbyć 60 dni po ich ogłoszeniu terminu wyborów.

Zjazd trzech państw bałtyckich

Ryga, (PAT). Z Kowna donoszą: Ministerstwo spraw zagranicznych Litwy, Łotwy i Estonii obradowali przeszło 3 i pół godzin, poczem min. Lozorajtis podejmował wieczorem członków konferencji obiadem. Dziś mają się odbyć dwa posiedzenia, oraz śniadanie u premiera Tubelisa i obiad u min. Lozorajtisa. Końcowe obrady konferencji zapowiedziane zostały na środę pomiędzy godziną 10 a 12. Wieczorem delegaci Litwy i Estonii opuszczają Kowno.

Min. Lozorajtis witając gości zaznaczył, że idea przewodnią zarówno poprzedniej konferencji tallińskiej, jak i teraźniejszych narad, jest chęć utrzymania niezależności państw bałtyckich oraz utrwalenia pokoju i bezpieczeństwa. Mówca wyraził przekonanie, że obecna konferencja, służąc celom pokoju i bezpieczeństwa, przyczyni się do wzmocnienia oraz pogłębienia stosunków pomiędzy Litwą, Łotwą i Estonją.

Berlin, (PAT.) Niem. Bjuro Inf. donosi z Kowna:

Litewska Ag. Tel. ogłosiła w poniedziałek wieczorem urzędowe sprawozdanie z pierwszego dnia obrad ministrów państw bałtyckich. Według tego sprawozdania, konferencja narazie załatwiła kilka spraw formalnych i wyłoniła dwie komisje: redakcyjną

obozną z pracami swojego rządu na terenie polityki środkowo-europejskiej.

Z aktywizacji roli Polski nad Dunajem, odbywającej się przy boku Włoch, nie są zadowolone trzy państwa Małej Ententy, gdzie już od pewnego czasu zaznacza się wyraźny chłód wobec Polski i nie brakuje też głosów prasowych, krytykujących naszą politykę zagraniczną. Ostatnio znów ukazał się w prasie rumuńskiej szereg cierpkich słów pod adresem Warszawy, co w związku z pogłoską o zamierzonej jakoby podróży min. Piłsudskiego, który miałby po drodze na Wschód zatrzymać się także w Rumunii, nasuwa niektórym pismom zagranicznym przypuszczenie, że podróż będzie miała na celu polityczne odprężenie stosunków polsko-rumuńskich.

Z przytoczonej wyżej a charakterystycznej mozaiki odgłosów zagranicznych można w przybliżeniu skreślić obraz udziału Polski w najbliższych pracach dyplomatycznych na odcinku Europy środkowej.

Polska znajduje się od dłuższego

czasu w politycznym odosobnieniu

wskutek stronienia od pociągnięcia wielkich mocarstw, których plany rodziły się ostatnio w Paryżu i Londynie. Pośrednictwa przy wciąganiu ponownie Polski do pracy po stronie mocarstw tych podjęty się — jak z wszystkich wyników — Włochy, wyznaczając jako teren akcji zbliżającą się konferencję naddunajską.

Zważywszy, że konferencja naddunajska powzięta zapewne w kwestji nieingerowania w stosunki wewnętrzne Austrii uchwały, na które trudno będzie się zgodzić Rzeszy Niemieckiej, oraz zważywszy, że uchwały te jednocześnie miałyby być poparte przez Polskę, zrozumiałe można pewne już dziś zdenerwowanie opinii niemieckiej z tej przyczyny, tembardziej, gdy się uwzględni wagę prestiżową zagadnienia austriackiego dla Niemiec. Rodzi się pytanie, czy konferencja ta nie okaże się sprawdzianem stopnia zależności Warszawy od więzów z Berlinem i czy wskutek tego nie przyczyni się do wyjaśnienia sytuacji w tym lub owym kierunku.

Wskutek tego nie przyczyni się do wyjaśnienia sytuacji w tym lub owym kierunku.

Wskutek tego nie przyczyni się do wyjaśnienia sytuacji w tym lub owym kierunku.

O układzie francusko-sowieckim

Oświadczenie min. Titulescu — O pożyczce dla ZSRR

Bukareszt, (PAT). Ag. Rador donosi:

Min. Titulescu udzielił prasie wywiadu, w którym oświadczył, iż sytuacja międzynarodowa jest skomplikowana. Mimo to jednak istnieją dwa pocieszające objawy, które pozwalają patrzeć z nadzieją w przyszłość.

Pierwszym takim objawem jest zawarcie układu francusko-sowieckiego, a drugim — perspektywa zrealizowania paktu naddunajskiego, zgodnie z protokółami, podpisanymi przez Laval'a i Mussoliniego 7 stycznia r. b. w Rzymie.

Podpisanie układu francusko-sowieckiego jest doniosłym wydarzeniem. Dwa państwa, leżące na dwóch krań-

cach Europy, wyciągnęły do siebie ręce, wyrażając w ten sposób zaufanie do pokoju i zapraszając wszystkich do wzięcia udziału w stworzonym przez nich dziele. Układ francusko-sowiecki nie jest skierowany przeciwko komukolwiek, a wymierzony jedynie przeciwko wojnie. Mała Ententa, oraz Porozumienie Bałkańskie ustosunkowały się od początku przychylnie do układów rzymskich.

„Byłoby szczęśliwie — mówił Titulescu — gdyby wysiłki Włoch i Francji, zmierzające do osiągnięcia ponownie pojednania w Europie środkowej, zostały uwieńczyte powodzeniem. Jestem przekonany, że Mała Ententa oraz Porozumienie Bałkańskie nie będą czyniły trudności w osiągnięciu tego celu. Linja postępowania tych dwóch grup, jest wyraźnie sprzeciwiana. Nie żądamy niczego, co mogłoby być uważane jako nienormalne. Jeśli nasze interesy zostaną uwzględnione, to uczynimy wszystko, co jest niezbędne do utrzymania pokoju.

„Gdy układ sowiecko-francuski uzupełni się przez projektowany układ czechosłowacko-sowiecki i pakt naddunajski, Europę pokryje w krótkim czasie sieć układów regionalnych o wzajemnej pomocy, które pozwolą nam patrzeć w przyszłość jeszcze z większym spokojem.”

Paryż, (PAT). Pomimo sowieckich zaprzeczeń utrzymuje się nadal w Paryżu uprzejmych wiadomości, że Francja udzieli ZSRR pożyczki w wysokości 4 miliardów franków.

Pożyczka ta ma być zużyta na zakup we Francji materiałów, w celu dokonania szeregu inwestycji o charakterze strategicznym, zwłaszcza na zachodniej granicy.

Urzędowe czynniki francuskie nie dały dotychczas żadnych jasnych oświadczeń.

Paryż, (PAT). Havas donosi:

Min. spraw zagr. oświadcza, że wiadomości, ogłoszone w prasie zagranicznej o tem, jakoby pakt francusko-sowiecki zawierał tajne klauzule i że rozważano projekt pożyczki dla Sowietów, są zupełnie bezpodstawne.

Zdobywca stratosfery w Polsce

Prof. Piccard wygłosi szereg wykładów i zwiedzi nasze warsztaty balonowe — Przejechać będzie przez Poznań

Warszawa, (Tel. wł.) Dziś rano pociągiem berlińskim przyjechał do Warszawy prof. Piccard. Zabawi on w Polsce 6 dni.

W południe złoży wizytę rektorowi politechniki i kierownikowi instytutu aerodynamicznego dyr. Witoszyńskiemu. Po obiedzie u posta belgijskiego i konferencji prasowej prof. Piccard wygłosi odczyt w Tow. Fizycznym, które później urządzi dla niego przyjęcie.

W środę, po południu prof. Piccard będzie przyjęty przez p. Prezydenta. O godz. 18 wygłosi odczyt na politechnice o lotach do stratosfery.

W czwartek uda się do Legjonowa, gdzie zwiedzi wojskowe warsztaty balonowe.

W piątek o ile pozwolą na to warunki atmosferyczne, dokona lotu na balonie „Zurich”. Wieczorem wyjedzie do Mościc, gdzie zwiedzi fabryki związków azotowych i wygłosi odczyt w Zw. Inżynierów.

W sobotę wieczorem odjedzie do Sanoka, by obejrzyć miejscową fabrykę wyrobów gumowych a po południu wróci do Krakowa, skąd 13 maja przez Poznań i Zbąszczyń odjedzie do Brukseli. (w)

Warszawa. (PAT.) O godz. 9,10 do Warszawy przybył z Brukseli słynny badacz stratosfery prof. Piccard. Na dworcę oczekiwali uczoności w zastępstwie szefa departamentu aeronautyki min. spr. wojsk. płk. Wolzleger, szef wydz. balonowego, oraz mjr. Mazurek, kierownik wojskowych warsztatów balonowych w Legjonowie, profesorowie politechniki warszawskiej z prof. Wolfke, przedstawiciele LOPP, Aeroklubu R.P., liczne grono dziennikarzy oraz publiczność, która zgłotowała przybyłemu uczonemu serdeczne powitanie.

Moskwa, (PAT.) Podczas uroczystości promocji studentów akademii armii czerwonej na Kremlu Stalin wygłosił przemówienie, w którym m. in. powiedział:

Stalin o braku ludzi w Sowietach

„Odziedziczyliśmy kraj technicznie zacofany, zrujnowany przez cztery lata wojny światowej i trzy lata wojny domowej z ludnością w połowie analfabetów z okazami odosobnionemu przemysłu, tonącemu w morzu rozdrobnionych gospodarstw chłopskich.”

Wspomniał o rezultatach, osiągniętych w dziedzinie przemysłowej kraju, mówca oświadczył, iż Związek Sowiecki wyszedł z okresu ubóstwa technicznego i wkroczył obecnie w nowy, który nazwał okresem ubóstwa w dziedzinie ludzi, kadr pracowników, umiejących opanować technikę i przyczynić się do jej postępu.

„Posiadamy zakłady fabryczne — powiedział Stalin — „kołchozy“ i „sowchozy“, posiadamy armię i technikę, ale brak nam ludzi rozporządzających wystarczającym doświadczeniem, które pozwala na wydobywanie maksymalnych wyników z techniki. Dawniej mówiliśmy, że technika decyduje o wszystkim, obecnie uwaga winna być skoncentrowana na ludziach, na kadrach, na pracownikach, którzy zdobyli tajniki techniki. Dlatego dawne hasło „technika decyduje o wszystkim“, odzwierciedlające okres, który już przeszliśmy, musi być teraz zastąpione przez nowe: „kadry decydują o wszystkim“.

Prof. Piccardowi towarzyszy znany aeronauta, uczestnik ostatnich zawodów Gordon-Bennetta p. Erich Tilgenkamp. Po powitaniu prof. Piccard odjechał do hotelu Bristol.

Pomawianie Japonii o popieranie powstańców jest niesłuszne, gdyż ludność nie potrzebuje pomocy w walce, która prowadzona będzie aż do uzyskania prawdziwej niepodległości.

London. (Tel. wł.) Przywódca filipińskiej organizacji wolnościowej bawiący obecnie w Tokio oświadczył, że powstanie spowodowane zostało uciskiem Stanów Zjednoczonych, które obiecałami przyznania samodzielności, od 35 lat zwodzi ludność Filipin.

Echa powstania na Filipinach

London. (Tel. wł.) Przywódca filipińskiej organizacji wolnościowej bawiący obecnie w Tokio oświadczył, że powstanie spowodowane zostało uciskiem Stanów Zjednoczonych, które obiecałami przyznania samodzielności, od 35 lat zwodzi ludność Filipin.

Pomawianie Japonii o popieranie powstańców jest niesłuszne, gdyż ludność nie potrzebuje pomocy w walce, która prowadzona będzie aż do uzyskania prawdziwej niepodległości.

London. (Tel. wł.) Z Manilli donoszą:

Po stłumieniu powstania na Filipinach władze przystąpiły do licznych aresztowań. Dotychczas osadzono w więzieniach przeszło 250 osób.

Sakdaliści zabarykadowali się w Cavehill w prowincji Rizal i oblegani są przez żandarmerję. Wczoraj powstańcy zaatakowali miejscowość Mauban w prowincji Tabayas.

Wodzowie Z S R R o czerwonej armii

Moskwa. (PAT.) W przemówieniu podczas przyjęcia na cześć absolwentów akademii wojskowej premier Mołotow charakteryzując układ z Francją oświadczył, że podpisanie stało się możliwe m. in. ze względu na rosnącą potęgę czerwonej armii.

„Nasz międzynarodowy autorytet — oświadczył premier — i potęga ogromnie wzrosły. Wzrost ten stał się obecnie oczywisty nie tylko dla przyjaciół, ale i dla tych, których trudno nazwać przyjaciółmi. To co nie było możliwe parę lat temu, stało się obecnie rzeczywistością, ponieważ mamy potężną czerwoną armję, rozporządzającą współczesnym systemem technicznym.“

Komisarz Woroszyłow zapowiedział m. in., że czerwona armia nadal będzie rosła i doskonaliła się, aby wrogowie Zw. Sowieców nie mogli na...

wet pomyśleć o przekroczeniu granicy ZSRR.

Prezydent Kalinin zapewnił, że czerwona armia odniesie zwycięstwo, jeżeli wojna zostanie narzucona ZSRR.

Komisarz Ordzonikidze oświadczył, że przemysł sowiecki i czerwona armia stanowią jedną całość.

Kto wygrał 50 tys. złotych?

Warszawa. (PAT.) W drugim dniu ciągnięcia czwartej klasy 32 loterii większe wygrane w pierwszym ciągnięciu padły na następujące numery:

- 50.000 zł — 96.151; 5.000 zł — 92.020, 124.855, 145.583, 162.240, 174.820; 2.000 zł — 228, 13.002, 19.798, 40.453, 44.131, 49.115, 57.305, 68.314, 87.541, 91.167, 91.695, 91.918, 109.087, 111.379, 118.636, 122.175, 129.609, 134.757, 181.153; 1.000 zł — 5.390, 6.064, 6.750, 8.385, 8.190, 11.471, 12.035, 12.501, 12.520, 13.844, 15.115, 15.364, 21.733, 21.466, 23.749, 23.858, 26.373, 35.585, 39.913, 46.167, 75.519, 78.000, 78.546, 84.368, 91.280, 93.126, 101.616, 113.934, 133.341, 142.512, 155.181, 156.369, 166.895, 184.610, 184.652.

Zdrowie Flandina

Paryż. (PAT.) Ogólny stan zdrowia premiera Flandina od dnia wczorajszego uległ poprawie.

Premier spędził noc zupełnie dobrze. Temperatura jest normalna. Dziś rano miano dokonać nowego zestawienia złamanego ramienia.

Sprawa Jacoba

Paryż. (PAT.) Ag. Havasa donosi: „Le Matin“ w depeszy z Genewy cytując wiadomość „Nationalztg.“, która dowiada się, iż w pewnych kołach berlińskich rzekomo rozpatrywana jest możliwość wypuszczenia na wolność Jacoba, wobec obciążających dowodów, jakich dostarczyła rada federalna Szwajcarii, stwierdzających winę „Gestapo“ i dr. Richtera.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.26 — 5.27 zł, w Gdańsku na Warszawie 5.27 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mk. niem. gotówką 190.00 zł, za 100 guld. gd. w dewizach — zł, gotówką — zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 7. 5. 1935 r. Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była niejednolita. Z pożyczek państwowych płacono za 5% poz. konwers. 67,—%, za 4% premj. dol. 51,50, za 4% poz. inwest. 103,— oraz za 3% poz. bud. 41,50.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obracano 4½% dol. listami zast. po 44,—%, zaś 4½% listy zast. złote w zlocie poszukiwano po 45,—%; pozbatem obracano 4½% złotowe listy zast. po 44—43,—% w zaoferowaniu i w końcu handlowano 4% listy zast. konwert. po 43,50—42,—%.

Z akcji bankowych płacono za Bank Polski 87,—.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominalu wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poz. konwers. 67,— P. 4% poz. premj. dol. serja III 51,50 P. 4% premj. poz. inwest. 103,— P. 3% poz. budowl. serja I 41,50 P. 4½% dolarowe listy zast. serji K. z r. 1933 Pozn. Ziem. Kred. 44,— + 4½% listy zast. złote w zlocie przestemplowane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4½% dol. listy zast. w zlocie = 8,90 za 1 dol. 45,— P.

4½% zlotowe listy zastaw. s. K. z r. 1933 Jozn. Ziem. Kred. 44,—43,— O. 4% listy zast. konwert. ostempl. P. Z. K. 43,50—42,— +

Akcje bankowe i przemysłowe Bank Polski 87,— P. Tendencja niejednolita.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 7. 5. 1935 r. Warunki: Handel hurtowy parzytel Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standarty: 1) żyto 715 g/l 2) pszenica 750 g/l 3) owies 470 g/l.

Ceny transakcyjne:

Zyto 30 tonn par. Poznań . . . . . 14,75 Pszenica 30 tonn par. Poznań . . . 16,00 Pszenica 15 tonn par. Poznań . . . 15,95 Owies 15 tonn par. Poznań . . . . . 15,0 Owies 15 tonn par. Poznań 14,95

Ceny orientacyjne:

Zyto (Usposob. spokojne) . . . . . 14,50—14,75 Pszenica (Uspos. spokojne) . . . . . 15,75—16,00 Jęczmień 710—725 g/l . . . . . 17,25—17,50 Jęczmień 690—690 g/l . . . . . 16,25—16,75

Usposobienie spokojne. Owies (Usposob. spokojne) . . . . . 14,50—15,00

Maka żytnia I gat. 0.55% wł. w . . . . . 21,75—22,75 żytnia I gat. 0.65% wł. w . . . . . 20,75—21,75 żytnia II gat. 55—70% wł. w . . . . 16,25—16,25 żytnia pośl. pon 70% wł. w . . . . . 12,00—13,00 żytnia razowa 0.95% wł. w . . . . . 17,25—18,25

Usposobienie spokojne. pszena gat. IA 0.20% wł. w . . . . . 27,25—29,75 pszena gat. IB 0.45% wł. w . . . . . 26,75—27,25 pszena gat. IC 0.5. % wł. w . . . . . 23,75—23,25 pszena gat. ID 0.60% wł. w . . . . . 24,75—25,25 pszena gat. IE 0.65% wł. w . . . . . 23,75—24,25 pszen. gat. IIA 20.55% wł. w . . . . . 22,25—22,75 pszen. gat. IIP 20.65% wł. w . . . . . 22,25—22,75 pszen. gat. IID 5.65% wł. w . . . . . 19,25—19,75 pszen. gat. IIF 65.65% wł. w . . . . . 16,50—17,00 psz. gat. IIIA 65.70% wł. w . . . . . 15,50—16,00 psz. gat. IIIB 70.75% wł. w . . . . . 13,00—13,50

Usposobienie spokojne. Otręby żytnie stand. . . . . 11,25—11,75 Otręby pszen. grube stand. . . . . 11,50—12,00 Otręby pszenne średnie st. . . . . 10,75—11,25 Otręby jęczmienne . . . . . 10,25—11,50

Siemię lniane . . . . . 44,00—47,00 Ciecierzka . . . . . 35,00—37,00 Groch Viktorja . . . . . 28,00—34,00 Groch Folgera . . . . . 28,00—30,00 Łubin niebieski . . . . . 10,50—11,00 Łubin żółty . . . . . 13,00—15,00 Seradela . . . . . 34,00—37,00 Mak niebieski . . . . . 130,00—140,00 Koniczyna czerwona surowa . . . . . 155,00—165,00 Koniczyna czerw. 95—97% cz. . . . . 80,00—110,00 Koniczyna biała . . . . . 220,00—240,00 Koniczyna szwedzka . . . . . 70,00—80,00 Koniczyna żółta odulszczona . . . . . 75,00—85,00 Przelot . . . . . 60,00—70,00 Tymoteusz . . . . . 90,00—100,00 Rajgrass angielski . . . . . 2,20—2,40 Ziemiaki jadalne . . . . . 18,75—19,00 Makuch lnian. w taflach . . . . . 12,75—13,00 Makuch rzepakowy w tafl. . . . . 19,25—19,75 Makuch ston. w tafl. 42/43% . . . . . 19,00—19,50 Śrut Soja . . . . . 3,00—3,20 Słoma pszena luzem . . . . . 3,60—3,80 " pszena prasowana . . . . . 3,25—3,50 " żytnia luzem . . . . . 3,75—4,00 " żytnia prasowana . . . . . 3,75—4,00 " owsiana luzem . . . . . 4,25—4,50 " owsiana prasowana . . . . . 2,45—2,95 " jęczmienna luzem . . . . . 3,35—3,50 " jęczmienna prasow. . . . . 7,00—7,50 Siano zwykłe luzem . . . . . 7,50—8,00 " zwykłe prasowane . . . . . 8,00—8,55 " nadnoteckie luzem . . . . . 8,50—9,00 " nadnoteckie pras.

Ogólne usposobienie spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 247 tonn, pszenicy 746 tonn, jęczmień 50 tonn, owa 115 tonn, maki żytniej 255,1 tonn, maki pszennej 110,4 tonn, otrab 170 tonn, maki pszennej 15 tonn, goryczy 10 tonn, łubinu niebieskiego 15 tonn, seradeli 5 tonn, nasion 6,5 tonn maku, makuchu lnianego 7,5 tonn, makuchu rzepakowego 3,5 tonn, makuchu pszenicznego 40 tonn, ziemniaków 165 tonn, słomy 30 tonn, kukurydzy 2 tonn

TARGOWISKO MIEJSKIE

Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji Notowania Cen. Poznań, 7. 5. 1935 r.

Płacono za 100 kg. żywej wagi: Ceny loco Targowiska Poznań łącznie z kosztami andlowemi.

Spędzono: wołów 72, buhajów 190, krów 392, świń 1540, cieląt 910, owiec 55, razem 3159 zwierząt.

BYDŁO:

Woły: Pełnomięsiste wytuczane nieoprządane . . . . . 56—60 Mięsiste tuczone młodsze do lat 3 . . . . . 50—54 Mięsiste tuczone starsze . . . . . 41—48 Miernie odżywione . . . . . 32—38

Buhaje: Wytuczane pełnomięsiste . . . . . 51—56 Tuczona mięsiste . . . . . 46—50 Nietuczona dobrze odżywione starsze . . . . . 40—44 Miernie odżywione . . . . . 32—36

Krowy: Wytuczane pełnomięsiste . . . . . 54—60 Tuczona mięsiste . . . . . 46—52 Nietuczona dobrze odżywione Miernie odżywione . . . . . 30—34 20—24

Jalowice: Wytuczane pełnomięsiste . . . . . 56—60 Tuczona mięsiste . . . . . 50—54 Nietuczona dobrze odżywione Miernie odżywione . . . . . 44—48 32—38

Młodzieź: Dobrze odżywione . . . . . 32—38 Miernie odżywione . . . . . 28—30

Cielęta: Najprzedniejsze cielęta wytuczane . . . . . 66—70 Tuczona cielęta . . . . . 56—64 Dobrze odżywione . . . . . 48—54 Miernie odżywione . . . . . 40—44

OWCE: Wytuczane pełnomięsiste jaźnięta i młodsze skopy . . . . . 00—00 Tuczona starsze skopy i maciorki . . . . . 00—00

SWINIE (TUCZNIK):

Pełnomięsiste od 120 do 150 kg. żywej wagi: . . . . . 62—65 Pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żywej wagi: . . . . . 58—60 Pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi: . . . . . 54—58 Mięsiste świnie ponad 6 kg żywej wagi . . . . . 50—52 Maciorv i późne kastraty . . . . . 50—58

Przebieg targu ożywiony.

Wiadomości

Rohine, obywatel austriacki, zamieszkały od 20 lat w Londynie, jako reprezentant uzdrowisk niemieckich został skazany wyrokiem trybunału w Frankfurcie nad Menem na 18 miesięcy więzienia, za użycie słów, znieważających kanclerza, naród i kobiety niemieckie. 27 kwietnia Rohine aresztowano podczas gdy oprowadzał po Wiesbaden grupę lekarzy angielskich, zwiedzających Niemcy.

Prasa francuska donosi pomyślne wyniki wyborów w Alzacji, gdzie front hitlerowski podczas wyborów poniósł porażkę. Panuje przekonanie, że w przyszłą niedzielę autonomiści alzaccy poniosą wraz z komunistami ostateczną klęskę.

Podczas obliczania głosów w miejscowości Marennes we Francji, oberwała się podłoga. Wszyscy obecni na sali wpadli do piwnicy. Przeszło 10 osób zostało ranionych.

„Memeler Dampfboot“ podaje, że rada miejska Kowna uchwaliła zmianę herbu miasta i chorągwi. Herb Kowna wyobraża obecnie byka spokojnie kłęczącego, zamiast, jak dawniej w pozycji przygotowującej się do napadu. Odpada również krzyż, który dawniej znajdował się pomiędzy rogami zwierzęcia.

Pod adresem rządu nadeszło pismo, podpisane przez wszystkich admirałów szwedzkich, które podkreśla bezwzględna konieczność wzmocnienia floty szwedzkiej, gdyż w przeciwnym razie już w najbliższym czasie będzie ona niezdatna do wypełnienia spoczywającego na niej obowiązku obrony wybrzeży Szwecji.

Święto Imperjum i Europy

Londyn rozpoczął swoje wielkie dni. Jubileusz 25-letnich rządów króla Jerzego V i królowej Marii, którego uroczysty obchód rozciągnie się na szereg tygodni, zapowiada się jako manifestacja siły i wspaniałości imperjum brytyjskiego, jego trwałości i wewnętrznej spoistości.

Stolica tego jedyne na skalę światową imperjum jest w tych dniach celem pielgrzymek ze wszystkich stron kuli ziemskiej. Od tygodni i miesięcy pracowano nad tem, by nadać metropolji godną szatę zewnętrzną, — by ucząc jubileusz pierwszego obywatela imperjum, zgotować zarazem należyte przyjęcie dla paru milionów gości. Jako główną ozdobę wybrano kwiaty i światło. Londyn jarzy się od iluminacyj i kąpie się w morzu kwiczystych barw. W tych dwóch elementach symbolizować ma się żywotność idei państwowej, która święci jubileusz. Światło rozchodzi się z Londynu na wszystkie lądy imperjum olbrzymie ogniska, rozpalone w Azji, Afryce, Ameryce i Australji, na wierzchołkach gór, wśród stepów i lasów, znaczącej mają na kulistej powłoce ziemi jedność święta radości.

Te światła i te kwiaty przeznaczone są dla jednej osoby, — pierwszego obywatela imperjum brytyjskiego, co nosząc koronę państwa „w którym słońce nigdy nie zachodzi“, nie przestał w 25 latach panowania nad czwartą częścią globu być w swem życiu prywatnym najskromniejszym mieszkańcem pałacu Buckinghamskiego. Trzeba na to owego specyficznego dla kultury angielskiej poczucia miary i mądrości w odróżnianiu treści od pozorów, aby rozumieć jubileusz rządów króla Jerzego V jako święto symbolu państwa, a nie idei monarchicznej. Mądrość ta była siłą, która związała różne pod względem cywilizacji, zwyczajów, religji i tradycji ludy. Mądrość ta, wyznawana od pokoleń przez dom panujący, stała się cementem, wiążącym w wieku demokracji szarego obywatela z dworem.

Bo pamiętajmy, że w Anglii nie rządzi krajem dynastia, lecz własna wola obywateli, wyrażająca się w instytucji parlamentu. Tylko dzięki temu poczuciu obywatelskiemu, tej świadomości wagi głosu obywatela dla lołów państwa, możliwe jest tak całkowite i serdeczne oddanie się dziś narodu święceniu jubileuszu królewskiego, bez podejrzenia o bizantyzm.

Jubileusz srebrn. godów tronu zdarzały się w dziejach niejednokrotnie. Tym razem zbiegło się jednak więcej przyczyn, które pozwalają święcić jubileusz szczególnie uroczyste. Anglja po raz pierwszy od zakończenia wojny odycha swobodniejszą atmosferą gospodarczą. Wyciska to swoje piętno na atmosferze święta jubileuszowego, które w ten sposób odczute będzie jako powszechne święto radości życia.

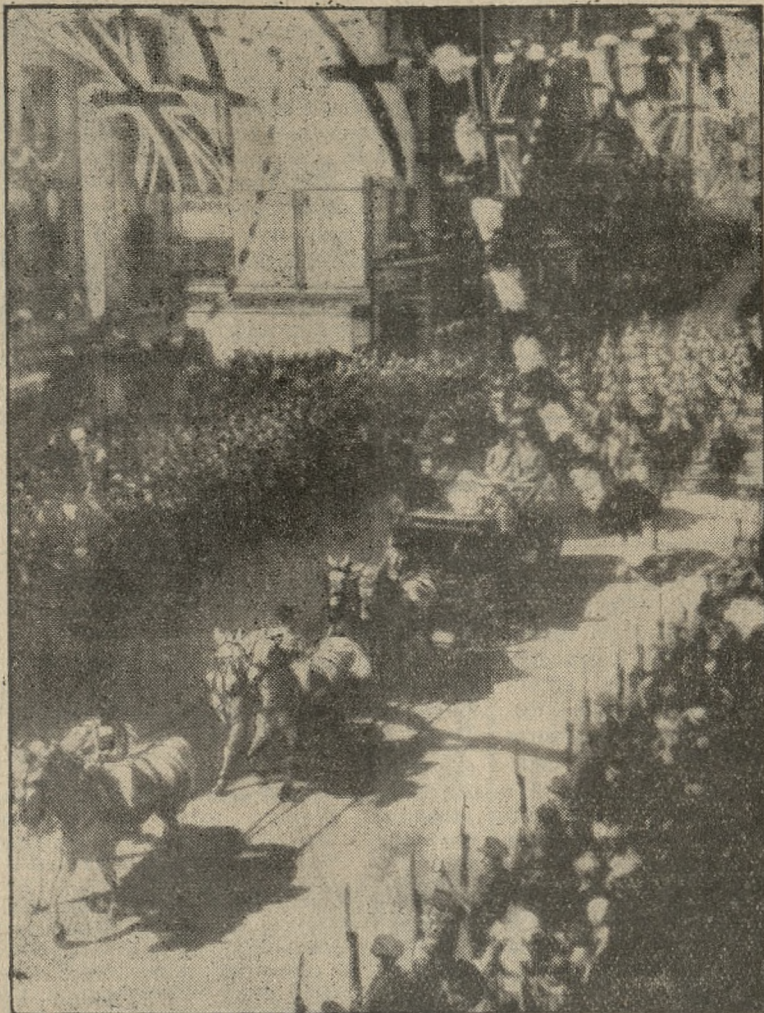
I mogłaby reszta Europy i świata pozazdrościć imperjum tej radości, gdyby... we wszystkich wspaniałościach doczesnego życia, skoro stoi ono w danej chwili u szczytu, nie znajdował się zarazem pierwszy zalążek sił destruktynych, nieodłączna według praw biologicznych-perspektywa końca. Imperja istniały, ale historia mówi, że nie były wieczne. Stanowiły w pewnych okresach cywilizacji ludzkiej kwiat organizacji państwowej, takiej, jakim w Europie bodaj po raz ostatni było państwo rzymskie. Jest na szczęście pociecha, że nawet gdy owa organizacja się rozpada, pozostaje kompleks walorów kultury o niespożytych — jak n. p. kultura rzymska — siłach i nieobliczalnym na przyszłość zasięgu. Wszystko wskazuje

na to, że kultura imperjum brytyjskiego jest tego gatunku, że zdolna będzie promieniować na daleki dystans.

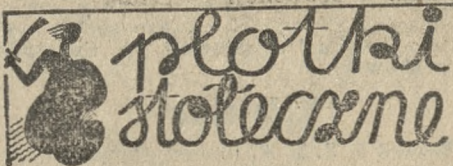
W dobie dzisiejszej, gdy nad kontynentem europejskim ciężkie chmury przyciemniają to co było z dawien dawna chlubą białej rasy — aryjskie poszanowanie człowieka, świętość norm prawa, twórczy zmysł obywatelski — a uświadomimy sobie że właśnie

te cechy stworzyły anglosaską kulturę „gentlemana“ i zbudowały brytyjskie imperjum, wyrasta kultura brytyjska do roli reprezentantki najszczytniejszych ideałów Europy. Hołd dla tych ideałów wypełnia dziś treść obchodów londyńskich, dlatego wybiega święto jubileuszu królewskiego znacznie poza ramy wewnętrznego święta imperjum brytyjskiego.

Tak więc i Polska, przedmurze kultury Europy na odcinku wschodnim, jest uprawniona wziąć w tem symbolicznym święcie duchowy udział.

Angielska historyczna karoca państwowa z XVI wieku z królewską parą angielską podczas wczorajszego korowodu jubileuszowego w drodze z pałacu Buckingham do katedry św. Pawła. Fotografia ekspedycyjna drogą radio-telegraficzną.

6 maja.

Wreszcie naprawdę wiosna. Wiedzą, że dlatęgo, że cieplej, że słoneczniej, że bardziej zielono — lecz przedewszystkiem dlatęgo, że coraz więcej kurzu na ulicach.

Mówi się teraz wiele, o potrzebie walki z hałasem, a niema niestety żadnej ligi walki z kurzem, którego plaga jest w Warszawie niestychanie dotkliwa.

Doprawdy należy współczuć młodzieży, zwłaszcza dzieciom, które nie mają sposobności zachłysnąć się czystym powietrzem. Kiedy się idzie na przechadzkę — a dokądże iść, jak nie w Aleje Ujazdowskie? — to widzi się maleństwa, bawiące się bądź w ogrodach Raua, bądź też w parku Ujazdowskim. Wszędzie dopada je kurz. Nie pomaga wcale asfalt.

Gorzej jest naturalnie w innych dzielnicach; źle w ogrodzie Saskim, który dawniej był głównym ośrodkiem skupiania się publiczności, póki jej nie wyrzucili natarczywi Żydzi.

Gdy się przyjedzie do Poznania, to doprawdy każdego ogarnia żywa zazdrość z powodu masy zieleni. Dlatęgoż stolicy ciągle jej brak? Dlatęgoż tak skrupulatnie wytrzebja się wszędzie, gdzie można, drzewa i zieleń?

Teraz świeżo zanikł zupełnie ogród Frascati, leżący coprawda na uboczu, ale dający zieleń Powiślu. Teraz osobne ulice przecinają Frascati, powstają osobne gmachy; buduje się tam poselstwo rumuńskie i ambasada francuska.

A o tem, jak Warszawa ucieka od Wisły, mówiło się już bardzo wiele i ciągle się mówi. I bezskutecznie.

Niema doprawdy siły, któraby ją ujęła w karby regulację miasta. Budownictwem naszym kieruje jeden czynnik, tak bardzo swoisty dla wszystkiego, co wywodzi się ze Wschodu: bałagan.

Termin ten nie jest znany w innych dzielnicach. Przepraszam: dzi-

sia już jest znany. A roznieśli go właśnie warszawiacy. Gdzieindziej nazywano to chaosem, nieporządkiem, tutaj zaś ukuto jakiś termin, który nie jest ironiczny ani obelżywy, lecz... tłumaczący stan rzeczy. To jest wytłumaczenie chaosu, wytłumaczenie dobrodusze. Niema w niem potępienia nieporządku, niema wprawdzie jego pochwały, ale jest — jeśli można powiedzieć — poklepanie po ramieniu.

I nie można pokonać bałaganu, póki się nie przerobi psychiki miejscowego społeczeństwa. Ale to praca na pokolenia.
WARSZAWIANIN.

„Kulturkampf“ w Niemczech

Arcybiskup Wrocławia, kardynał Bertram, prezes konferencji biskupów niemieckich, która, jak wiadomo, obraduje co roku w Fuldzie, ogłosił obecnie w związku z zakończeniem Roku Jubileuszowego list pasterski o specjalnie doniosłym znaczeniu.

W liście tym, jak informuje KAP, odczytany nietylko we wszystkich kościołach diecezji wrocławskiej, ale także i w kościołach innych diecezji niemieckich, kardynał Bertram oświadcza, że społeczeństwo katolickie w Trzeciej Rzeszy czeka trudne chwile. Nadszedł bowiem okres nowych bardzo poważnych walk religijnych, wywołanych przez propagowany przez narodowych socjalistów nowy kierunek „germańskiej i nordyckiej religji“. Kardynał Bertram porusza w swym liście pasterskim sprawę nieuzasadnionych i absurdalnych zarzutów, stawianych chrystjanizmowi. Bezczelnym oszczerstwem jest — pisze kardynał — twierdzenie, że religja chrześcijańska jest owocem myśli i ducha semickiego i że, jako taki, stanowi poważne niebezpieczeństwo dla narodu niemieckiego.

Wielkie zebranie informacyjne Młodzieży Wszechpolskiej

odbędzie się w dniu 9 maja o godz. 20-ej w sali 17 Coll. Minus.

Rewelacyjny referat p. t. „Kapitalizm, komunizm czy gospodarka narodowa“ wygłosi znakomity mówca i autor głośnej dziś książki „Gospodarka Narodowa“ kol. inż. ADAM DOBOSZYŃSKI.

Wszyscy na zebranieli!

Wstęp wolny.

Kardynał Bertram kończy swój list pasterski energicznym protestem przeciwko atakom i prześladowaniom, jakich stale od dłuższego już czasu doznają katolicy w Niemczech, zwłaszcza zaś szkoły, wyznaniowe i organizacje młodzieży katolickiej.

Kilka tysięcy Niemców

na wiecu „młodoniemieckim“ w Poznaniu

W ubiegłą niedzielę odbył się w Poznaniu w cyrku „Olimpia“ olbrzymi wiec Partji Młodoniemieckiej (Jungdeutsche Partei). Według „Deutsche Nachrichten“, organu „młodoniemieców“, na wiec ten przybyło ponad 6 000 osób, z tego 2 000 z poza Poznania, także z Pomorza i Śląska; byli to przyjezdni, którzy skorzystali ze zniżek kolejowych, wydawanych z okazji „Tygodnia Poznania“. Część ich przyjechała z prowincji na rowerach. Cyfra, podana przez „Deutsche Nachrichten“, jest niewątpliwie przesadzona; w każdym razie na wiecu było do 4 000 osób i słusznie dziennik „młodoniemiecki“ podkreśla, że było to największe zebranie niemieckie, jakie wogóle odbyło się w odrodzonym państwie polskim.

Zebranie otworzył „Parteigenosse“ („Pg“) Wambeek z Rogoźna, wzywając do wniesienia chorągwi partyjnych. Przewodniczył „towarzysz partyjny“ Uhle.

Przemawiał najpierw „Pg“ Fenner z Prosnj, następnie „kierownik krajowy“ (Landesleiter) Schneider z Katowic, wreszcie główny „Führer“ Partji Młodoniemieckiej inż. Wiesner z Bielska. P. Wiesner zaatakował m. i. prasę polską, twierdząc, że rozsiewa ona nieprawdziwe wiadomości o działalności Jungdeutsche Partei i że stronnictwu temu nie zależy wcale na „renegatach“. (Fakty, zasze na Kaszubach, mówią całkiem co innego! Przyp. Red.)

P. Wiesnerowi zgotowano burzliwą owację, poczem zebranie zostało zamknięte po „odmarszu sztandarów“. Wieczorem odbył się „wieczór koleżeński“ w sali Ogrodu Zoologicznego. Przedtem w sali Ogrodu Zoologicznego odbyło się zebranie Deutsche Vereinigung (czyli t. zw. „staroniemców“) przy udziale około 300 osób.

Opozycyjne stanowisko N. P. R-u

W ub. niedzielę obradował w Poznaniu walny zjazd delegatów Narodowej Partji Robotniczej (N. P. R.) województwa poznańskiego. Przewodniczył senator Michejda z Torunia, a referaty wygłosili prezes zarządu głównego partji red. K. Popiel oraz prezes klubu parlamentarnego N. P. R. pos. Faustyniak.

W dyskusji starli się zwolennicy zdecydowanego kursu opozycyjnego wobec „sanacji“ z odłamem ugodowym, zmierzającym do oparcia o Zjedn. Zawodowc. Polskie (Z. Z. P.), którego władze — jak wiadomo — są od pewnego czasu pod wpływem „sanacji“. Głównymi reprezentami pierwszego kierunku byli pp. Popiel i Milczyński, drugiego pos. Leśniewski, jeden z kierowników Z. Z. P.

W wyborach do zarządu wojewódzkiego okazało się, że znaczną przewagę ma kierunek pierwszy, opozycyjny, za którym opowiedziała się cała młodzież N. P. R.-owska z organizacji „Jedność“. Prezsem nowego zarządu został p. Marcin Milczyński; lista „ugodowców“ z p. Leśniewskim na czele przepadła.

Zjazd „sanacyjnej“ organizacji zawodowej

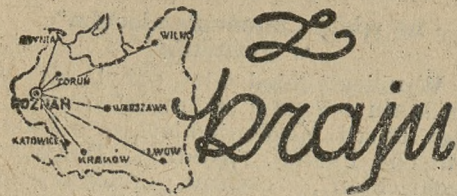
W ub. niedzielę odbył się w Poznaniu zjazd „sanacyjnej“ organizacji zawodowej, t. zw. Polskiego Związku Zawodowego „Praca“ (zblizonej do „cizzakowców“). Przewodniczył p. Klemczak z Rawicza; prezsem wybrany został ponownie p. Wł. Borysiak.

Zjazd wypadł słabo.

Doskonale lokuje kapitał i spełnia swój obowiązek,

kto subskrybuje 3%-ową Premjową Pożyczkę Inwestycyjną.
OSTATNIE DNI SUBSKRYPCJI

ng 9522

NOWA LAWINA POMARAŃCZY

Na rynku polskim pojawiają się w najbliższych dniach nowe wielkie transporty pomarańczy. Będą to owoce kalifornijskie, które przybywają do Gdyni na okrętach Linii Gdynia—Ameryka i Scantic Line. Cena hurtowa tych pomarańczy wynosi około 50 zł za skrzynię zawierającą, zależnie od wielkości, po 176, 200, 216, 226, lub 252 sztuki. Cena detaliczna kalkulować się będzie około 1,80 zł za 1 kg. Największy transport pomarańczy kalifornijskich przybędzie do Gdyni w dniu 8 bm. na statku „Pułaski”.

ZONACI NIE BĘDĄ PRZYJMOWANI DO POLICJI

Jak donoszą, do Policji Państwowej nie będą więcej już przyjmowani żonaci. Korpus policyjny ma być uzupełniany odtąd jedynie i wyłącznie kandydatami nieżonatymi.

DOZORCA DOMU I GRAJKOWIE PODWÓRZOWI

W Warszawie przy ul. Filtrowej, stróż jednej z kamienic został wytrącony z równowagi przez grajków, dających koncerty po podwórkach. Doszło między stróżami do ostrej wymiany słów i wzajemnych obelg, poczem wybitych zostało także kilka szyb. Doprowadzony tem do ostateczności stróż domu, pobiegł wkońcu po rewolwer i wystrzelił kilkakrotnie, raniąc jednego z grajków bardzo ciężko. Stróża aresztowano.

ZNOWU WIELKA AFERA FALSZERSKA

Zaledwie uciszyły się nieco po głośnej aferze fałszerskiej, w której to sprytni oszuści międzynarodowi, a właściwie przedewszystkiem żydowskie, podrabiali wartościowe znaczki angielskie i mieli swoich wspólników także w Warszawie — a już znowu policja w stolicy wpadła na trop nowej szajki, która podrabiała rumuńskie papiery wartościowe. Oczyszczenie sprawcami znowu są Żydzi jak o tem świadczą nazwiska głównych poszłażkowanych, Chaim Landau, Luzer i Wolf Szafrenak, którzy mieli też zapewne pobratymców swoich jako wspólników w Rumunji. Fałszerstwo było zakrojone na wielką skalę. W nakrytej przez policję drukarni znaleziono przygotowanych bonów rumuńskich, w odcinkach po 5 i 10 tys. lei, na ogólną sumę 125 milj. lei. Na szczęście dotąd tych papierów nie zdołano jeszcze puścić w kurs. W związku ze sprawą aresztowano kilkanaście osób, zaś niejaki Moszek Cukierman, który miał być także aresztowany, popełnił samobójstwo.

PILKARZE MIĘDZY SOBĄ

Sąd okręgowy w Katowicach skazał gracza klubu Panewniki, Stupnę na 6 miesięcy więzienia za umyślne uszkodzenie ciała gracza Pękali (Orzeł Welnowiec) na meczu 30 września r. ub. Pękala przeleżał w szpitalu blisko 2 miesiące.

MIASTO RZESZÓW SPRZEDAJE KOSZARY WOJSKOWE

Rada miejska w Rzeszowie w celu poprawy sytuacji finansowej uchwalila sprzedać państwu koszary wojskowe, będące własnością miasta. Jak się okazuje jednak, magistrat żąda za obiekt ten według oceny powołanej komisji 895.000 zł, podczas gdy wojskowość oceniła wartość koszar na 565.000 zł. Różnica zatem dosyć znaczna i nie wiadomo, czy i kiedy ostatecznie cena kupna zostanie uzgodniona.

EREKCJA NOWYCH PARAFIJ OBRZĄDKU ŁACIŃSKIEGO W DIECEZJI ŁUCKIEJ

J. E. ks. biskup Szelażek utworzył w tych dniach sześć nowych następujących parafii obrządku łacińskiego: Mała - Holoby, Woronczyn, Stara - Hutka, Piszcze, Kleśów i Łobaczówka. (KAP)

OSADNICY WOJSKOWI NA KRESACH ROZPĘDZILI ŻYDÓW

W Wiśniowcu, pow. krzemienieckiego, odbywał się zjazd osadników wojskowych, na który przybyło około 300 osób. Na pomieszczenie zjazdu została przydzielona niewielka sala szkolna, mogąca zmieścić zaledwie 100 osób. A tymczasem obok w dużej sali zamku wiśniowieckiego, będącego własnością sejmiku krzemienieckiego, odbywała się wygodnie wenta żydowska na rzecz masowego osadnictwa w Palestynie. Gdy się o tem rozniosło na zjeździe osadników wojskowych, nie mogących się pomieścić w szkole, powstało silne rozgorzenie i padały słowa zachęty do przegrania Żydów ze sali zamkowej. Ci jednak nie czekali, aż to nastąpi, tylko sami zwinęli swoje manatki, poczem zjazd wojskowy mógł się odbyć całkiem porządnie.

Pewność w lokacie

Od chwili wybuchu przesilenia gospodarczego w r. 1929 mentalność naszej publiczności, poszukującej lokaty dla swych kapitałów przeszła znamienną i, powiedzmy otwarcie, pozytywną ewolucję. W okresie przedkryzysowym panowały nastroje, których nie wahał się nazwać „psychozą lichwy”. Doświadczenia, poczynione w pierwszym zaraz okresie obecnego przesilenia, wykazały, że lokata na nadmiernie wysokie procent jest niemal równoznaczna z utratą, jeżeli nie całości, to przynajmniej poważnej części ulokowanego kapitału i to części tak znacznej, że pobrane poprzednio odsetki straty tej nie kompensowały.

Z chwila utrwalenia się tego przekonania sytuacja się odwróciła. „Psychoza lichwy” ustąpiła miejsca „psychozie pewności”. Lepiej mieć mniej-

szy procent, lepiej wogóle go nie mieć, byle nie utracić kapitału. Tą zmianą nastawienia trzeba też tłumaczyć teauryzację najpierw banknotów zagranicznych. Wiadomo, jak wielkie straty przyniosło naszym kapitalistom — dużym i małym — założenie się najpierw funta, później dolara. Niemniejsze straty, aczkolwiek mniej znane, przyczyniła im niewypłacalność pewnych banków zagranicznych, a także ostatnia dewaluacja franka belgijskiego.

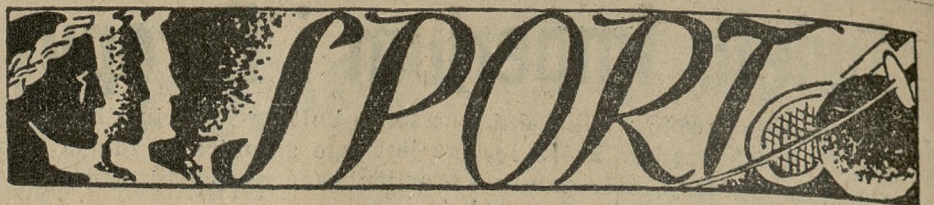
Tymczasem złoty, który w swoim czasie uważany był przez wszystkich „wtaimniczonych” za kopcieszka walut światowych, jest i nadal wart będzie w złocie tyle, ile sześć lat temu. Wola całego społeczeństwa i oparta na niej polityka gospodarcza wszystkich naszych gabinetów wyklucza a priori wszelkie w tej dziedzinie eksperymenty. I ona to właśnie, a nie tylko wysokość pokrycia kruszcowego, decyduje o dalszym losie waluty. Z tem się nasi kapitaliści nie liczyli i dlatego ich obliczenia, oparte wyłącznie na czysto rachunkowych przesłankach zawiodły.

To też wydaje się, że rząd nasz postąpił słusznie, wypuszczając dla polskiego rynku kapitałowego nowy papier lokacyjny, jakim jest premjowa pożyczka inwestycyjna.

Lokata w tym nowym papierze daje nie tylko zupełną pewność nienaruszalności tego, co pozostało naszym kapitalistom po smutnych doświadczeniach szukania lokat zagranicą, ale daje im ponadto możliwość powotowania sobie poniesionych uprzednio strat.

Powiedzenie: „Pieniądz ciągnie pieniądze” nie jest bynajmniej pustym dźwiękiem. Poprostu większa ilość posiadanych obligacji nowej pożyczki inwestycyjnej wielokrotnie pomnaża szanse wygranej, a wysoki kurs wykupu już w pierwszych 30 latach okresu amortyzacyjnego — 120 zł za 100 zł nom. wart., a 125 i 130 w dwu następnych pięcioleciach — daje możliwość powotowania strat, wynikających z błędnej oceny sytuacji i niedoceniań pewności lokat w papierach krajowych.

Wolno i trzeba przypuszczać, że posiadacze większych kapitałów docenią korzyści, jakie ofiaruje im skarb państwa, przychodząc do nich z nowym papierem lokacyjnym, opiewającym na okaziciela i zwolnionym od wszelkich świadczeń podatkowych. Można się tego spodziewać tem bardziej, że nasz świat finansowy — sądząc z oświadczeń jego czołowych przedstawicieli — zdaje sobie całkowicie sprawę nie tylko z bezpośrednich korzyści, płynących dla posiadaczy kapitałów z lokaty tych kapitałów w pożyczce inwestycyjnej, lecz również z korzyści pośrednich. Wiadomo bowiem, że kwota, uzyskana z subskrypcji pożyczki inwestycyjnej, idąc na nowe inwestycje i ożywienie życia gospodarczego kraju, stworzy tem samem możliwości nowych prac i interesów, a więc warunki sprzyjające dalszemu rozwojowi procesów kapitalizacyjnych.

Martyna usunięty z reprezentacji

Zarząd Polskiego Zw. Piłki Nożnej na posiedzeniu w poniedziałek wieczorem postanowił usunąć ze składu reprezentacji polskiej na mecz z Austrią obrońcę „Legji”, Martynę, za niesubordynację na meczu „Legja” — „Pogoń”. Zarząd P. Z. P. N. wychodził z założenia, że Martyna, jako kapitan drużyny i jako gracz reprezentacyjny, bez względu na to, czy orzeczenie sędziego było słuszne czy niesłuszne powinien był do tego orzeczenia się zastosować. Zarząd P. Z. P. N. postanowił wyciągnąć w stosunku do Martyny konsekwencje, uważając, że poza dobrą formą reprezentacyjnego gracza musi się również wykazać walorami moralnymi. Na miejsce Martyny wystawiono Michalskiego („Naprzód” - Lipiny). Ponieważ zaś kontuzja Wilimowskiego na meczu „Ruchu” w Bielsku okazała się groźniejszą — doznał on pęknięcia kości w nodze, —

ostateczny skład reprezentacji Polski ustalono w porozumieniu z kapitanem związkowym p. Kałużą w sposób następujący:

Fontowicz (Warta) — Michalski (Naprzód-Lipiny), Buianow (Polonia) — Kotlarczyk II (Wisła), Kotlarczyk I (Wisła), Haliszka (Garbarnia), — Rieszner (Garbarnia), Pazurek (Garbarnia), Szerfke (Warta), Matjas (Pogoń), Włodarz (Ruch). Możliwe, że Matjas i Włodarz zamienią się miejscami. Jako rezerwowych wyznaczono Albańskiego, Zwierzę i Gemzę. Szczepaniak ostatecznie nie pojedzie.

Wyjazd drużyny nastąpi w piątek. Kierownikiem ekspedycji będzie pułk. Głabisz. Poza tem z ramienia PZPN wyjeżdżają: inż. Kuchar i kpt. związkowy Kałuża.

Zarząd PZPN wyznaczył równocześnie p. Sznajdra na sędziego linjowego.

SHAMPOON S.Y.S. jedyny dla BLONDYNKI

ng 9978

Hokej na trawie

MISTRZOSTWA POZNAŃSKA.

„Zuchowaci” — „W. K. S.” 2:0. Wynik zwycięzcy zawiaduje świetnemu bramkarzowi Płonczyńskiemu. Drużyna „W. K. S.” grała bez Siedzińskiego w obronie słabiej, jak zwykle. Zawody prowadził pp. Polcyn i Golebiewski.

„Warta” — „Czarni” 2:0 (1:0). Silna przewaga „Warty”, która grała bardzo ambitnie i na zwycięstwo w zupełności zasłużyła. Sędziowali pp. Paczkowski i Minicki.

„W. K. S.” — „Warta” 2:1 (1:0). Obie drużyny wystąpiły w swych najlepszych składach. Gra bardzo żywa i interesująca. Wynik remisowy odpowiadałby lepiej przebiegowi gry. Sędziowali pp. Golebiewski i Zieliński.

„Czarni” — „Zuchowaci” 2:1 (1:1). Gra brutalna i mało ciekawa. W drużynie „Zuchowatych” wyróżniał się ostrą grą obrońca Lewandowski, którego sędzia wydal z boiska. Sędziowali pp. Spychała i Paczkowski.

Kolarstwo

Zarząd P. Z. T. K. ukonstytuował się na pierwszym posiedzeniu w sposób następujący: Prezes — pik. Gebel, I wiceprezes — inż. Lenartowicz, II wiceprezes — kpt. Tkaczyk, sekretarz — Radwański, skarbnik — Zygałło, kapitan torowy — mjr. Szaposznikow, kapitan szosowy — Pobudejski, kapitan turystyczny — Jankowski. Siedziba zarządu związku będzie lokal Warszawianki.

Wyścig na trasie Jarocin—Radliniec—Dąbrowa—Kleka—Wolica Pusta—Mieszków —Jarocin, 31 km, zorganizował Sokół jarociński. Zwyciężył Leon Lorenz w czasie 52:4, 2. Jan Kołodziejczak 53:08, 3. Antoni Wolniak 55:11.06.

Lekka atletyka

Treningi lekko - atletyczne w Sokole poznańskim, pod kierownictwem fachowego instruktora, odbywają się we wtorki i czwartki od godz. 17 aż do zmroku na boisku „Sokola”. Na treningach przyjmuje się również zgłoszenia nowowstępujących.

Piłka nożna

Skład Krakowa na mecz z Poznaniem w najbliższą niedzielę w Poznaniu przedstawia się następująco: Koszowski, Joks, Doniec, Lesiak, Wilczkiewicz, Jezierski, Zieliński, Kopeć, Artur, Lyko, Kisieliński. Rezerwowym bramkarzem będzie Koźmin. Reprezentacja Poznania: Fontowicz (Warta), Pawlak i Kubalczyk (W), Przykuccki, Danielak (W) Zaremba (L), Radojewski (W), Musielak (HCP), Scherfke Fr. (W), Mikołajewski (L), Markiewicz (L). Rezerwa: Koniczny (W), Kryszkiewicz (W), Dusik (L), Mielcarek (L), Skrzypczak (H. C. P.).

„Minerwa” — „Warta” 3:2 do przerwy 0:0, a nie 1:1 jak podawaliśmy wczoraj, co zresztą wynika ze sprawozdania.

Skład Warszawy na mecz z Łodzią w niedzielę, przedstawia się następująco: Korniejewski, Zwierz, Krysiński, Srocyński, Przeździecki II, Kruk, Święcki, Smoczek, Łysakowski, Wypijewski. Rezerwo- wi: Jachimek, Szaller, Zieliński.

W sprawie meczu „Legja” — „Pogoń”, „Legja” zamierza złożyć protest na tej zasadzie, że sędzia wbrew regulaminowi przerwał grę do czasu obandażowania kontuzjonowanego Albańskiego, co jest niedopuszczalne. Z drugiej strony sędzia jak wiadomo, odgwiżdżał walkower dla „Pogoni”. Decyzja wydziału gier i dyscypliny zapadnie w najbliższych dniach.

W. g. i d. poznańskiego okręgu ukarał niżej wymienionych graczy: Durzyńskiego Tadeusza — K. S. „Sparta”, Poznań — 2-miesięczną dyskwalifikacją, za brutalną grę na zawodach w dniu 14. 4.

Cichego Edmunda — dawn. T. G. „Sokół”, Rawicz — 4-miesięczną dyskwalifikacją, za grę w barwach R. K. S. Strzelec, Rawicz, w dniu 31. 3.

Matysiaka Leona — T. G. „Sokół” Leszno — ostrą nagana, za niesportowe zachowanie się na zawodach w dniu 28. 4. w Rawiczu.

Kamińskiego Edwarda — K. S. „Warta” — 4-miesięczną dyskwalifikacją, za świadomie podwójne podpisanie karty zgłoszeń. Początek kar od 6. maja br.

Treningi K. S. „Legja” odbywać się będą odtąd we wtorki i czwartki każdego tygodnia od godziny 16 począwszy na własnym boisku przy Drodze Dębińskiej (dawniejszy ogród San - Domingo).

Pięściarstwo

„Pierwszy krok bokserki”, do którego zgłoszono 38 zawodników („Warta” 21, „Sokół” Poznań 15 i „K. P. W.” Poznań 2 — inne kluby z okręgu nie wystawiły zawodników) przyniósł w finałach następujące wyniki: w papierowej Wolniakowski III (W) pokonał na punkty swego kolegę klubowego Kaszubiaka; w muszej: Skólecki (W) zwyciężył na pkt. Skórzewskiego (S); w kog.: Gabryszak pok. Maćkowiaka (obaj W); w piórk.: Vogt (W) wygrał przez t. k. o. w 3 starciu z Wilkiem (S); w lekkiej Nowaczyk (W) zwyciężył Pikułką (W) na pkt.; w półśredniej: Rybarczyk (S) odniósł zwycięstwo na pkt. nad swym kolegą klubowym Michalowiczem i w średniej: Pospieszynski (W) wygrał przez t. k. o. w 1 starciu z Rauhutem (W).

Wśród zawodowców

W Dortmundzie Gustav Eder po raz piąty obronił tytuł mistrza Europy w wadze półśredniej bijąc tym razem Austriaka Blaho przez k. o. w piątej rundzie. Niemiec miał przez cały czas zdecydowaną przewagę.

W drugim meczu o mistrzostwo Rzeszy w wadze średniej dotychczasowy mistrz Besselmann zwyciężył na punkty Boelcka.

Tennis

Farquharson, jako ostatni już z drużyny Pld. Afrykańskiej, grającej z nami w połowie miesiąca w ramach turnieju o puhar Davisa, odpadł w turnieju angielskim w Bournemouth. Farquharson przegrał z Austinem 2:6, 1:6, 2:6. Wobec słabej formy, wykazanej przez Kirby'ego, przeciw Polsce grać będzie obok Farquharsona prawdopodobnie Bertram.

Hemoroid

są przyczyną złego samopoczucia i t. p. Należy bezwzględnie usunąć te dokuczliwe cierpienia. Przy hemoroidach stosuje się

Ciepki Anusol
Goedecke

Z otwarcia sezonu kajakowego w Poznaniu. Grupa uczestników przed nowopowstałą przystanią K. S. „Surma”. (Fot. Pawlicki).

Na widok pierwszego aeroplanu

„Srebrzysty ptak” — trzeba podejść do niego na hodowlę

W republice południowo-amerykańskiej, Kolumbji, rozległe połacie kraju są jeszcze „okryte” dziewiczą puszcza i nieknięte przez cywilizację. Tu też żyją plemiona indyjskie, które oddają się łowom na zwierza i ptactwo leśne, posługując się lukami i strzałami. Około 170.000 Indian pędzi w tej części kraju żywot nie odbiegający w swym trybie w niczem od trybu życia dziadów i pradziadów.

Niedawno rząd kolumbijski postanowił całą tę część kraju położoną między stolicę Bogota a miastem Puerto Carreno, połączyć linią lotniczą. W tym celu kursują między obu miastami trzymotorowe samoloty Forda. Po drodze lądują one pod miastem Cabuyere, leżącym na samym skraju puszczy dziewiczych, gdzie przebywają plemiona indyjskie. Lotnisko znajduje się za miastem, tuż przy lesie.

Pewnego razu obsługa samolotu zauważyła po wylądowaniu w Cabuyere, iż od lasu skrada się chyłkiem do samolotu trzech Indian. Obawiając się napadu, i sabotażu, obsługa zaalarmowała policję. Indian schwymano i poddano przesłuchaniu. Okazało się, że Indianie nie mieli żadnych „złośliwych intencji”. Spełniali polecenie wodza, który, widząc częste przeloty „ptaka srebrzystego” do Cabuyere, postanowił „oblaskawić” go i pozyskać jeden taki egzemplarz dla siebie. Ale „ptak” osiadł zawsze na tem samym miejscu i nie zamierzał, widać, zapuszczać się dalej do puszczy. Przeto wódz wpadł na pomysł prosty i naturalny: wystarać się o jajo wielkiego ptaka, podejść do niego i wyhodować z pisklęcia, które wykluje się z jaja dorosłego wielkiego ptaka, takiego samego jak ten, który przylatuje do Cabuyere. W tym celu polecił wódz trzem najodważniejszym wojownikom, aby podkraśli się do „ptaka”, gdy będzie odpoczywał pod lasem i postarali się wykraść jedno jajo. Jak przypuszczał wódz, „ptak” składa zapewne jaja właśnie podczas odpoczynku pod Cabuyere.

Wysłuchawszy opowieści, która brzmiała jak primaaprilisowy kawał, urzędnicy policyjni udali się wraz z Indianami do siedziby wodza plemienia, gdzie usłyszeli

Szofer Papieża

W Citta del Vaticano, w mieście watykańskim, przypada na 993 mieszkańców 250 aut. Jest to tak wysoki procentowy stosunek, jakiego nie znajduje się nawet w Nowym Jorku. Z tych 250 aut pięć należy do Papieża. Wszystkie pięć wozów są prezentem osobistym dla Piusa XI. Szofer Papieża, Angelo Stoppa, opowiada, iż Papież lubi szybką jazdę, ale niewiele okazji do tego dają drogi i ulice watykańskie, gdyż najdłuższa droga poprzez park watykański liczy zaledwie niecałe pięć kilometrów. Najdłuższa przejażdżka automobilowa Papieża odbyła się na drodze z Citta del Vaticano do Castel Gandolfo, letniej rezydencji papieskiej. Wyjeżdża Papież na spacer zwykle między 1 a 2-gą po poł., o ile pozwala na to pogoda. (r)

Dzicy żądają honorarium

Czasy, w których turyści mogli podziwiać gratis tańce krajowców na Nowej Gwinei, minęły bezpowrotnie. Sprytni wspinacze polapali się w koniunkturze i żądają już dzisiaj sporego honorarium za swoje występy wobec białego audytorjum. Amerykański parowiec turystyczny „Franconia”, wioząc partję turystów do Nowej Gwinei, wysłał z drogi do portu Mooresby depeszę, w której zamawiał u kacyka miejscowego wykonania — dla gości kilku tańców krajowych. Odpowiedź na depeszę brzmiała: „Zgoda — taniec śmierci i taniec obrzędowy — 50 dolarów na tancerza — gotówka zgóry”. Kierownictwo wycieczki domagało się obniżki, naderemnie jednak. W końcu na prośbę turystów wysłano depeszę z żądaniem udzielenia przyzwolenia na sfotografowanie krajowców w ich strojach uroczystych. Sprytny kacyk zażądał i tutaj wynagrodzenia, po dolarze od głowy i zdjęcia. Tak oto działał kontakt z białymi i cywilizacją na czarnych dzikach polinezyjskich. Business stał się ich bogiem. (r)

Kobiety, karmiące niedźwiedzie

Sachalin jest to dziwna wyspa, która ma swoje niezbadane dotychczas jeszcze tajemnice.

Pewnemu uczoneму udało się tam dotrzeć i po dłuższym pobycie

wśród plemion Ainosów

opublikował on swoje przeżycia i opisał dziwne zwyczaje tubylców.

„Nie można stanowczo powiedzieć, aby Sachalin był wyspą szczególnie malowniczą. Grunt pokryty jest ostremi kamieniami i niskimi krzewami, przez które niemożliwie jest się przedrzeć. Maleńka wioska tubylców składa się

z kilku niesłychanie brudnych chałup, pokrytych słomą ryżową.

Mężczyźni długobrodzi, kobiety o żółtej cerze i skośnych oczach, wyruszyli z chałup na powitanie przybysza. Wszyscy byli przybrani w rodzaj opończy bez specjalnego charakteru, ani jakiegokolwiek smaku artystycznego. Białych przybyszów zaproszono na ucztę złożoną

z niedopieczonej ryby oraz wódki ryżowej,

trunku ohydny i bardzo mocnego, a przytem o bardzo niemiłym zapachu.

Ainosi są poganami. Tak zresztą, jak wszyscy ich sąsiedzi syberyjscy i

wierzą w duchy.

Szczególność czią cieszy się u nich ryba. Istnieje opinia że ości rybne, utarte na proszek i zmieszane z mlekiem, są dosko-

Pielgrzymka 4 VI. — 14. VI. do RZYMU zł. 395.—

wraz ze zwiedzaniem Wenecji, Padwy, Florencji, Neapolu i Wiednia. WAGONS-LITS/COOK, Poznań, Br. Pielgrzymki 12. Br. Pielgrzymki 12. Tg 831

padając pośrednio ofiarą tego nierozsądnego kultu.

Cześć dla niedźwiedzi jest posunięta tak daleko, że kiedy myśliwy znajduje w lesie małe opuszczone zwierzątko, zabiera je do wioski.

aby wykarmiła je jedna z kobiet własnym mlekiem.

Jeśli zachodzi potrzeba, przestaje nawet karmić swoje własne maleństwo i karmi znalezione niedźwiadka.

— Dlaczego dziecko stawia się niżej od niedźwiedzia? — zapytał pewien przybysz. Na to odpowiedział zapytany naczelnik wioski: — Dziecko jest dla nas ciężarem, a niedźwiedź — szczęściem.

W dalszej rozmowie naczelnik wioski zaproponował białym przybyszom

nabycie jego córki za sumę trzech yen.

Dziewczyna miała 16 lat i kochany jej papa pragnął copędzej dobić targu, zapewniając, że będzie bardzo ładna. Nagół

sprzedzą dzieci jest głównie źródłem dochodów Ainosów.

Ainosi są naprawdę bardzo ubodzy. Ich sąsiedzi z północy posuwają się coraz bardziej na południe i rabują ich wioski. Nie mają oni gruntów, które można byłoby uprawiać, a myślistwo przestało być środkiem wyżywienia, gdyż lasy są wytrzebione z zwierzyny.

Pozostawałoby jeszcze rybołówstwo, ale to jest niemożliwe, gdyż rybacy koreańscy urządzają zbrojne napady i przerywają im lub odbierają sieci. Nie pomogły nic skargi wniesione do rządu japońskiego, gdyż południowa część wyspy pozostaje pod panowaniem japońskim, podczas gdy północna należy do Rosji Sowieckiej. Poza tem Japończycy nie chcą słyszeć o dostarczaniu broni.

Są jak widać na świecie ludzie, którym się jeszcze gorzej od nas powodzi...

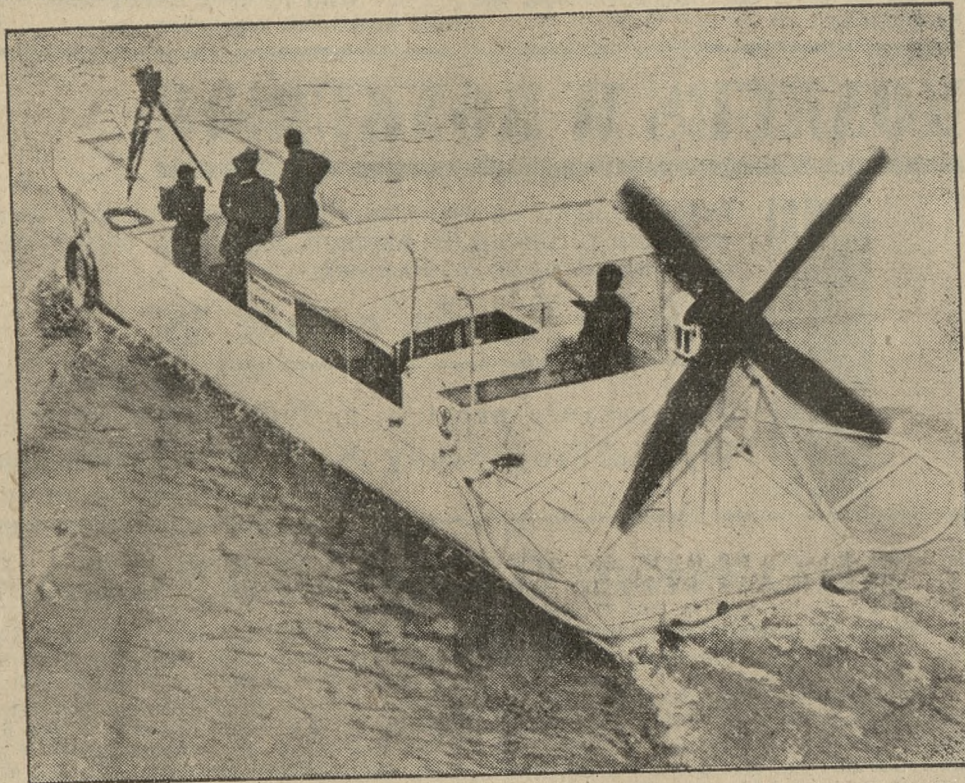
Orderomanja w Mandżukuo

Nowe państwo Mandżurskie wprowadziło za przykładem innych ordrów i odznaczenia. Przypuszczać należy, że orderomanja rozwinęła się bujnie w Mandżukuo, skoro rząd cesarza Kaig-The zamówił w państwowej mennicy japońskiej w Osace siedem tysięcy sztuk ordrów na rok bieżący i 30.000 sztuk na rok przyszły 1936. Niektóre ordery mandżurskie noszą poetyczne nazwy, wyróżniające je korzystnie od ordrów europejskich. Ostatni np. z wprowadzonych ordrów nosi nazwę orderu Błękitnego Obłoku. Odznaczenie to, sądząc z nazwy, zarezerwowane jest zapewne dla meteorologów, a może też i dla poetów.

O MODZIE.

Jak się dowiadujemy, odbędzie się we wtorek, 14. bm. o godzinie 3,30 po południu na Białej Sali Bazarowej odczyt hr. Elżbiety Platerowej — Salon Mód przy ulicy Skarbowej 22 — o modzie damskiej połączonej z pokazem modeli. Odczyt ten zostanie wygłoszony w języku francuskim. Nie wątpimy, że temat zawsze aktualny, w ustach tak kompetentnych wytwornej Paryżanki, wzbudzi wśród naszych pań wielkie zainteresowanie. Ten sam odczyt również z pokazem modeli, powtórzy po polsku hr. Breza w tej samej sali o godz. 5,30. Wstęp na salę 1 zł. Dochód przeznaczony na cel dobroczynny.

zg 11 097

Łódź ze śmigami — oto najnowszy model motorówki, przeznaczonej dla służby kolonijalnej zaprodukowany obecnie w Paryżu.

Tarzan w roli sekwestratora

W niewielkiej osadzie meksykańskiej, rozrzuconej na dużej przestrzeni, nie mogli władze skarbowe od pięciu lat ścigać najmniejszej nawet sumy za zaległe podatki. Ilekroć zjawiał się sekwestrator, odchodził z niczem, wityny i żegnany w najlepszym razie obietnicami, o ile nie groźbą użycia Colta. Znużony wreszcie tą grą w ciuciubabkę urząd skarbowy zasięgnął porady w Meksyku. W stolicy doradzono zaangażowanie na stanowisko egzekutora i poborcy znanego atlety amerykańskiego, liczącego dwa metry wzrostu i 150 kilogramów wagi. Atletą znany jest w sferach sportowych pod przydomkiem „Tarzan”. Władze meksykańskie mają nadzieję, że Tarzan-egzekutor da sobie radę z opornymi podatnikami, którym zaimponuje wzrost jego i siła. (r)

Maszyna do liczenia pszczoł

Ministerstwo rolnictwa St. Zjednoczonych zamówiło w biurze wynalazków technicznych („Bureau of Standards”) przyrząd automatyczny do sprawdzania ilości pszczoł w ulu. Ule, w których dokonywane są obliczenia, zaopatrzone zostały w tym celu w maleńkie drzwiczki, przez które przeiść może tylko jedna pszczoła. Zainstalowany w ulu aparat z rejestratorem automatycznym pozwala na dokładne notowanie ilości przechodzących przez drzwiczki pszczoł.

Świeące kaktusy

W stanie Arizona rosną kaktusy o oryginalnych, często wprost groteskowych kształtach, dochodzące do ogromnych rozmiarów. Ostatnio pomysłowi architekci postanowili zastosować te kaktusy jako ozdobę jednego z miast amerykańskich, Feniks. Kaktusy ogromnych rozmiarów umieszczone zostały na placach publicznych miasta, a kontury ich obrzeżone rurkami neonowymi. Świeące w nocy kaktusy stanowią piękny motyw dekoracyjny. Oryginalny pomysł architektów w Feniksie ma być zastosowany również i w innych miastach amerykańskich.

nałym środkiem, dawany dzieciom na wzmocnienie zębów.

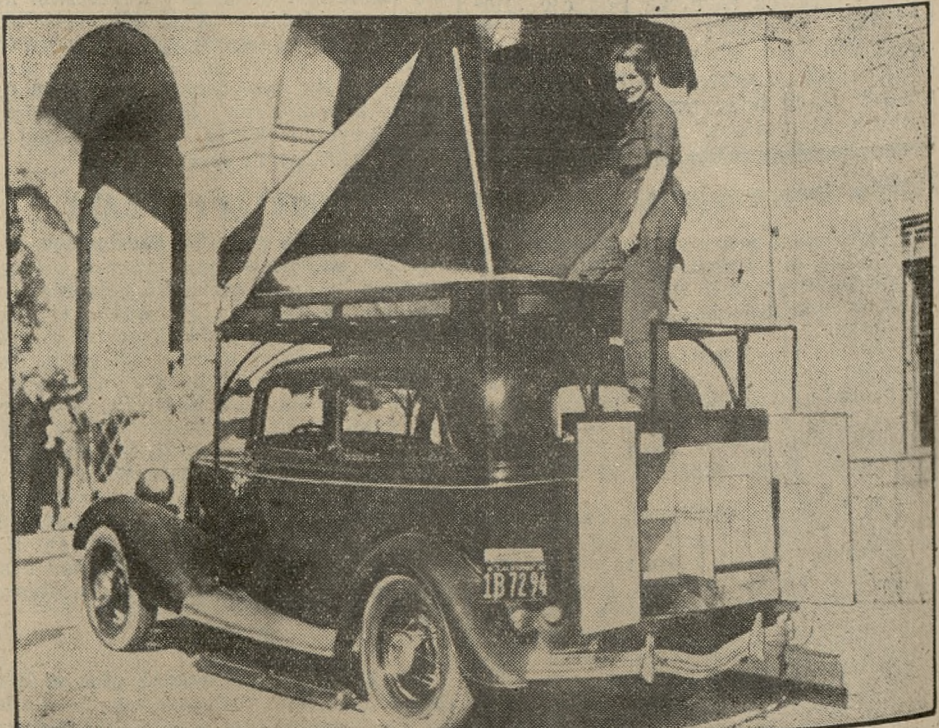
Weże są również przedmiotem specjalnego kultu i

zabicie węży jest to przestępstwo,

które pociąga za sobą nieszczęście. Ale zwierzęciem najbardziej uświęconym, podniesionem do godności bóstwa jest niedźwiedź, którego spotyka się w licznych odmianach w lasach Sachalinu.

Prawie każda wioska posiada swojego świętego niedźwiedzia,

który pozbawia ludność jej szczupłych zapasów pożywienia. Zimą, kiedy niedźwiedź syty odbywa swój sen zimowy, jedno dziecko ainoskie umiera z głodu,

Praktyczne auto wycieczkowe wchodzi obecnie w coraz powszechniejsze użycie w Kalfornii: na dachu posiada łóżko z rozstawionym namiotem, a na tylnej ścianie ma kuchenkę.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

Z LWOWSKIEJ ZIMNEJ WIOSNY

Patron wiosny walczy ze smokiem zimy — Nad brzegiem rzeki, której już niema — Dzida św. Michała — Nie chcemy być tylko miastem wojewódzkim — Walka na różnych frontach — Od „wesołej fali” po najpoważniejszą naukę — Teatr i plastyka — Na Starym Rynku — „Ziemia „czerwieńska” i jej zadania.

Lwów, 4 maja.
Niedawno obchodziliśmy już prawie w ciepłe dzień świętego Jerzego, rycerskiego patrona wiosny, zmagającego się ze smokiem zimy — aż tu nagle północ mrozem dmuchnęła na zazieleniony Lwów. Bo wprawdzie świeczniki słynnych lwowskich kasztanów jeszcze nie były wtedy za kwitły, ale niemniej bujna zielen lwowska już w słońcu błyszczała. A teraz widzi się formalnie, jak biedne listeczki trzęsą się z zimna wszędzie. I na górce Cytadeli, i na skwerach w śródmieściu, gdzie za naszych ojców i dziadów płynęła niewonna Peitew, dzisiaj pod brukiem uwieszona. Peitew, nad której brzegiem, koło placu Marjackiego, rojącego się od „czarnej giełdy”, święty Michał na posąg gromił włoczną szataną, a bezimienny poeta apotrofował go błagalnie:

O ty potężny, wielki Michał,
Co z łaski ojców na piedestale
Stoisz tu! Uczyni, prosimy, cud,
Rozpędz Twą dzidą Izraela lud!

Dzisiaj niema już ani Peitwi, ani posągu św. Michała, ani czarnej giełdy na placu Marjackim, która przetrwała się nieco dalej. Na zalanym słońcem placu Marjackim, biały posąg Madonny na marmurowej studni spogląda na wyniosłą kolumnę Mickiewicza. — Skromny posąg Madonny, ufundowany około 1860 r. przez Władysława Badoniową, matkę późniejszego marszałka galicyjskiego Stanisława, zdolał na zawsze usunąć dawną aazwę Placu arcyksięcia Ferdynanda. (Gubernatora Galicji z okresu rzezi galicyjskiej!) W pół wieku niemal później, na początku XIX stulecia, stanęła tu dumna kolumna Mickiewicza, symbol polskości Lwowa. Manifestował nią Lwów, że nie jest tylko największym miastem w galicyjskiej prowincji, ale że świadom jest swego znaczenia w całym polskim świecie.

Dzisiaj walczy Lwów dalej o swe stanowisko, broni się jak może przed kryzysem i spadnięciem do roli zwykłego „wojewódzkiego” miasta.

Stąd mieliśmy i cały cykl radiowych wykładów pod wspólnym tytułem: „Lwów walczy o swoje postanienstwo we własnym państwie”, w których nie zabrakło tak poważnych prelegentów, jak gen. Popowicz. Rusza się także Tow. Obrony interesów i Kultury Lwowa, które między innymi imprezami postanowiło urządzać cykl fachowych odczytów na ironiczny temat „Pogrzeb Lwowa” i referaty te następnie opublikować dla stworzenia jednolitego programu potrzeb Lwowa. Nie spoczywa również radiowa „Lwowska fala”, z popularnymi Szczepkiem i Tońkiem, których występ w zeszłym miesiącu w Krakowie cieszył się ogólnym aplauzem. W kurs poszedł zwłaszcza ich dowcip, jaki „tarachnęli” o krakowskim „tramwalu”:

— Tońku! Ty wiesz — pyta Szczepko — czy w Krakowie tramwali so niebieski?
— Czemu?
— Ta bu ni może być wszystko czarwony.
— Czemu?
— Ta bu... Wawyl czarwony, Florjańska Brama czarwona...
— To ty si boisz, żeby si chto ni pomi-szał Wawela z tramwalem? pyta zafraso-wany Tońko...

Wielkiego wysiłku dokonał teatr lwowski wystawiając wkrótce po Rostworowskiego „Przeprowadźcie” „Nieboską” Krasińskiego w nowej inscenizacji i z dekoracjami Andr. Pronaszki. Oryginał, chociaż jak podnoszono zbyt może ascetyczne dekoracje Pronaszki, o walorach architektonicznych i plastycznych, umożliwiły w ogóle wystawienie dzieła w całości, bez paucy-wych dłużyn. Bezsprzecznie dzisiejszego słuchacza trochę nuży retoryka Krasińskiego, ale może to była wina aktorów, którzy tym razem grali jakos bez przekonania (Białoszczyński-Hrabia i Strachocki-Pankracy); chociaż powinno było być przeciwnie: Strachocki-Hrabia, Białoszczyński-Pankracy.

Z uznaniem należy podnieść urządzone przez Tow. Przyj. Sztuk Piękne Lwowie wystawę artysty-malarka Wł. Lama, który osiedlił się u nas po dłuższym pobycie w Poznaniu. Są na niej i obrazy znane Poznaniowi, jak np. w dziele graficznym cykl o Don Kicho-

cie. Uderza wielostronność artyty i jego ciekawa ewolucja od form ekspresyjnych do impresjonistycznych, ale z zachowaniem walorów kompozycyjnych ekspresjonizmu (np. widok z Łucka), który osiedlił się u nas po dłuższym pobycie w Poznaniu.

Odnowiony lwowski rynek nie przestaje interesować naukowe i artystyczne sfery Lwowa. To też mieliśmy zarówno ilustrowany przeźrociami wykład prof. dr. inż. Osńskiego na zelan-niu Tow. miłośników przeszłości Lwo-wa o nowym obliczu architektonicznym Rynku, jak radjową audycję pp. prof. Breita i inż. arch. Witwickiego p t. „Z mikrofonem po starym Rynku”. Potrafili oni uwydatnić mniej znane fragmenty, jak ciekawą piaskorzeźbę z Posejdonem na morskim rydwaniu na kamienicy nr. 8 wschodniej części, ciekawe gotyckie drzwi w części północnej, czy też nieodsłoniętą jeszcze głowę Madonny i Dzieciątka zatopioną w pudle firmowym Ant. Endera po stronie zachodniej.

W najbliższej mnie zajmującej dziedzinie historii, jest do zanotowania zdarzenie o dużej doniosłości naukowej. Lwów idąc śladami innych węższych miast polskich przystąpił głównie z inicjatywy prof. dr. St. Zakrzewskiego do wydawania regionalnego czasopisma historycznego o możliwie dalekim zasięgu, pod nazwą „Ziemia Czerwieńska”. Redakcję objęło dwu zran-nych tutejszych historyków prof. dr. Kaz. Hartleb i doc. uniwersytetu dr. Kaz. Tyszkowski. Nowe czasopismo jest organem lwowskiego Oddziału Polskiego Tow. Historycznego. Świeżo ukazał się pierwszy zeszyt, który zarówno pod względem zewnętrznym, jak co do treści, przedstawia się pierwszorzędnym*, jak o tem była już w „Kurjerze Pozn.” wzmianka. W dziale rozpraw zamieści-li swe prace najwytrawniejsi historycy lwowscy.

Zeszyt otwiera wzięty z teki po-smiertnej prof. L. Finkla szkic syntetyczny o Karolu Szajnosze. Zastawia czytelnika pewna analogia między tendencjami nauki historycznej w okresie Szajnochy, a stanem obecnym. Wiady modna była powieść historyczna (zwłaszcza Walter Scott) oddziałująca bezpośrednio na największych historyków (Thierry, Michelet), dzisiaj przysła moda na powieść biograficzną (Ludwig, Zweig, Maurois), a wraz z nią i zawodowe dziejopisarstwo coraz bacz-niejszą poświęca uwagę roli wiekich jednostek w dziejach państw i narodów.

Szkic zasłużonego archiwisty dyr. E. Barwińskiego zaznajamia nas z pierwszym administracyjnym podziałem zaprowadzonym w Galicji po okupacji przez Austrię. Dyr. A. Czotowski daje ciekawe objaśnienia o dawnym wyglądzie zamku trembowelskiego w XVI w. na podstawie inwentarza z własnych zbiorów. Dr. Lucia Charewiczowa skreśliła sylwetkę zasłużonej mieszczki lwowskiej XVI w. Zofji Hanlowej, fundatorki klasztoru jezuitów we Lwowie i kościółka św. Zofji.

W dziale artykułów, ruski historyk Kopystiański poddał sprawiedliwej krytyce schemat historii ruskiej w ujęciu śp. M. Hruszewskiego, mec. T. Mańkowski omówił najnowszą monografię o katedrze św. Jura, a St. Hossowski źródła do nowożytnych dziejów gospodarczych Lwowa. Ponieważ przygotowałem do druku zbiór 288 średniowiecznych dyplomów Ossolineum, więc poświęciłem mu nieco uwag w tymże zeszycie „Ziemi Czerwieńskiej”. Nie brak w tym zbiorze różnych curiosów, jak wypisana przez frynowego mnicha w XV w. sentencja o krótkiej mszy, lekkiej rozmowie, a długiem pijaństwie: „missa brevis, sermo laevis, potatio longa — haec tria coniuncta placent per saecula cuncta” — czy recepta o glinie zmieszanej z octem (średniowieczny octan glinowy) i olejem konopianym, jako środka gojacy-cym zwichniętą nogę, spisana na grzbiecie innego dyplomu. Najciekawszy jest jednak papierowy list z r. 1432 pisany przez miasto Lwów do wojewo-

* Ziemia Czerwieńska. Rocznik Oddz. Polsk. Tow. Hist. we Lwowie. Redaktoro-wie K. Hartleb i K. Tyszkowski. Rocz. I — zeszyt 1. Lwów 1935, str. 140. Adres: Lwów — Uniwersytet.

ŻYCIE KULTURALNE

JAK PRACUJE W PARYŻU BIBLIOTEKA POLSKA?

Z Paryża donoszą nam (sp):
Dorocznie walne posiedzenie Biblioteki Polskiej w Paryżu przyniosło sprawozdanie z ostatnich prac tej ważnej instytucji, złożone przez dyrektora zbiorów Biblioteki, dr. Chowańca.

Zbiory powiększyły się o prawie 1500 dzieł, paręset dokumentów, map i rycin. Katalog ma już przeszło 85000 numerów. Zorganizowała Biblioteka liczn euroczy-tości francusko-polskie, więc ku czci Lafayette’a (z odczytami i wystawą pamiątek); stulecie „Pana Tadeusza” (z wmurowaniem tablicy na domu, gdzie mieszkał Mickiewicz podczas drukowania swego arcydzieła); obchód rocznicy zgonu Moch-nackiego; podobnie utworzyła sekcję polską na wystawie francuskiej „Dwa wieki chwały wojskowej 1610-1814”, oraz wysta-wę ikonografii ks. Józefa. Wydaje obecnie Biblioteka, nowy tom źródeł do dziejów

dyplomatycznych polsko-francuskich.

Ważnym zdarzeniem jest utworzenie przy Bibliotece ośrodka studjów polskich w Paryżu. Katedr jest narazie dwie: wykłady o polskiej cywilizacji, wygłaszane przez dr. Paul Cazine’a przy pomocy asystenta dr. Chmurskiego, oraz katedra wiedzy o Polsce współczesnej (wykłada redaktor Henri de Montfort, który spędził ostatnio dłuższy czas w Polsce, przy pomocy kustosza dr. Chowańca). Na wykłady uczęszcza wielu studentów francuskich.

Uroczystości zagail przemówieniem ambasadora Chlapowski. Drugie przemówienie, mające za temat zadania i cele Biblioteki wygłosił min. Franciszek Pułaski. Na zakończenie wysłuchano wspaniałego odczytu, jaki wypowiedział prof. Ignacy Chrzanowski na temat „Stanowisko Lele-wela w historii literatury polskiej”.

NAUKA

Niemiecka dokładność a mapy narodowościowe. Nauka niemiecka będąca w znacznej części na usługach polityki stara się o ile można zatrzeć istotny stan narodowościowy na wschodnim pograniczu dzisiejszego państwa niemieckiego. Tutaj więc należy szukać przyczyn wydaną z końcem 1933 r. nowej tendencyjnej mapy narodowościowej opracowanej przez prof. dr. Waltera Geislera, nie znającej zupełnie na Śląsku, Pomorzu i Prusach Wschodnich Polaków, ale jedynie Górnoślązków, Kaszubów i Mazurów. Stąd też naprzykład pochodzą niecisłości jako to wyodrębnienie „dwojuczytnych”, choć jest jasnym, że żaden Niemiec w swym państwie nie poda tego określenia na język macierzy. Stąd, specjalne podawanie dialektów jako język byle tylko uniknąć słowa — polski. Jak dalece posunięto tę perfidję i złą wolę świadczy fakt, iż wycofano z handlu i zniszczono kilście dość obiektywnej mapy narodowościowej inż. Jakóba Spatta wydanej w r. 1910. Powyższej sprawie poświęcił Instytut Śląski w Katowicach specjalny komunikat (nr. 29). Komunikat nr. 30 został poświęcony Instytutowi Pedagogicznemu, istniejącemu od 1928 r. w Katowicach, a mającemu na celu dokształcanie nauczycieli. (Dr. St.)

OCHRONA PRZYRODY

Rezerwat cisowy w Majdowie został niedawno utworzony w obrębie Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu. Liczy on około cztery hektary powierzchni; został od reszty lasu odgraniczony i ogrodzony plotem. W tak wydzielonej partii leśnej znajdują się rzadkie w Polsce cisy w ilości 93 okazów, przeważnie krzewiastych. Szczególnie okazałych i rosnących drzew jest 30. Przy okazji przeglądu urzędów w nadleśnictwie Skarżysko (do którego cisowy rezerwat należy) uznano ochronę b. rzadkiego gatunku modrzewia polskiego, rośnie on bowiem również w tych lasach. Dla obserwacji nad jego rozwojem założono kilka powierzchni doświadczalnych. (J. Mł.)

Jutro:

POWIEŚCIOPISARZ POTKNĄ SIĘ NA SCENIE

przez
T. B. Sygę.

dy ruskiego Mężyka z Dąbrowy w sprawie kul armatnich, przedrukowany w całości. Z późniejszych materiałów (z Bibl. Krasińskich w Warsz.) przedrukował W. Ziembicki opis udekorowania markiza d'Arquien przez jego zięcia, króla Sobieskiego.

Zeszyt zamyka nadzwyczaj pożyteczny zbiorowy przegląd literatury o dziejów politycznych ziemi czerwieńskiej, pióra Włodarskiego, Maleczyńskiej, K. Lewickiego i Tyrowicza, oraz kronika naukowa.

Należy mieć nadzieję, że w ten sposób zapoczątkowała się nowa era w dziedzinie badań nad dziejami naszych ziem południowo-zachodnich. Kryzys swoje, a Lwów swoje! Niech sobie północ mrozem dmucha, niech wiosna łędzie tak zimna, jak dawno nie pamiętamy, a lwowski temperament nie chce zejść w dół do punktu wrzenia i przeskrody nietylko go nie zrażają, ale podniecają do coraz nowych wyładowań energii.

Dr. Feliks Pohorecki.

Książki nadane

A. Dorabalska: „Marja Skłodowska-Curie i Piotr Curie”. Poznań 1935. Biblioteczka Przyrodnicza. Nakł. Księg. św. Wojciecha.
„Norwid i dziś”. Głosy krytyczne o wydaniu „Dzieł” Norwida przez T. Piniego. Został i omówił S. P. Koczowski. Warszawa 1935. Księgarnia F. Hołwicka.

LITERATURA

Powieść historyczna o Indjach XVI w.

Do nieznanych u nas, a dość wysoko cenionych w ojczyźnie pisarzy angielskich należy L. H. Myers, autor realistycznej powieści „The Oriosers” i satyrycznej „The Clio”, gdzie przedstawia towarzyszy bogaczy, podróżujących dla przyjemności po Amazonce (1925). Obecnie wydał on ogromną powieść, osnutą na życiu indyjskim XVI w. „The Flower and the Root” (Kwiat i korzeń). Rzecz dzieje się za cesarza Akbara, który próbował znaleźć religję, którą mogli wyznawać chrześcijanie, budyści, mahometanie, bramisci i... sceptycy. Powieść ma podkład filozoficzny i zawiera szereg dyskusyj nad stosunkiem człowieka do rzeczywistości itp. Ale równocześnie jest tu i urozmaicony wątek i szereg epizodów, osnutych to na intrygach politycznych, to na erotycznych motywach. Rysunek tła obyczajowego jest wynikiem bardzo gruntownych studjów i dyktuje znanemu krytykowi Demondowi MacLarthy porównanie z „Salambo” Flauberta. (Dr. W. T.)

MUZYKA

Zgon skrzypka-emigranta. W Paryżu zmarł były pierwszy skrzypek i koncertmistrz opery Maryjskiej w Petersburgu, Wiktor Walter. Był też muzykologiem, wydał m. in. biografje Napravnika, muzyka czeskiego, który był kapelmistrzem w Petersburgu w wieku XIX. Walter cieszył się rozgłosem także jako pedagog. Jego uczniem jest m. in. słynny skrzypek Jascha Heifetz.

„Bracia Karamazow” jako opera. W Narodnym Divadle w Pradze wznowiono Otokara Jeremiasza „Braci Karazamozow”.

Muzyka w Katowicach. Z Katowic donoszą nam (ad): W teatrze naszym odbył się szósty koncert symfoniczny Tow. Muzycznego. Na programie były dzieła: J. S. Bacha, Beethovena i Nicolai’a wykonane przez orkiestrę symfoniczną i solistów Margkeryta Trombini-Kazuro (klaweszyn) i Józefa Cetnera (skrzypce). Publiczność katowicka zjawiała się licznie, wysłuchując wspaniałego koncertu Bacha na klawesynie. Dyrygował dyrektor naszego konserwatorium p. Faustyn Kulczycki.

TEATR

„Dwunastu mołoców z tabakerki”. Tak brzmi tytuł nowej sztuki Wsiewołoda Iwanowa, która będzie niedługo wystawiona w Moskwie. Iwanow wzięł za temat miłośki Katarzyny II. Przedstawia on zawód dwunastu gwardyjców, którzy spodziewali się zostać kolejno faworytami pełnej życia władczyni, a doznali zawodu, gdyż Katarzyna umarła. Historje ich łączy Iwanow ze spiskiem przeciw Pawłowi I i z zamordowaniem tego współślaknogo cara. W tle ukazuje się polityka wewnętrzna Rosji oraz rywalizacja angielsko-rosyjska w Azji.

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Z wystawy polskiej w Berlinie zakupiono 11 egzemplatów. Pięć kupił rząd pruski do galeryj państwowych, zaś sześć prywatni nabywcy. Znajdują się w tej liczbie obrazy Sichelkiego, drzeworyty Skoczylasa, litografie Wyczółkowskiego, jeden kilim „Ładu” i in.

Pisma nadane

„Śpiewak”. Nr. 4. Treść: „Jubileuszowy Zjazd Śpiewaków Śląskich”. — Prof. dr. Reiss: „Chór i jego poslanictwo społeczne”. — A. Mjertus: „Uwagi o ruchu śpiewaczym w Poznaniu”. — T. Prejzner: śp. Emil Mlynarski”. — W. Fabry: „Angelica Catalani — gwiazda pierwszej wielkości”. — XIX Zjazd Delegatów Stowarzyszenia Śpiewaków Śląskich. — Z dorocznych obrad śpiewaków wielkopolskich. — Z dorocznych obrad śpiewaków wielkopolskich. — Z frontu śpiewaczego na Śląsku. — Kronika muzyczna. — Kronika chóralna. — Nadane nuty i czasopisma. — Komunikaty i wiadomości. — Wspomnienia pośmierne. Adr. Red. Katowice ul. Ks. Damrota 4.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z przechadzek po „dewaluowanym” Gdańsku

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”).

Gdańsk, 6 maja.

Gdańsk żyje pod znakiem dewaluacji. Warto więc zanotować kilka spostrzeżeń, zrobionych w ostatnich dniach w wolnym mieście.

Nikt w rzeczywistości nie przyjął dewaluacji z radością. „Zdradcy kraju zawinili” — podali hitlerowcy ludność do wierzenia. Ale nikt w to nie uwierzył. Ogólnie zaczęto szemrać na „rządy chłopców”. „Czyż nadarmo mamy pracować?” „Cóż oni sobie myślą?” „Zapewniali, że pieniądź będzie pieniądzem, a tu ledwo kilka dni po wyborach, i już inaczej postępują, niż przyrzekli”.

„Szkoła, że tego nie zrobili przed wyborami!” — Ten wykrzyknik słyszy się najczęściej.

Tym nieprzychylnym dla hitlerowców komentarzom wnet zaczęły towarzyszyć zabiegi ludności, zmierzające do zmniejszenia strat, o które senat gdański przyprowadził obywatelstwo za jednym posunięciem pióra. Więc nastąpił run na kantory wymiany, bo — szepczano — podobno gulden ma spaść jeszcze niżej! Splakane wieśniaczkę sprzedają drobne oszczędności spekulantom nawet poniżej kursu, nie mając pewności, czy zanim zdola je załatwić kasjer przepelnionego banku, — nie będzie się za guldena płaciło jeszcze mniej...

Ale jeszcze większy był run na składach. W całym mieście ruch niebywały. Przed wejściami do składów tłumy i ogonki. Policja ingeruje, bo zachodzi niebezpieczeństwo, że kupcy nie poradzą sobie z zalewem klientów. U kupców nastąpiła raptownie zmiana frontu. Uprzejmość przepadła; zastępuje ją brutalność. Ekspedjuje się powoli, korystając się z zezwolenia na zamykanie składu w porze obiadowej. Słowem, starania kupca idą w tym kierunku, aby sprzedać najmniej. Ale to wszystko nie pomaga. Z dużym niezadowoleniem kupcy pozbywają się towarów. Dopiero wnioski otwarcia upadłości w szeregu wypadków skłoniły senat do wydania zarządzenia, biorącego kupca w ochronę przed całkowitem pozbyciem się towarów ze stratą. W sobotę jednak zarządzone zamknięcie składów.

Ale ludność zdołała się już zaopatrzyć w najróżniejsze towary, często nawet przedmioty zbytku.

Hitlerowskie sztaby partyjne robiły tymczasem wysiłki, aby poprawić jakość humoru. Zwolano wielkie zebrania masowe. „Przed i po przemówieniach przegrywać będzie orkiestra S. A.” — głoszą wielkie afisze.

Na mównicy stanął sam „Gauleiter”, oświadczał: „Najsilniejszy pieniądź nie może być utrzymany, jeśli ma się wroga we własnych szeregach”. „Ma rację” — odpowiada nam dyskretnie jeden z uczestników takiego zebrania. I ciągnie dalej: „Czy pan wie, kto to wycofał z kas pieniądze przed dewaluacją, kto jest sprawcą tego, że pozycje „należytnie płatnych zobowiązań” w „Bank von Danzig” w ciągu ostatniej dekady spadły o przeszło 4 miliony guldenów? Duch boży przestrzegł nawet teściową „Gauleitera” i „obróciła” ona

znaczące sumy na waluty obce.” „Ma rację Gauleiter” — powiada nasz rozmówca — są zdrajcy w naszych szeregach i na pożegnanie dodaje: „A i długi p. Greisera zmniejszyły się o połowę, nie będzie już potrzebował składać przysięgi wyjawienia...”

Tak komentowano winę „zdrajców kraju”, którzy zdaniem senatu spowodowali dewaluację.

Inne było w Gdańsku zachowywanie się tych, którzy na dni „dewaluacyjne” przyjechali z Polski. Jakież ten Gdańsk potaniał? Obiad w pierwszorzędną restauracji 1,20 zł, czyli 1,20 zł. Polskie papierosy luksusowe, dopuszczone do sprzedaży w Gdańsku, tańsze o 40 proc. niż w kraju. Wyborowy „Machandel” 20 gr kieliszek, czyli o 50 proc. taniej od kieliszka „czystej”. Koszule jedwabne po 10 zł. Buty w najlepszym gatunku 18 zł. Wszyscy kupują, bo za złota chętniej sprzedają, niż za guldeny.

KONKURS W KONKURSIE

Przypominamy naszym Czytelnikom, że ostateczny termin nadsyłania rozwiązań naszego Konkursu odgadywania fragmentów okien wystawowych

upływa 8 maja, o godz. 18

Rozwiązanie prosimy nadesłać pod adresem:
Wydział Propagandy „Kurjera Poznańskiego”
Poznań, św. Marcina nr. 70

KRONIKA GOSPODARCZA

Rozszerzenie przymusu ksiązkowego

Ministerstwo przemysłu i handlu opracowało już obszerny projekt rozporządzenia w sprawie rozciągnięcia przymusu prowadzenia ksiąg handlowych przez wszystkie przedsiębiorstwa kupieckie. Na podstawie obowiązujących dotąd przepisów, przymusem prowadzenia ksiąg objęte były przedsiębiorstwa handlowe II kategorii, o ile obroty roczne ich sięgają 100.000 złotych. Nowe rozporządzenie pozostaje w ścisłym związku z akcją przeciwko elementom anonimowym, opierającym swą działalność na art. 54 rozporządzenia wykonawczego do nowej ordynacji podatkowej. Jednocześnie z rozszerzeniem obowiązku prowadzenia ksiąg handlowych, wprowadzona zostanie kilkunasto-stopniowa tolerancja dla obrotów anonimowych, dopuszczająca pewien odsetek transakcyj z nieujawnionymi odbiorcami gotówkowymi.

Przeciwko rozszerzeniu przymusu prowadzenia ksiąg występuje drobne kupiectwo, które nie podoba ciężarom, jakie spadną nań z tytułu tego przymusu. Za projektem ministerjalnym wypowiedziało się natomiast większe kupiectwo, które najmocniej zostało dotknięte wejściem w życie art. 54, sprzyjającego rozwojowi transakcyj w przemysle i handlu anonimowym. Rozporządzenie w sprawie przymusu ksiązkowego dla przedsiębiorstw handlowych II kategorii zostanie ogłoszone w najbliższym czasie.

PODATKI I OPLATY

(p) **Scalenie podatku obrotowego.** Ministerstwo skarbu podjęło prace w kierunku wprowadzenia w szerokim zakresie t. zw. scalenia podatku obrotowego, t. j. przekształcania go na podatek pośredni, pobierany u wytwórcy danego artykułu. Świeżo ogłoszone rozporządzenie o scaleniu podatku od artykułów winnych, octu, drożdży, piwa i t. p. jest pierwszym przejawem tej akcji. W najbliższych miesiącach zostanie wprowadzone scalenie podatku od artykułów papierniczo-piśmiennych, wyrobów szklanych i niektórych artykułów kolonialnych głównie zagranicznych. Należy min. skarbu podjęło studia nad scaleniem podatku od artykułów włókienniczych.

Z KRAJU

(k) **Zwyżka cen i spadek plac w Gdańsku.** W związku z dewaluacją guldena gdański komisarz kontroli cen wydał rozporządzenie, podwyższające ceny pewnych to-

warów, sprządzanych z zagranicy. Ceny wszystkich artykułów, będących w obrocie od dnia 30 kwietnia rb. z wyjątkiem żywności, zostają podwyższone zarówno w hurtie, jak i w sprzedaży detalicznej o 20 proc. Podwyżka nie dotyczy tanich wyrobów wełnianych i bawełnianych. Na artykuły kolonialne, jak kawa, herbata i kakao, dopuszczalna jest podwyżka do 25 proc. Ceny masła zostały podwyższone przeciętnie o 30 proc. Ceny zboża i paszy zostały narazie mniej więcej dostosowane do poziomu cen, obowiązujących w Polsce. Ceny mleka, mięsa i tłuszczów zwierzęcych pozostają bez zmiany, natomiast ceny ziemniaków i jaj zostały nieznacznie podwyższone. Cena chleba została podwyższona z 30 do 32 fen. za 1 kg. Podwyżka cen artykułów, będących w obrocie od dnia 30 kwietnia rb., jest jednorazowa i ostateczna. Podwyżka cen na towary świeżo importowane wymaga zatwierdzenia przez komisarza kontroli cen. Zarobki, podatki, opłaty za gaz i światło elektryczne oraz wszystkie inne daniny i opłaty, pozostają na niezmienionym poziomie, t. zn., że faktycznie spadły o 42,37 proc.

(k) **Ostatni bilans Banku Gdańskiego przed dewaluacją guldena** wykazuje następujące zmiany ważniejszych pozycji w porównaniu ze sprawozdaniem z dnia 15 ub. m. (w milj. guld.): zapas złota spadł o 6,4 do 13,2; zapas dewiz spadł o 0,7 do 0,25; obieg banknotów i bilonu wzrósł o 2,4 do 38,6; natychmiast platne zobowiązania spadły o 4,4 do 0,6. Pokrycie złotem wynosiło zaledwie 34,3 proc. wobec 49,9 proc. w dniu 15 kwietnia rb. Jednocześnie opublikowany

To wszystko, co Gdańsk przeżywał i jeszcze przeżywa, skłania do jednego pytania: czy wolne miasto będzie takim ośrodkiem?

Do tego pytania trzeba będzie wrócić z różnych względów. E. P.

został ten sam bilans z przeliczeniem jednak zapasów złota po nowym kursie guldena. W ten sposób zapasy złota wyniosłyby 22,9 milj. guld., zapas dewiz zaś 0,44 milj. guld., ogólne pokrycie zaś sięgałoby 59,6 proc.

(k) **Mocniejsza tendencja dolara i funta.** Na wczorajszych giełdach walutowych zanotowano mocniejszą tendencję dla walut anglosaskich, dolara i funta. Dewiza na Zurych notowana jest ponownie na dolnym punkcie złota. Zarządzenia, wydane przez Szwajcarski Bank Narodowy w kierunku zwalczania spekulacji, narazie jeszcze nie wydały konkretnych rezultatów. Z pozostałych dewiz — Amsterdam wykazał w Warszawie pewne wzmocnienie, natomiast Medjolan nieznacznie spadł.

(k) **Echa Targów.** W sprawozdaniach naszych z tegorocznych Targów nie sposób było wymienić wszystkich firm, których wszak było znacznie więcej niż normalnie. Poniżej uzupełniamy nasze sprawozdania odnośnie do tych firm, które zasługują na osobne omówienie. W wieży górnośląskiej wielkie zainteresowanie wzbudzało stoisko znanej w całym kraju fabryki opon i detek samochodowych, motocyklowych i rowerowych „Stomil” S. A. w Poznaniu. Generalnymi reprezentantami są pp.: Tylczyński i Gregorowicz w Poznaniu, Wodna 14. Postawiona na wysokim poziomie technicznym produkcja tej fabryki poznańskiej zaspokoić może w pełni zapotrzebowanie rynku krajowego na towar pierwszorzędnego gatunku. — Dużo uwagi skupiał na sobie również domek weekendowy, wystawiony opodal t. zw. Hali Maszyn na wolnej przestrzeni, do którego użyto wyrabianych przez fabrykę cementu Szczakowa lekkich płyt budowlanych, nieważliwych na działanie wody i ognioodpornych. Płyty te stanowią znakomity materiał izolacyjny i znalazły szerokie zastosowanie przy budowie szpitali, sanatoriów itd. Ponadto powszechną uwagę zwracało na siebie w działale rzemieślniczym stoisko firmy K. Przybyły, odznaczonej złotym medalem za wystawę i za doskonałe wyroby wędliniarskie, których próbki wydawano na miejscu zwiedzającym. Firma ta wystawiała również w dziale przemysłu spożywczego artykuły eksportu bekonowego.

(k) **Zjazd spedytora ziem zachodnich** odbył się w Poznaniu dnia 5 maja b. r. w Domu Kupiectwa Polskiego. Zjzdowi przewodniczył p. dyr. Weber. Po sprawozdaniu zarządu p. Kaweckiego z Poznania wygłosił referat o ubezpieczeniu społecznym. Następnie o nowym prawie handlowym w dziedzinie ekspedycyjnej wygłosił p. Konwerski z Poznania. W końcu omówiono szereg spraw wchodzących w zakres spedytorstwa.

Z ZAGRANICY

(z) **Niemcy nie przyjmują waluty markowej.** Wobec nieporozumień, jakie następują się przy regulowaniu należności za towary importowane z Niemiec, polska ambasada w Berlinie wyjaśniła, że niemieckie władze dewizowe uznają tylko dewizy, jako prawny środek płatniczy za eksport. Niema wprawdzie zakazu płacenia markami w banknotach, ani przywożenia, czy też przesyłania ich do Niemiec, jednakże nie wolno eksporterowi niemieckiemu przyjąć zapłaty za towar inaczej, jak w dewizach, ani też władzom niemieckim dysponować w jakikolwiek sposób banknotami markowymi, nadesłanymi z zagranicy, chyba tylko przez złożenie ich na zamknięte konto (Sperrkonto), a zatem zamrożenie. W tym stanie rzeczy banknoty markowe, nadesłane z zagranicy, nie tylko nie są uznawane w Niemczech w żadnej formie za środek płatniczy, posiadający prawną moc umarzania długów z tytułu obrotu towarowego, lecz także nie są zwracane firmom zagranicznym, choćby te ostatnie wybrały ten sposób zapłaty w dobrej wierze. (1)

(z) **Wzrost rentowności czeskiego przemysłu wojennego.** Bilans fabryk amunicji, dawniej Sellier & Bellot, za rok 1934 zamyka się czystym zyskiem 6.084.115 koron czeskich. Walne zebranie akcjonariuszów postanowiło wypłacić dywidendę w wysokości 50 k. cz. od akcji. W roku 1933 dywidenda wynosiła tylko 40 koron.

Krótkie informacje gospodarcze

— Dyrekcja i pracownicy Państwowej Fabryki Olejów Mineralnych Polmin we Lwowie subskrybowali Pożyczki Inwestycyjnej na sumę 130 tys. zł, w tem 118 tys. zł gotówką.

— Znanе przedsiębiorstwo włoskiego przemysłu ciężkiego Ansaldo S. A., którego kapitał akcyjny wynosi 150 milionów lirów zamyka rok 1934 czystym zyskiem 124 milj. lirów, gdy w roku 1933 wykazywało straty w wysokości 90.45 milionów lirów.

— W Londynie utworzone zostało towarzystwo angielskie pod firmą Jugoslav Goldfields Limited, które zajmować się będzie eksploatacją starych bośniackich kopalń złota. Kapitał zakładowy towarzystwa wynosi 100.000 funtów szterlingów.

— Międzynarodowe Towarzystwo Wagonów Sympialnych wykazuje za rok 1934 dalszy spadek wpływów. Dochody brutto wyniosły 64,87 milj. franków belgijskich, wobec 72,04 milj. fr. belg. w roku 1933.

Zjazd spedytora ziem zachodnich.

Fot. Kaczor, Poznań.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Kalendarz rzym.-kat.
Środa: Stanisława B.
Czwartek: Grzegorza teolog.
Kalendarz słowiański
Środa: Stanisława św.
Czwartek: Eżorada bl.
Środa: wschód 4,10 zachód 19,29
 Długość dnia 15 g. 19 min.
Księżyc: wschód 8,26 zachód 0,24
 Faza: 6 dzień po nowiu.

Stan pogody według spostrzeżeń Instytutu Meteorologicznego Uniw. Pozn.: Wtorek, godz. 7 rano. Temperatura powietrza umiarkowana plus 12 st. C. Ciśnienie atmosferyczne wysokie 757 mm. Pogodnie. Wiatr południowy. W ub. dobre temperatura najwyższa plus 22 st. C., najniższa plus 5 st. C.

Przepowiednia pogody na środę: Zachmurzenie przeważnie duże z miejscowymi deszczami. Znaczne ochłodzenie.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: dziś plus 0,61 mtr.

SZCZAWNICKA MAGDALENA leczy choroby dróg żółciowych. Tg 837

— * Kalendarzyk łowiecki. Na zasadzie przepisów łowieckich, obowiązujących na terenie całego kraju (oprócz woj. śląskiego), w czerwcu przypada czas ochronny na następującą zwierzynę i ptactwo: łosie-byki, łosie-samice i cielęta, jelenie-byki, danielle-rogacze, jelenie-samice i cielęta, danielle-samice i cielęta, sarny-kozły (w woj. poznańskim i pomorskim), sarny-kozy i cielęta, niedźwiedzie, niedźwiedźce z małemi, rysie, żbiki, kuny leśne (tumaki), norki, borsuki, wiewiórki, zajęce-szaraki, zajęce-bielaki, gluszcze-koguty, gluszcze-kury, cietrzewie-koguty, cietrzewie-kury, jarząbki, pardwy, bażanty-koguty, bażanty-kury, kuro-patwy, przepiórki, dzikie indyki-samce, dzikie indyki-samice, słonki, bataljony, dzikie kaczkę, dzikie kaczkę-samice i młode, oraz inne ptactwo wodne i błotne, czarne bociany, dzikie labędzie, dzikie gęsi, drogie, drogie-kamionki (strepety), dzikie gołębie, drożdzy, kwiczoły, paszkoty, ptaki krukowate i drapieżne (z wyjątkiem jastrzębi-gołębiarzy, krogulców, wron i srok), żubry, bobry, kozice, oraz świstaki.

— * Zaginięcie dziewczynki. Marjan Osuszkiewicz (ul. Marcełińska 3) zawiadomił policję, że dnia 6 bm. o godz. 17,45 wyszła do szkoły i dotychczas do domu nie wróciła, jego siostrzenicą. Marja Joanna, lat 11, ubrana w granatową sukienkę z białym kołnierzem, w czarny fartuch z rękawami i brązowe pończochy. Dziewczynka ma włosy blond, krótko przystryżone, twarz owalną, na głowie granatowy beret i posiada przy sobie szkolną torbę z książkami. (mz)

— * Odjechał cudzym samochodem. Dnia 1 bm. około godz. 14 Józef Jakubiak (Wągrówiec, ul. Poznańska 18) zabrał samowolnie z podwórza Międzynarodowych Garaży przy Walech Kazimierza Wielkiego ciężarówko marki „Ford” bez tablic rejestracyjnych i wyjechał nim prawdopodobnie do Wągrówca. Ponieważ „pożyczono” w ten sposób samochodu nie zwrócił, zawiadomiono o wszystkim policję. (mz)

— * Amator perfum. Za kradzież butelki wyczu kolońskiej wartości 2 zł, w filmie Wolwort przy Starym Rynku ujęto Czesława Michalaka, lat 25, ślusarza (ul. Grudziemie 80), któremu butelkę z wodą kolońską odebrano i zwrócono poszkodowanej firmie. (mz)

— * Zgon ofiary bójk. Pobity w dniu 5 bm. Sikorski Kazimierz, o czym donosiliśmy, zmarł w dniu 6 maja w szpitalu miejskim, wskutek odniesionych ran. Sprawcą jego śmierci, Władysław Konuschke, lat 28, robotnik, zam. Zawady, blok 6, został ujęty przez policję i osadzony w areszcie do dyspozycji władz sądowych. (mz)

— * Ujęcie znanego złodzieja. 6 bm. policja ujęła znanego złodzieja kieszonkowego Franciszka Nowaka, lat 25, ślusarza z zawodu zam. przy ul. św. Wawrzyńca nr 22, którego osadzono w areszcie policyjnym. (mz)

Komunikat Orbisu. DO PARYŻA z okazji Targów od 18 maja do 6 czerwca zł 480,— Zapis **ORBIS**, Poznań, Plac Wolności 9 tel. 52-18.
 ng 9976

Żniwo wypadków w Bydgoszczy

Robotnik przygnieciony przez lorkę — Tragiczne zderzenie motocyklisty z wozem

Bydgoszcz (t). Woźnica firmy Weynerowski, 59-letni Ludwik Rzech, zamieszkały przy ul. Nowej 2, uległ nieszczęśliwemu wypadkowi przy wywieraniu piasku pod lasem gdańskim w pobliżu ulicy Stepowej. Naładowany piaskiem t. zw. lorkę, zamierzał podwieźć nią piasek do swojego woza po pochylonym terenie. W pewnej chwili potknął się, lorka wywróciła się gniotąc mu kilka żeber. W stanie poważnym przewieziono Rzecha do szpitala powiatowego na Bielawkach.

W warsztatach kolejowych, spadł wał żelazny na nogę Jana Wawrzyńska, zamieszkałego przy pl. Weysen-

hoffa 3. Wawrzyński ma zmiążdżone dwa palce. Po opatrzeniu go w szpitalu miejskim odstawił Wawrzyński na dalszą kurację do mieszkania.

Na ul. Fordońskiej najechał motocykl, kierowany przez szeregowca VIII dyonu samochodowego Kazimierza Murawskiego, na jadącego bez światła wóz rolnika Detkowskiego. Murawski wypadł z siedzenia i uderzył głową o słup przydrożnej latarni tak silnie, że doznał pęknięcia czaszki i skomplikowanego wstrząsu mózgu. Poza tem złamał w dwóch miejscach nogę. Stan ofiary wypadku jest bardzo poważny.

wał ks. prof. dr. Werbel w asyście miejscowego duchowieństwa i kilkutyśięczonego tłumy. Miasto było bogato udekorowane i iluminowane. (rm)

— EGZAMINY MATURALNE. W tut. Seminarjum Nauczycielskiem odbędzie się matura pisemna 17 i 18 maja, a ustna 3 czerwca. (rm)

Kronika ostrowska

— POBÓR. W mieście Ostrowie i w powiecie ostrowskim urzędować będzie w czasie od 24 maja do 19 czerwca r. b. komisja poborowa dla roczników 1914, 1913 i 1912. (os)

— ZENSKIE KOŁO L. O. P. P. Przedstawicielki miejscowych organizacji kobiecych założyły tu osobne koło żeńskie L. O. P. P. W skład zarządu weszły pp. Czechowska, Głotzowa, dr. Filowa, Leprowska, Misiorna, Zerkowa i Zlotogórska. (os)

— APOSTOLSTWO MEŻÓW. W parafii naszej utworzono nową organizację: „Apostolstwo Meżów”. (os)

— OPIEKA DWORCOWA. 14 maja o godz. 20,15 w Domu Kat. odbędzie się walne zebranie Kat. Opieki Dworcowej. (os)

— TEATR. W środę 8 bm. wystawia tu zespół poznański operetkę Lehara p. t. „Kraina uśmiechu” z Jadwigą Fontanówną na czele. (os)

— STRZELANIE O TYTUŁ KRÓLA KURKOWEGO. 3 maja odbyły się tu na nowej strzelnicy Kurk. Bractwa Strzeleckiego zawody braci kurkowych o tytuł króla 3 Maja. Królem 3 Maja został brat Wacław Sobolewski, pierwszym rycerzem Feliks Ograbek, drugim Ludwik Józwiak. (os)

— RUCH LUDNOŚCI. W mieście naszym było w kwietniu 43 urodzeń (22 płci męskiej i 21 płci żeńskiej), 20 ślubów i 17 zgonów. (os)

— ZE SPORTU. Rozegrano tu spotkanie piłkarskie między Kompanją Telefonistów 7 p. i drużyną K. P. W. Wynik 1:4 (1:0) na korzyść drużyny kolejowej. (os)

— ZE SCENY. Tutejsze Koło Miłośników Sceny wystawiło w sobotę lekką farsę „Co on robi w nocy?”. Publiczność bawiła się doskonale wesołą treścią i przedwzrostkiem niepospolitą grą wykonawców z p. J. Kobielaikiem na czele. To ostatnie w tym sezonie przedstawienie przeznaczyło K. M. S. na dochód bezrobotnych. Mimo szlachetnej intencji publiczność nie dopisała. (os)

— WYSTAWA ROBÓT RĘCZNYCH. Stow. Młodych Polek „Szarotka” urządziło w podmiejskiej Krepie ciekawą wystawę robót ręcznych na zakończenie kursu. Zamknięcie wystawy nastąpiło w niedzielę o godzinie 17. (os)

Kronika pleszewska

— TRZECI MAJ. Obchód Konstytucji 3 Maja odbył się w Pleszewie z tradycyjną okazałością i rozpoczął się w czwartek wieczorem capstrzykiem. W dzień święta uroczystą mszę św. celebrował ks. Bręczewski. Podniosłe kazanie wygłosił ks. prałat Niesiołowski. Śpiewał chór kościelny pod dyr. organisty p. M. Stachowskiego. Po nabożeństwie odbyła się na Rynku wspaniała defilada wojska i organizacji. W południe odbył się bieg okrę-

Proces ks. płk. Wryczy

W dniu dzisiejszym sąd apelacyjny w Poznaniu rozpatrywał sprawę ks. płk. Wryczy, oskarżonego o udział w słynnych zajściach w Wielu na Pomorzu. Sprawa ta, jak informowaliśmy, znalazła się przed Sądem Najwyższym w Warszawie, który wyrok skazujący ks. płk. Wryczy na 5 miesięcy aresztu uchylił i sprawę przekazał do ponownego rozpatrzenia. Sąd apelacyjny w Poznaniu wyrok ten zatwierdził, lecz wykonanie kary zawiesił na przeciąg lat 3. (k)

zny narodowy po ulicach miasta na 2000 m. w którym pierwsze miejsce zajął Mieczysław Biżan (W. K. S. Pleszew) w czasie 7:50. Po południu odbyło się na strzelnicy malokaliobrowej uroczyste strzelanie braci kurkowych o Medal 3 Maja. Strzelanie trwało aż do zmroku. Wyniki strzelania są następujące: Medal 3 Maja uzyskał dyr. Z. Laube na 116 pkt, drugi Kaz. Tuczyński 96 pkt, i Kosiński Piotr 90 pkt. Nagrody zdobyli poza tem pp.: Szary Ludwik, Andrzejewski Wawrzyń i Ciesielski Wacław.

— Z ŻYCIA BRACI KURKOWYCH. Pod przewodnictwem prezesa p. budown. A. Janiaka odbyło się plenarne zebranie Bractwa Kurkowego, na którym m. in. omawiano sprawę strzelania zielenoświątecznego o godność króla i rycerzy, aby strzelanie odbywało się w drugie święto Zielonych Świąt, zamiast jak do tego czasu, w tydzień później. Sprawa przełożenia strzelania powierzona została zarządowi do załatwienia. Uchwalono, iż zebrania miesięczne odbywać się będą w pierwszy czwartek po pierwszym każdego miesiąca, bez uwiadomienia braci przez kurende. Następnie prezes przedstawił sprawę pobudowania strzelnicy malokaliobrowej we własnym ogrodzie Bractwa. Opracowanie planu podjął się wykonać bezint. projektodawca p. bud. Janiak, który przedłożył projekt budowy strzelnicy już na przyszłym zebraniu.

— WYBORY DO RADY POWIATOWEJ. Na ostatnim posiedzeniu kolegium wyborczego, złożonego z radnych miejskich i członków zarządu miejskiego, wybrano do rady powiatowej p. burm. Jaworskiego i radnego p. Perza. Złożone były tylko dwie powyższe kandydatury. (pw)

Kronika średzka

— NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK. Czeładnik Łukomski z Rogoźna, pracując u mistrza lakierniczego Piekarczyka w Kostrzynie, poparzył ramiona i twarz wskutek wybuchu lampy do lutowania. Ciężko rannego przewieziono do szpitala w Środzie. (kd)

— WIZYTACJA KOŚCIOŁA. Z końcem bieżącego tygodnia przybywa do Kostrzyna J. Em. ks. biskup Dymek, który wizytować będzie okoliczne kościoły. Już dzisiaj czyni się przygotowania na przyjęcie dostojnego gościa. (kd)

— ZJAZD SPIEWAKÓW. 26 bm. odbędzie się w Kostrzynie zjazd drugiego okręgu kół śpiewaczych, połączony z jubileuszem 30-lecia tut. Koła Śpiew. Uroczystość odbędzie się na boisku i w sali Sokoła. (kd)

Kronika szamotulska

— STRZELANIE BRACCTWA KURKOWEGO. W strzelaniu o zwycięstwo do tarczy królewskiej 3 Maja Bractwa Kurkowego w Szczepankowie wyszli zwycięsko pp. Völker, Bichhoff A. i Just Marjan. (sc)

Kronika wągrowiecka

— Z BANKU LUDOWEGO. Na walnym zebraniu Banku Ludowego wygłosił sprawozdanie z działalności dyr. Antczak. — Sprawozdanie wykazało lekką poprawę i zysk w wysokości 14 409,81 zł. Po uchwaleniu zmian w statucie wybrano 4 nowych członków rady nadzorczej, a mianowicie pp. Kubisza, Płoszyńskiego, Rożniewskiego i Zjawiańskiego. (wb)

— OSZCZEPEM W SZYJĘ. W Janikowie pod Pakością niejaki Nowakowski ugodzony został podczas treningu oszczepem w szyję. Wypadek okazał się na szczęście niegroźnym. (pw)

Kronika wrzesińska

— OSOBISTE. Starosta wrzesiński wyjechał z dniem 1 maja na 2-tygodniowy urlop. Zastępuje go p. Bogucki. (rw)

— 40-LECIE SOKOŁA. Sokół wrzesiński obchodzi 14 lipca jubileusz 40-lecia, połączony z zlotem okręgowym. (rw)

Ze świata mody
 W poniedziałek 6. bm., otwarty został przy Pl. Wolności 18, pod firmą H. Wilczara, najелеgantszy salon bielizny damskiej. Poświęcenia dokonał ks. Klimkiewicz. Ze wzmoczonego ruchu jaki powstał po otwarciu i z zachwytu nad przepięknymi rzeczami rokujemy placówce powodzenia.
 dg 2236

Z POZNAŃSKIEGO

Kronika czarnkowska

— OSOBISTE. Naczelnik sądu, sędzia Suszek, przeniesiony został z dniem 1 maja do Starogardu. Na jego miejsce przybył p. sędzia Starkowski. (cn)

— U PANI MIŁOSIERDZIA. Na walnym zebraniu Tow. Pań Miłosierdzia wygłosił referat ks. mansonarz Bogacki. (cn)

— 3 MAJA. Tegoroczny obchód 3-go Maja wypadł bardzo skromnie. W roku bieżącym uniemożliwiono znowu wzięcie udziału w pochodzie członkom Stronnictwa Narodowego i Wydziału Młodych. — Wskutek braku najliczniejszej organizacji pochód wypadł bardzo blade. — Nabożeństwo w kolegiacie odprawił ks. kanonik Swinarski. Po referacie p. Korytowskiego zakończono uroczystość wspólnym odśpiewaniem „Boże coś Polskę”. (cn)

Kronika gnieźnieńska

— W DZIEŃ ŚW. FLORJANA. W dzień swego patrona św. Florjana Ochotnicza Straż Pożarna i Kolejowa Straż Pożarna z orkiestrą na czele udały się do kościoła św. Trójcy, gdzie ks. dziekan Zabłocki odprawił mszę św. na intencję straży. (gb)

— NOWA SZOSA. Na szosie państwowej Kostrzyn — Toruń od Falkowa do Chwałkówek pod Gniezmem przystąpiono do odnowienia powłoki, wskutek czego ruch kołowy będzie na tym odcinku utrudniony. Podczas tej pracy ruch utrzymywany się będzie na łatówce. Roboty potrwać od 2 do 25 maja rb. (gb)

— NAGŁY ZGON. Onegdaj około 21,30 na drodze polnej w Dębówcu pod Gniezmem zmarła nagle 69-letnia Franciszka Wysocka, prawdopodobnie na udar serca. (gb)

— FATALNY UPADEK. Rolnik Jan Czajkowski, lat 63 z Sokolowa wskutek spłoszenia się konia spadł z wozu tak nieszczęśliwie na ziemię, że doznał poważniejszych obrażeń cieleśnych. W stanie bezprzytomnym odstawił go do lekarza, który udzielił mu pierwszej pomocy. Stan jego jest poważny. (gb)

Kronika obornicka

— WALNE ZEBRANIE. Na walnym zebraniu Stowarzyszenia Muzycznego „Moniuszko” wybrano po wysłuchaniu sprawozdania i udzieleniu zarządowi powitania następujący zarząd: pp.: Fraszczyski — prezes i dyrygent, Dzierżbicki — zastępca, Pilarski — sekretarz, Gazecki — skarbnik i Klingbeil — bibliotekarz. Do komisji rewizyjnej weszli pp.: Wacław Dzierżbicki i Wiererowa. (ko)

— PIŁKA NOŻNA. Obornicki K. S. pokonał w meczu klasy B „Nielbę” z Wągrówca 8:0. (ko)

— POBÓR. Od 27 bm. do 7 czerwca odbędzie się w strzelnicy obornickiej pobór rocznika 1914 z miasta i powiatu. (ko)

— IMPONUJĄCA UROCZYSTOŚĆ. Na zakończenie Roku Jubileuszowego odbyły się w Rogoźnie przez ostatnie trzy dni uroczyste nabożeństwa. W ostatnią niedzielę odbyła się procesja, którą celebrował ks. prof. dr. Werbel w asyście miejscowego duchowieństwa i kilkutyśięczonego tłumy. Miasto było bogato udekorowane i iluminowane. (os)

— EGZAMINY MATURALNE. W tut. Seminarjum Nauczycielskiem odbędzie się matura pisemna 17 i 18 maja, a ustna 3 czerwca. (os)

Ciężkie położenie urzędników w Gdyni

Wzrastająca drożyzna mieszkaniowa niszczy warstwy pracujące

Gdynia (p). Zebranie delegatów wszystkich organizacji urzędniczych w Gdyni uchwaliło jednogłośnie rezolucję, która domaga się przyznania wszystkim urzędnikom dodatku lokalnego w wysokości 40 proc. miesięcznej pensji. Urzędnicy podkreślają w rezolucji, że aczkolwiek zdają sobie sprawę z ciężkiej sytuacji finansowej państwa, to jednak muszą wysunąć umiarkowany dezyderat o dodatek lokalny.

Delegaci urzędników stwierdzili jednogłośnie, że przyczyną ich ciężkiego położenia materialnego jest drożyzna mieszkaniowa w Gdyni. Czynsze za mieszkania wobec napływu do Gdyni żydostwa, rzeczywiście wrosły do rekordowych w Polsce wysokości. W związku z tem wzrasta zadłużanie się warstw pracujących.

Urzędnicy zwracają uwagę, że stale pogarszająca się ich sytuacja materialna kryje w sobie duże niebezpieczeństwo dla służby państwowej.

Blizniacze ratusze

Ratusze miejskie w Lesznie i Chełmnie pięknymi zabytkami Wielkopolski i Pomorza

Do najpiękniejszych poza świątyniami zabytków budownictwa polskiego należą nasze ratusze. W Polsce choć nie wiele poza ratuszem poznańskim, odznaczają się niepospolitem pięknem architektury, ratusze miejskie w Lesznie i Chełmnie, zbudowane w stylu barokowym. Wysmukłe ich wieże zegarowe z podwójnymi daszkami ponad galerią, jako też podobna do siebie dekoracja architektoniczna fasad, zwłaszcza w ich górnej części, sprawiają, że oba te gmachy są bliźniaczo do siebie podobne.

Ratusz leszczyński odbudowany został 1712 r. według planu mistrza włoskiego Pompeo Ferrari, pod którego kierownictwem z polecenia Stanisława Leszczyńskiego odbudowany został

Ratusz w Chełmnie na Pomorzu.

również przez wojsko rosyjskie 1707 r. zburzony zamek w Rydzynie. Roku 1924 ratusz poddany został gruntownej

„Elemka“ zamiast „Daru Pomorza“

Gdynia, (Tel. wł.) W dniu 8 bm. odbędzie się w Gdyni poświęcenie statku Ligi Morskiej i Kolonjalnej „Elemka“. Statek w dniu tym wyruszy w podróż do Egiptu. Podróż organizuje Liga M. i K. jednak załogę statku stanowić będą uczniowie Państwowej Szkoły Morskiej.

„Elemka“ w tym wypadku zastąpi „Dar Pomorza“, który znajduje się w podróży naokoło świata.

Śmierć w nurtach Wisły

Tczew (at). Teren portu zimowego w Tczewie był w poniedziałek o godzinie 15 widownią wstrząsającego wypadku, który pociągnął za sobą śmierć 21-letniego Pawła Schwarza, zamieszkałego w Tczewie przy ul. Sobieskiego nr. 13.

Schwarz korzystając z pięknej majowej pogody wynajął kajak na którym wraz z 20-letnim Wincentym Januszewskim wyjechał na Wisłę.

W odległości około 4 mtr. od brzegu kajak nagle wyrzucił się, a jadący na nim wycieczkowicze poczęli tonąć. Januszewski ostatkiem sił zdołał dopłynąć do brzegu, natomiast kolega jego śp. Schwarz chcąc uratować kajak znalazł śmierć w nurtach Wisły.

Pożar lasu pod Środą

Środa. (PAT). W poniedziałek w południe wybuchł pożar w lasach małej Bronisław i Murzynówko, położonych przy szosie Środa—Jarocin. Pożar uszkodził około 5 ha 25-letniego lasu. Prawdopodobnie zachodzi zbrodnicze podpalenie, ponieważ pożar wybuchł równocześnie w trzech miejscach.

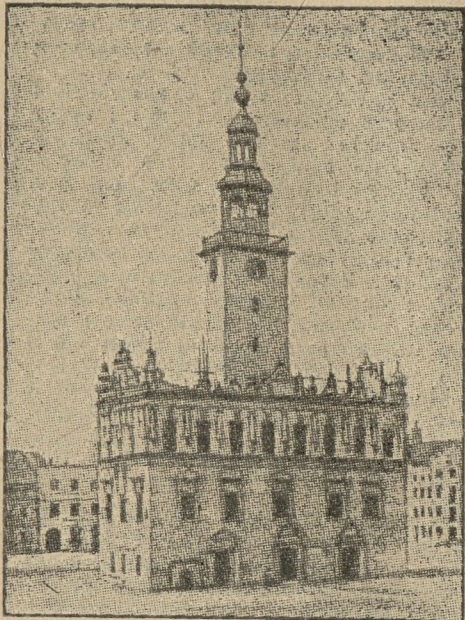
Składki i pokwitowania

Na pomnik Serca Jezusowego: M. P. z podziękowaniem za doznane łaski w ub. mies. z gorącą prośbą o dalszą pomoc 2 zł. — razem z poprzednio pokwitowanymi 155,50 zł.

Na ubogich miasta Poznania: Stefania i Tadeusz Schneider zamiast kwiatów z okazji srebrnych godów pp. prof. dr. Jezierskich 25 zł. — razem z poprzednio pokwitowanymi 90 zł.

Na nagrobek dla śp. księdza Perlińskiego: Dnia 6. 5. rb. wyplaciliśmy na re-

nowacji, przyczem wmurowano dwie tablice pamiątkowe, z których jedna nosi datę przejęcia miasta przez wojska polskie w dniu 17 stycznia 1920 r.

Ratusz w Lesznie.

Wspanialszy ornamentyką, zwłaszcza w swej górnej części jest ratusz chełmiński, którego fasada, ozdobiona licznymi słupkami jonickimi przechodzi w attykę, wykazując u szczytu niezmiernie efektowne zakończenia. — Budowę ratusza rozpoczęto 1567 r. Zegar wmurowany został 22 lata później. Wieża, która się wskutek wichrów kilkakrotnie zapadła, pochodzi z r. 1721. Zewnętrzny wygląd ratusza pozostał na ogół niezmienny. gm.

10 lat więzienia za rozbój

Bydgoszcz (mz). Przed sądem okręgowym w Bydgoszczy odbyła się dnia 2 bm. rozprawa przeciwko Wieczorkiewiczom Janowi i Michałowi oraz Janowi Piekielekowi, oskarżonym o napad i rozbój, dokonany w dniu 3 sierpnia ub. roku na mieszkaniu rolnika Piotra Piotrowskiego, zam. w Małótku, powiat wyrzyski.

Wyrokiem sądu skazani zostali: Jan Wieczorkiewicz na 10 lat więzienia, Michał Wieczorkiewicz na 4 lata więzienia i Jan Piekielek na 4 lata więzienia. Poza tem wszyscy na utratę praw obywatelskich na przeciąg lat 10.

Tragiczny wypadek w koszarach

Tczew (at). W ub. niedzielę w godzinach popołudniowych w koszarach 2 batalionu Strzelców w Tczewie wydarzył się tragiczny wypadek. W czasie ubierania się wypadł z ubrania plutonowego 27-letniego Stanisława Malinowskiego na podłogę nabity browning i wypalił. Pocisk ugodził płut. Malinowskiego w lewą pierś powyżej serca.

Ofiarę tragicznego wypadku przewieziono do tut. szpitala św. Wincen- tego.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Dnia 6 bm. zgłoszono: Aleksander Kaczmarek, ulan 17 pułku ułanów, robotnik 21 l. Andrzej Głowacki, inwalida wojenny, młeczarz 57 l. Antonina Brodzina z d. Józwiakówna 42 l. Marja Powaczyńska z d. Mielcarkówna, wdowa, 72 l. Bronisław Metelski, rysownik, 23 l. Czesław Ceglowski, robotnik 60 l. Jan Wójcak, prof. dr. fil. 51 l. Wanda Skrzyńska z d. Linke, 25 l. Michalina Turostowska z d. Kaczmarkówna, 49 l. Janina Ozmińska 15 minut. Jadwiga Pokrywczanka, 15 minut. Leokadja Frondzianka 7 i pół mies.

Tr 839

pozn. w liczbie 30 osób. Dyktat 10-minutowy z szybkością 70 wyrazów na minutę zastenografowali uczestnicy i w oznaczonym czasie przepisali ręcznie pismem zwyczajnym.

Sąd konkursowy złożony z przewodniczącego p. dyr. Ligockiego i grona profesorów teże szkoły, oraz szkół, biorących udział w konkursie, przyznał nagrody w następującym porządku:

I nagrodę, darowaną przez Zarząd st. m. Poznania, Helenie Kucharskiej, uczennicy państwowej szkoły handlowej i przemysłowej żeńskiej w Poznaniu; II nagrodę, darowaną przez p. prof. Borkowskiego, Marji Chrościckiej, uczennicy również państwowej szkoły handlowej w Poznaniu i III nagrodę, darowaną przez Miejską Szkołę Handlową, Feliksowi Krawczykowi, uczniowi miejskiej szkoły handlowej w Poznaniu, Irenie Lemańskiej, uczennicy P. S. H. i P. Ż. w Poznaniu, oraz Helenie Kocconównie, uczennicy 3-klasowej miejskiej szkoły handlowej w Bydgoszczy.

Nadto sąd konkursowy przyznał dyplomy wyróżnienia za staranność formy w pisaniu: Janowi Skwersowi, uczniowi miejskiej szkoły handlowej w Poznaniu.

Urządzenie zawodów, poraz pierwszy na terenie tutejszego kuratorium, przez miejską szkołę handlową w Poznaniu, należy powitać z uznaniem, gdyż będą one bodźcem do dalszej pracy uczniów nad sobą w tej dziedzinie praktycznej doniosłości.

Obchód 3 Maja w Kostrzynie

Wiekopomną rocznicę Konstytucji 3. Maja obchodził Kostrzyn bardzo uroczystie. Miasto przybrało odświętny wygląd, z domów lopotwały flagi o barwach narodowych. Jak w ubiegłych latach, tak i w tym roku obchód zorganizowało Tow. Czyteln. Ludowych z powszechnie cenionym swoim prezesem p. dr. W. Meissnerem na czele przy udziale „Sokoła“, Tow. Przemysłowców, Stow. Młodzieży Katolickiej, Koła śpiewaczego i t. p.

Uroczystość rozpoczęto zbiórką towarzystw oraz dziatwy szkolnej, poczem w pochodzie ze sztandarami wyruszone do kościoła na mszę św., którą odprawił ks. prob. Michalski. Piękne kazanie wygłosił ks. Dalczewski.

Następnie udano się w pochodzie na rynek miejski, gdzie pod gołębniem, po występie koła śpiewaczego, uroczystą akademję zagał p. dr. Meissner, witając przedstawicieli duchowieństwa, władz i gości.

Zasłużony prezes T. C. L. powiedział m. in.: Konstytucja 3 Maja była w latach niewoli nie tylko naszą kulturalną ostoją, lecz była ona jeszcze kuźnicą naszych narodowych dążeń niepodległościowych. Konstytucja 3. Maja to wielki testament naszych dziadków, z którego winniśmy czerpać ideały narodowego czucia i myślenia oraz zasady postępowania w życiu narodowym i państwowym.

Po odśpiewaniu pieśni: „Witaj majowa jutrzeńko“ wszedł na estradę p. red. H. Pawlicki z Poznania, który wygłosił dłuższe przemówienie p. t.: „Konstytucja 3. Maja, a czasy obecne“.

Na zakończenie przemówił raz jeszcze p. dr. Meissner, dziękując wszystkim uczestnikom za udział w akademji. Obchód był piękną manifestacją ducha narodowego mieszkańców Kostrzyna. W czasie uroczystości odbyła się zbiórka na dar narodowy T. C. L.

METROPOLIS

Seanse 6,30 — 8,30

Od jutra środy, 8 maja br.

w najnowszej szampańskiej komedji produkcji austriackiej

MUSZĘ BYĆ MŁODY

Śmiech i wesołość od pierwszej do ostatniej sceny

• Dziś we wtorek poraz ostatni - monumentalny film historyczny SZTANDAR WOLNOŚCI •

Międzyszkolne zawody stenograficzne

30 uczestników stenografowało z szybkością 70 wyrazów na minutę

Uczestnicy międzyszkolnego konkursu stenograficznego, zorganizowanego przez p. dyr. Ligockiego (x) w miejskiej Szkole Handlowej w Poznaniu. Zwyciężczynią w konkursie została uczennica państw. Szkoły handl. i przem. żeńskiej w Poznaniu, Helena Kucharska (główka por. XX).

W dniu 27 kwietnia br. odbyły się międzyszkolne zawody stenograficzne urządzone przez miejską szkołę handlową w Poznaniu, za zezwoleniem

Kuratorjum okręgu szkolnego poznańskiego.

W zawodach wzięło udział szereg szkół w kuratorium okręgu szkolnego

FELJETON KULTURALNY

W stulecie „Nieboskiej Komedji”

„Arcydzieło napisane w 22 roku życia — „Dzika forma“ i „grunt rzeczy“ — Dwa „dział“ ludzkości — Ich walka pomiędzy sobą Stare zbrodnie, ukarane przez nowe... — Dwaj ludzie bez serca — Obaj giną — Śnieżny słup nad przepaściami — Walka wiekowa, ale nie wiekuista.

Wbieżącym miesiącu upływa lat sto od czasu ukazania się w druku jednego z najoryginalniejszych utworów europejskiej poezji romantycznej,

Jest nim „Nieboska Komedja“, największe arcydzieło Krasińskiego — napisane w dwudziestym drugim roku jego życia (1833).

Ani Mickiewicz, ani Słowacki nie osiągnęli w tak młodym wieku dojrzałości i pełni talentu. „Sonety Krymskie“ powstały w dwudziestym szóstym roku życia Mickiewicza, „Konrad Wallenrod“ — w dwudziestym ósmym, „Improwizacja“ w trzydziestym czwartym, „Pan Tadeusz“ w trzydziestym szóstym. Słowacki miał lat dwadzieścia osiem, kiedy napisał „Anhellego“. Z wielkich poetów cudzoziemskich Szekspir wprowadził już w dwudziestym piątym roku życia napisał „Romeo i Julję“, ale pierwsze swoje wielkie arcydzieło, którym jest „Hamlet“, — w czterdziestym. W twórczości Goethego epoka najwyższego rozkwitu geniuszu zaczyna się dopiero od podróży włoskiej — w trzydziestym siódmym roku życia. Shelley miał zaledwie lat dwadzieścia jeden, kiedy się zdobył na tak piękny utwór, jak „Królowa Mab“, a po dwóch jeszcze latach — na „Alastora“, ale i on pełnił swego talentu, której owocem jest „Prometeusz rozpięty“, osiągnął dopiero w dwudziestym siódmym roku życia.

Ale czy tylko pod tym względem jest „Nieboska Komedja“ wyjątkiem, że powstała w tak młodym wieku swego twórcy? Nie! Wyjątkiem jest nade wszystko przez to, że w tak szczupłych rozmiarach mieści w sobie niezmiernie bogatą, przepastnie głęboką treść, wyrażoną z wręcz przerażającą w swojej genialnej zwięzłości jasnością — przerażającą, bo pełną straszliwej grozy dramatycznej. „Napisz mi twój sąd — pisał Krasiński do Sołtana — o mojej Nieboskiej Komedji; o formie się nie pytam; wiem, że dzika nazbyt; pytam się twego zdania względem gruntu rzeczy“. Dlaczego formę swego arcydzieła uważał Krasiński za

dziką? Dlatego zapewne, że jest negacją tradycyjnych sposobów pisania dramatu, że na początku każdej z czterech części poeta daje upust swoim własnym myślom i uczuciom, że poszczególne ogniwka akcji są tylko naskicowane, ale są szkicami tak potężnymi, że „dzikość“ jest jedną z głównych tajemnic wrażenia estetycznego, jakie „Nieboska Komedja“ wywiera.

Niedość na tem. Ta „dzikość“ formy pozostaje w doskonałej harmonii z treścią — także „dziką“, straszliwie dziką. A nie idzie tutaj o świat fantastyczny złych duchów, ani o tragedję nie szczęśliwej Marji, ani o obłąkanie Orcia, tylko o sam „grunt rzeczy“; jest zaś nim dzika, krwawa, mściwa, bezlitosna walka, ta sama walka, którą Lelewel poczytywał za prawo naczelne, rządzące ludzkością, mianowicie walka, jak się wyraził „pomiędzy dwoma działami ludzkości“: wyszukującym i wyszukiwanym; czyli inaczej pomiędzy „działem“, umiającym, dzięki swym przyrodzonym zdolnościom i szczęśliwemu zbiegowi okoliczności, zdobywać sobie wszystko, czego dusza zapagnie (nade wszystko — wolność i panowanie), a „działem“, przez długi czas z tych lub owych przyczyn dążącym do tych celów nie umiającym, ale wreszcie wyrwywającym się do ich urzeczywistnienia. Krótko mówiąc, „gruntom rzeczy“ jest w „Nieboskiej Komedji“ rewolucja społeczna. Przez to stała ona w szeregu tych utworów, do którego należą np. „Germinal“ Zoli, „Tkacze“ i „Rewolucja światowa“ Hauptmanna, „Sąd nad światem“ Bleibtreu'a, „Nad siły“ B'örnsona i wiele, wiele innych. Żaden z nich jednak nie może się równać siłą ekspresji i „dzikością“ z „Nieboską Komedją“.

Nie jeden poszczególny jej pomysł zawdzięcza Krasiński rewolucji francuskiej, nie jeden — ruchowi społeczno-religijnemu uczniów i następców Saint-Simona (którego słusznie nazwano „ostatnim szlachcicem i pierwszym socjalistą“), ale całość jest owocem własnych najgłębszych przeżyć duchowych poety, mianowicie jego rozmyślań o tym przewrocie, który, jak wierzył, grozi światu „Ja wiem — pisał do Gaszyńskiego — że cywilizacja nasza ma się ku śmierci; wiem, że bliższe są czasy, w których zbrodnie nowe przyjdą stare karać“. Artystycznym

wyrazem tej właśnie myśli jest „Nieboska Komedja“: „demokracja“, której wodzem jest Pankracy, walczą z „arystokracją“, której przewodzi hrabia Henryk, — i obydwaj są ludźmi bez wartości moralnej, bo ich czyny płyną nie z serca, nie z miłości Boga i Jego stworzenia, tylko z miłości własnej, z osobistego i kastowego egoizmu, ze wścieklej nienawiści do przeciwnika i jego obozu. W genialnie pomyslanej i genialnie przedstawionej rozmowie Henryka z Pankracym jest prawda, ale tylko w treści wzajemnych oskarżeń, że obydwaj walczące obozy popełniły szereg zbrodni; obydwaj pragną je pomścić — arystokracja, żeby się utrzymać przy władzy, demokracja, żeby ją zdobyć.

Zwycięża demokracja. Henryk ginie śmiercią samobójczą, ale przed śmiercią słyszy straszliwy, ale jakże sprawiedliwy wyrok na siebie: „Za to, żeś nic nie kochał, nic nie czcił prócz siebie i myśli twych, potpion jesteś — potpion na wieki“. A Pankracy? Pankracy zwycięża, ale cóż z tego, kiedy zdając sobie jasno sprawę, że teraz trzeba, „by w dwójnasób tyle życia się urodziło na tych równinach, ile śmierci teraz na nich leży“, że „inaczej dzieło zniszczenia odkupionem nie jest“, — równie jasno zdaje sobie sprawę, że on tego dzieła nie odkupi, że na gruzach starego świata, który „demokracja“ zniszczyła, on nowego nie zbuduje. Oto tragedia dwóch ludzi bez serca.

„Dramatem, dotyczącym rzeczy wieku naszego“, nazwał sam Krasiński „Nieboską Komedję“. Ale czy to nie za mało? Czy utwór ten jest dramatem tylko „wieku naszego“, to jest pierwszej połowy XIX wieku? Czy i dawniej nie było tak strasznych, płynących nie z miłości, tylko z nienawiści, walk (jak się wyraził Krasiński) „dwóch pryncypjów: arystokracji i demokracji“? Historia mówi, że były — i w starożytności i w czasach nowszych. A dzisiaj? Na to pytanie twierdząca, a straszliwą odpowiedź daje rosyjska rewolucja bolszewicka: przecie jej główne rysy, nie wyłączając burzenia religji, odbijają się jak w zwierciadle — w trzeciej części „Nieboskiej Komedji“.

Nie przestając tedy być „dramatem, dotyczącym wieku naszego“, a jednocześnie będąc dramatem przeszłości, niewątpliwie przez długie jeszcze wieki będzie „Nieboska Komedja“ dramatem przyszłości. Kiedy będzie już tylko dramatem przeszłości? Na to pytanie odpowiada zakończenie utworu: zwy-

KAWA HAG służy każdemu!

nr 3383-13.165

cięski Pankracy widzi „słup śnieżnej jasności“, stojący „ponad przepaściami — oburącz wsparty na krzyżu, jak na szabli mściciel, — ze splecionych piorunów korona cierniowa“; broni się przed tem widzeniem, woła na pomoc „braci-demokratów“ — nadaremnie: Jezus Chrystus nie znika, i Pankracy „stacza się w objęcia Leonarda i kona“ ze słowami na ustach: „Galilae, vicisti“.

Sceptyk mógłby wprowadzić mówić, że to nie było rzeczywiste widzenie, tylko halucynacja wzrokowa Pankracego i uzasadnić ten swój sceptycyzm tem, że stojący obok Pankracego Leonard nie widział nic, podobnie, jak w

Przy zwapnieniu naczyń krwionośnych mózgu i serca używając codziennie małą ilość naturalnej wody gorzkiej Franciszka Józefa osiąga się łatwe wypróżnienie. Zalec. przez lek. Tg 836

„Quo vadis“ towarzyszące świętemu Piotrowi pachole nie widziało Chrystusa, pomimo, że Go święty Piotr nie tylko widział, ale i słyszał. Ale kto sceptykiem nie jest, ten nie będzie wątpił ani o przedśmiertnem widzeniu zbrodniarza, w którym tuż przed zgonem obudziło się sumienie i otworzyło mu oczy na chrześcijańską prawdę, ani (tem bardziej) o widzeniu człowieka świętego.

Tak czy inaczej, myśli Krasińskiego jest jasna: „walka dwóch pryncypjów“ będzie trwała może jeszcze przez wieki, ale nie na wieki, będzie wiekowa, ale nie wiekuista; „gdzieś na wieków późnej fali“ zrozumie nakoniec ludzkość, że nietylko główną, ale jedyną prawdą wiekuistą życia społecznego jest Jezus Chrystus.

Oto rozwiązanie naczelnego problemu „Nieboskiej Komedji“ — problemu pierwszego; bo jest jeszcze drugi — stosunek poety do życia. Ale o tem później.

IGNACY CHRZANOWSKI.

K r a k ó w.

NIEMIROW-ZDROJ

woj. Lwowskie Tg 568

Prospekt cennik i dod. komunikacyjny wysyła się na żądanie bezpłatnie.

3 MAJA W NARODOWEJ ŁODZI

OBCHÓD TRZECIEGO MAJA W ŁODZI BYŁ IMPONUJĄCĄ MANIFESTACJĄ SPOTĘGOWANYCH UCZUCÓW NARODOWYCH MAS. PRZESZŁO DWADZIEŚCIA PIĘĆ TYSIĘCY CZŁONKÓW I SYMPATYKÓW STRONNICWA NARODOWEGO WYSŁUCHAŁO POD GOŁEM NIEBEM W HELENOWIE (PRZEDMIĘSCIE ŁODZI) PRZEMÓWIEN SWOICH PRZYWÓDCÓW: ADW. KOWALSKIEGO (W KOLE W ŚRODKU), PROF. PODGÓRSKIEGO (PO PRAWEJ) I KPT. GRZEGORZAKA (PO LEWEJ).

32 Loteria Państwowa

(Nieurzędowa i bez gwarancji)

W pierwszym dniu ciągnięcia 4 klasy wygrane padły na numery następujące:
 Po 10.000 zł na nr. nr.: 34538 68290 101292.
 Po 5.000 zł na nr. nr.: 83945 133966.
 Po 2.000 zł na nr. nr.: 6990 15143 17193
 57402 71724 76637 86830 88267 119132 119505
 145057 145463 174528.

Po 1.000 zł na nr. nr.: 899 8964 12394 13489
 19577 27275 32201 35400 41870 43433 54497
 63403 67303 71841 72704 76169 76891 81260
 83905 89180 89957 95408 97762 98771 102450
 110448 111272 118270 122894 141051 148057
 150574 158486 160350 162518 167587 170185
 170245 171336 174634 176075 176137 180723.

Po 200 złotych na numery:
 57 245 311 476 77 87 509 11 95 626 28 709 58
 94 815 55 1071 161 282 451 506 36 651 65 76 868
 92 2154 219 92 339 402 31 665 78 775 85 897 937
 88 3261 316 416 729 62 83 866 75 4002 23 97 222
 28 451 505 96 774 79 858 5010 63 91 232 84 334
 497 583 657 749 81 880 6002 265 386 417 47 61
 657 721 97 897 995 7009 87 275 323 46 479 652
 71 79 966 8039 76 162 85 428 594 641 60 99 847
 940 88 9130 238 73 345 80 466 525 670 76 99 759
 772 847 83 904 11184 233 303 80 431 735 931 50
 808 387 609 748 63 851 908 14004 32 130 251 62
 734 979 15042 122 42 65 247 368 402 37 614 730
 93 846 76 16149 83 340 590 655 722 68 76 85 997
 17075 141 220 456 544 640 72 833 53 18019 71
 158 65 299 371 442 537 630 93 718 82 19025 204
 732 503 24 893 948 56 20028 70 134 58 270 71
 385 514 67 646 62 77 789 21034 49 308 12 68 419
 25 26 47 784 935 63 94 22016 49 293 320 574 601
 735 81 88 95 23012 23 158 275 327 47 59 514 73
 604 6 840 965 24157 262 88 318 602 56 707 813
 25019 39 53 525 623 728 815 940 48 26226 902
 447 97 548 84 618 35 764 936 27002 15 699 29002

114014 49 225 93 372 419 28 520 78 99 745
 930 62 70 115058 99 163 81 214 53 66 98 45 53
 531 624 68 708 61 95 876 968 118460 584 681
 729 835 83 931 117203 70 325 74 519 618 843
 957 76 118082 217 398 552 634 748 825 42 63
 119104 17 202 348 45 47 91 504 806 18 794 887
 120025 686 87 95 842 71 74 991 121051 292 97
 339 435 78 601 95 122180 440 95 514 74 683
 709 89 854 62 123084 463 71 72 565 72 648
 65 81 82 757 76 77 881 83 914 124003 218 455
 558 713 80 935 125187 258 62 81 360 66 68
 410 32 511 724 74 91 94 128008 211 68 410 63
 70 527 70 600 55 730 33 845 99 127012 102 91
 322 580 603 39 719 807 67 907 23 74 128021
 67 78 81 102 16 72 82 220 69 79 336 54 416
 549 54 600 37 91 932 42 129001 19 266 459
 536 612 42 48 844 130006 29 51 175 265 82 572
 652 712 44 847 924 37 131096 124 53 535 674
 81 89 795 132009 113 86 200 55 330 571 711 45
 850 913 15 57 133142 59 322 23 46 71 576 636
 769 827 77 86 907 134092 129 72 286 314 440
 701 82 844 921 32 48 135127 51 323 37 71
 474 97 632 736 40 53 933 136052 130 220 330
 59 428 521 630 67 757 842 94 137205 304 55
 402 79 876 138050 59 120 341 431 648 96 809
 72 89 955 139234 420 533 34 608 728 544 140111
 82 240 80 305 74 91 94 128008 211 68 410 63
 141025 142 59 66 73 499 710 859 963 73 142236
 305 37 65 411 44 57 607 34 717 78 807 89
 143169 217 26 354 563 766 144030 31 210 47
 305 37 464 659 62 736 59 862 948 145074 135
 54 256 303 98 418 31 38 98 528 87 604 747 48
 95 805 18 34 916 45 146077 185 304 533 82 612
 73 808 35 926 147043 83 84 113 233 411 85
 678 720 36 40 57 148142 50 405 34 522 68 802
 962 94 149000 44 363 444 94 500 34 836 150122
 55 354 552 871 96 900 151078 82 102 17 31
 211 310 59 67 458 64 67 513 73 753 891.

152102 60 232 405 61 77 91 566 623 55 727
 954 64 153191 92 469 623 93 760 154098 118
 38 299 370 464 590 646 749 906 78 155083 93

170 287 303 438 661 62 844 56 68 156051 135
 450 540 78 614 17 89 721 879 157042 510 57
 658 764 74 806 24 33 158220 40 343 67 429 521
 66 604 878 159084 126 61 251 628 838 39 41
 61 88 984 160075 79 128 261 427 46 75 587 633
 704 99 835 161008 13 17 24 42 157 210 309 444
 551 730 68 70 957 162043 151 480 516 636 791
 906 163068 223 314 16 584 601 70 712 880 98
 164039 116 38 201 0 315 75 413 585 653 79 84
 165265 319 6. 422 91 996 98 166142 67 206
 15 64 97 500 607 822 99 167051 117 19 67 238
 357 92 543 716 866 168072 128 39 76 82 90 294
 327 89 435 38 96 569 92 662 776 36 920 169003
 9 18 35 243 320 491 579 702 803 53 71 170095
 170 28 64 211 54 74 366 82 457 520 38 39 700
 64 834 905 84 71004 51 155 274 341 97 478
 508 62 624 53 750 66 312 172091 105 38 208
 44 373 448 95 566 914 173123 35 76 90 99 221
 25 547 602 53 56 749 83 908 174116 90 215 463
 503 77 735 52 825 35 99 905 175063 107 53 231
 335 89 449 69 535 93 702 5 905 176042 174 223
 355 403 51 661 71 881 957 177072 134 74 402 11
 19 511 737 41 804 32 178018 241 65 422 527
 679 338 44 945 70 84 95 179062 79 83 147 75
 318 82 90 567 72 36 623 30 946 180365 502 50
 751 98 831 41 916 48 131234 332 40 423 73 926
 182000 33 139 206 55 311 452 60 605 40 965
 183033 104 254 338 499 546 649 64 66 944 91
 184440 69 553 72 605 50 816 99 700.

NIE ZAWIERA METALICZNYCH DOMIESZEK-PUDER ABARID

nr 9982

202 48 49 346 81 470 96 545 642 700 72 967 74192
 225 330 454 63 577 781 75183 256 73 316 45 412
 43 502 48 677 784 98 805 53.

76133 86 229 42 400 505 675 777 929 77059
 133 407 660 859 942 78177 486 506 11 31 608 64
 716 42 890 949 70 79065 92 206 17 472 98 575
 624 740 57 69 70 94 98 80100 222 538 46 66 73
 629 63 708 820 32 952 88 81058 109 51 55 232 47
 348 437 559 613 63 64 701 29 832 43 973 82007
 84 127 206 323 410 916 28 87107 10 61 77 224 94
 368 98 652 783 984 84223 55 467 512 87 831 38
 51 85031 195 376 493 96 530 48 610 70 938 86104
 82 85 289 300 401 93 95 591 650 925 87005 264
 533 45 52 817 38 936 88020 329 44 567 768 890
 909 89012 33 90 142 220 26 358 421 26 48 568
 725 72 79 988 90025 276 82 388 98 413 569 607
 25 782 95 911 91117 219 56 320 440 573 610 17
 714 17 867 92006 55 149 356 691 92 96 702 400
 932 99013 60 220 331 75 565 693 882 94037 205
 520 27 45 97 703 828 47 98 95244 360 61 494 696
 732 49 885 900 96004 32 139 50 224 343 416 87
 510 892 933 97039 81 147 90 385 466 546 52 604
 13 816 53 98158 80 537 39 621 872 81 99010 57
 70 266 316 23 86 464 504 20 21 35 762 916 49 32
 907 61 100054 395 414 54 90 515 609 736 932 35
 68 101022 159 94 202 325 96 420 78 627 58 67
 757 813 102179 314 603 790 830 103266 359 414
 677 831 939 76 104103 244 336 441 69 551 645
 725 47 847 81 940 105042 184 209 389 447 528 45
 715 940 77 78 83 106042 45 133 40 744 895
 107005 110 99 507 60 93 662 72 36 870 83 90
 919 108020 93 101 12 399 491 731 864 109086 99
 108 266 523 608 787 883 945 110016 21 56 98 281
 88 316 554 603 12 93 713 81 822 48 67 91 111036
 163 305 46 533 47 49 619 838 112114 48 509 22
 92 608 793 821 975 89 113084 226 73 334 40
 621 91.

114014 49 225 93 372 419 28 520 78 99 745
 930 62 70 115058 99 163 81 214 53 66 98 45 53
 531 624 68 708 61 95 876 968 118460 584 681
 729 835 83 931 117203 70 325 74 519 618 843
 957 76 118082 217 398 552 634 748 825 42 63
 119104 17 202 348 45 47 91 504 806 18 794 887
 120025 686 87 95 842 71 74 991 121051 292 97
 339 435 78 601 95 122180 440 95 514 74 683
 709 89 854 62 123084 463 71 72 565 72 648
 65 81 82 757 76 77 881 83 914 124003 218 455
 558 713 80 935 125187 258 62 81 360 66 68
 410 32 511 724 74 91 94 128008 211 68 410 63
 70 527 70 600 55 730 33 845 99 127012 102 91
 322 580 603 39 719 807 67 907 23 74 128021
 67 78 81 102 16 72 82 220 69 79 336 54 416
 549 54 600 37 91 932 42 129001 19 266 459
 536 612 42 48 844 130006 29 51 175 265 82 572
 652 712 44 847 924 37 131096 124 53 535 674
 81 89 795 132009 113 86 200 55 330 571 711 45
 850 913 15 57 133142 59 322 23 46 71 576 636
 769 827 77 86 907 134092 129 72 286 314 440
 701 82 844 921 32 48 135127 51 323 37 71
 474 97 632 736 40 53 933 136052 130 220 330
 59 428 521 630 67 757 842 94 137205 304 55
 402 79 876 138050 59 120 341 431 648 96 809
 72 89 955 139234 420 533 34 608 728 544 140111
 82 240 80 305 74 91 94 128008 211 68 410 63
 141025 142 59 66 73 499 710 859 963 73 142236
 305 37 65 411 44 57 607 34 717 78 807 89
 143169 217 26 354 563 766 144030 31 210 47
 305 37 464 659 62 736 59 862 948 145074 135
 54 256 303 98 418 31 38 98 528 87 604 747 48
 95 805 18 34 916 45 146077 185 304 533 82 612
 73 808 35 926 147043 83 84 113 233 411 85
 678 720 36 40 57 148142 50 405 34 522 68 802
 962 94 149000 44 363 444 94 500 34 836 150122
 55 354 552 871 96 900 151078 82 102 17 31
 211 310 59 67 458 64 67 513 73 753 891.

152102 60 232 405 61 77 91 566 623 55 727
 954 64 153191 92 469 623 93 760 154098 118
 38 299 370 464 590 646 749 906 78 155083 93

170 287 303 438 661 62 844 56 68 156051 135
 450 540 78 614 17 89 721 879 157042 510 57
 658 764 74 806 24 33 158220 40 343 67 429 521
 66 604 878 159084 126 61 251 628 838 39 41
 61 88 984 160075 79 128 261 427 46 75 587 633
 704 99 835 161008 13 17 24 42 157 210 309 444
 551 730 68 70 957 162043 151 480 516 636 791
 906 163068 223 314 16 584 601 70 712 880 98
 164039 116 38 201 0 315 75 413 585 653 79 84
 165265 319 6. 422 91 996 98 166142 67 206
 15 64 97 500 607 822 99 167051 117 19 67 238
 357 92 543 716 866 168072 128 39 76 82 90 294
 327 89 435 38 96 569 92 662 776 36 920 169003
 9 18 35 243 320 491 579 702 803 53 71 170095
 170 28 64 211 54 74 366 82 457 520 38 39 700
 64 834 905 84 71004 51 155 274 341 97 478
 508 62 624 53 750 66 312 172091 105 38 208
 44 373 448 95 566 914 173123 35 76 90 99 221
 25 547 602 53 56 749 83 908 174116 90 215 463
 503 77 735 52 825 35 99 905 175063 107 53 231
 335 89 449 69 535 93 702 5 905 176042 174 223
 355 403 51 661 71 881 957 177072 134 74 402 11
 19 511 737 41 804 32 178018 241 65 422 527
 679 338 44 945 70 84 95 179062 79 83 147 75
 318 82 90 567 72 36 623 30 946 180365 502 50
 751 98 831 41 916 48 131234 332 40 423 73 926
 182000 33 139 206 55 311 452 60 605 40 965
 183033 104 254 338 499 546 649 64 66 944 91
 184440 69 553 72 605 50 816 99 700.

170 287 303 438 661 62 844 56 68 156051 135
 450 540 78 614 17 89 721 879 157042 510 57
 658 764 74 806 24 33 158220 40 343 67 429 521
 66 604 878 159084 126 61 251 628 838 39 41
 61 88 984 160075 79 128 261 427 46 75 587 633
 704 99 835 161008 13 17 24 42 157 210 309 444
 551 730 68 70 957 162043 151 480 516 636 791
 906 163068 223 314 16 584 601 70 712 880 98
 164039 116 38 201 0 315 75 413 585 653 79 84
 165265 319 6. 422 91 996 98 166142 67 206
 15 64 97 500 607 822 99 167051 117 19 67 238
 357 92 543 716 866 168072 128 39 76 82 90 294
 327 89 435 38 96 569 92 662 776 36 920 169003
 9 18 35 243 320 491 579 702 803 53 71 170095
 170 28 64 211 54 74 366 82 457 520 38 39 700
 64 834 905 84 71004 51 155 274 341 97 478
 508 62 624 53 750 66 312 172091 105 38 208
 44 373 448 95 566 914 173123 35 76 90 99 221
 25 547 602 53 56 749 83 908 174116 90 215 463
 503 77 735 52 825 35 99 905 175063 107 53 231
 335 89 449 69 535 93 702 5 905 176042 174 223
 355 403 51 661 71 881 957 177072 134 74 402 11
 19 511 737 41 804 32 178018 241 65 422 527
 679 338 44 945 70 84 95 179062 79 83 147 75
 318 82 90 567 72 36 623 30 946 180365 502 50
 751 98 831 41 916 48 131234 332 40 423 73 926
 182000 33 139 206 55 311 452 60 605 40 965
 183033 104 254 338 499 546 649 64 66 944 91
 184440 69 553 72 605 50 816 99 700.

170 287 303 438 661 62 844 56 68 156051 135
 450 540 78 614 17 89 721 879 157042 510 57
 658 764 74 806 24 33 158220 40 343 67 429 521

Wyjątkowa okazja

Nieruchomość, dom mieszkalny

od 30 lat w rękach jednej rodziny, dwupiętrowy, solidny z wszelkimi nowoczesnymi urządzeniami, garażem itd. położony przy głównej handlowej arterji, bardzo korzystnie do nabycia. Tylko poważni reflektanci zechcą zgłosić się pod: **Toruń, Skrzyżka pocztowa nr. 1.** dg 2220

Do działu reklamowego większego przedsiębiorstwa przemysłowo-handlowego potrzebny inteligentny, o reprezentacyjnej powierzchowności

farmaceuta

niekoniecznie z ukończonymi studjami lecz ze znajomością języka niemieckiego. Zgłoszenia z podaniem referencji do Kurjera Poznańskiego zg 11 089.

ORYGINALNE PROSZKI
„MIGRENO-
NERVOSIN”
R.M.S.W. 15199
ZNAK FABR.
z **KOGUTKIEM**

SA ŚRODKIEM
KOJĄCYM BÓLE
ZASTÓJOWANIE:

BÓLE GŁOWY
MIGRENA, NEURALGIA
BÓLE ZĘBÓW

GRYPA, PRZEZIĘBIENIA
BÓLE: ARTRETYCZNE,
STAWOWE, KŁOSTNE I T.P.

ŻĄDĄCIE ORYGINALNYCH PROSZKÓW
ZE ZN. FABR. **KOGUTEK**
SPRZEDAJA APTEKI

n 8296

Pończochy - skarpety
kupisz dobre i tanie tylko
w firmie
„**HAFTOPLIS**”
Stary Rynek 6 (wejście z ul.
Wiankowej). Pg 3258-15.63

DACHY
krycie i smarujcie
gumolitem
nie ścieka, nie kruszy
się. Długoletnia wytrzyma-
łość bez smarowania
sprzedaż dg 2015
H A T E C H
Poznań, św. Marcina 65

Podróżujcie samochodem

i przyjmijcie pokupny, rentowy artykuł do sprzedaży za prowizję lub na własny rachunek. Oferty Kurjer Pozn. zg 11 095.

STEMPLE
L. KAPELA
WROCŁAWSKA 18
nr 8300

I. Ogłoszenie.
Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów Sp. Akc. „Goplana” Fabryka Czekolady w Poznaniu, odbędzie się w środę, dnia 12 czerwca 1935 r. o godz. 13 w biurze fabrycznym w Poznaniu przy ul. Św. Wawrzyńca nr. 11 z następującym porządkiem dziennym: 1) Zagajenie oraz wybór przewodniczącego Walnego Zgromadzenia; 2) Sprawozdanie Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Rady Nadzorczej; 3) Zatwierdzenie bilansu z dn. 31 grudnia 1934 r. i udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej; 4) Uchwała, dotycząca podziału zysku; 5) Wybory ustępujących członków Rady Nadzorczej; 6) Wolne wnioski. Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni najpóźniej do dnia 4 czerwca r. złożyć swoje akcje w biurze fabryki „Goplana” w Poznaniu, lub przedstawić w temże biurze dowody zdeponowania swych akcji u polskiego notariusza, bądź też w jednym z banków w Poznaniu. Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej 1/10 kapitału akcyjnego mają prawo żądania umieszczenia na porządku obrad dodatkowych spraw, zgłoszonych nie później jak na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. Pg 3952-19.10 **Zarząd: dyrektor Tadeusz Prądyński.**

Kierownik handlowy
dla Zakładu Przemysłowego potrzebny od zaraz. Wymagana kaucja 5 000.— zł. Oferty wraz z wymaganiami pod zg 11 093 do Kurjera Poznańskiego.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Nagłówkowe słowo (tusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. l, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów. w tem 5 nagłówkowych.

Znak oferty na przykład: n 3695, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11.30, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11.15.

Wyraźne i czytelne pismo

jest koniecznym warunkiem przy wszystkich zleceniach ogłoszeniowych — jeśli się chce uniknąć błędów w gazecie i niepotrzebnych w skutek tego nieporozumień. Otrzymujemy często ogłoszenia tak nieczytelnie napisane, że w skutek koniecznego odniesienia się do inserenta, ulega zamieszczenie niepożądanego zwłocze.

Za błędy powstałe w skutek niewyraźnego pisma na zleceniach ogłoszeniowych, odpowiedzialności nie bierzemy.

Administracja.

1. KAMIENICE

Kamienicę

trzyściopiętrowa nowa blisko śródmieścia, donosi 7 500 za 60 000.— wpłaty 35 000. Tomczak, Wierzbiecice 31. zdg 83 220

Kamienica

nowowbudowana, składem 26 000 wpłaty 18 000, dochód 3 600.— Bloch, Aleje Marcinkowskiego 15. zdg 83 231

Dom — wille

dla jednej rodziny 6 pokoi z przynależnościami, morga ogrodu, 3 morgi roli pod Poznaniem — przedłużenie Grunwaldzkiej, 25 minut pieszo od tramwaju — sprzedam lub wydzierżawie. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 244

Dom

3 piętrowy, 3 składami w centrum Poznania tanio sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 259

Kamienicę

nowoczesna, dochód roczny 25 tysięcy (ustawa) za 160 tys. sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 342

Kamienicę

w śródmieściu Poznania sprzedam 200 000 lub zamienie na majątek. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 395

Dom

czteromieszkaniowy przy Poznaniu, elektryczność 6 000, Długa 3, mieszkanie 10. zdg 83 328

Kamienicę

komfortowa blisko śródmieścia, dochód ustawowy 15 500, cena 85 000, wpłaty 55 000. Gruszczyński, Pocztowa 30. zdg 83 431

Kamienica

komfortowa, mieszkania 4 — 3, 75 000.— Oferty Kurjer Poznański zdg 83 492

Wille

nowa, wpłaty 14 000, sprzedam Małecki, Poznań, Rybaki 20 a. zdg 83 490

2. PIENIĄDZ

15 000.—

wypożycze i hipotekę. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 510

3. LETNISKA i UZDROWISKA

Pokój

z kuchnią. Lasy, Jeziora. Autobus, kolej w miejscu. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 204

Poszukuje

w Puszczykowie lub Puszczykóweku 2-4 pokoi kuchnia, użytkowaniem ogrodu na lato. Warunki do Kurjera Poznańskiego zdg 83 586

Rabka.

Pensjonat Helios przeniesiony do Paacyku Babuni — luksusowe przedzenie. Ceny umiarkowane. Piechocka. Telefon 170, 265. zg 8978

Leśniczówka

czerwiec, lipiec poszukuje. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 83 266

Stanisławówka

p. Leszna spokojna uroczą dla każdego prawdziwy wypoczynek dg 1 475

4. OSOBISTE

Cofam

obelgę rzuconą na p. Halinę Z. G. Chłopewską W. S. zdg 83 903

Co jutro będzie.

nikt z nas nie wie, lecz wiemy co jest dziś dziewczynie smukłej, niczem mewie mówi najdroższy Zdzis! Mam szczęście nam gotówkę mam wszystko co należy, lecz wiem że za

złotówkę

mam

podwieczorek

świeży. (Weber, Nowa 4). nr 8133

Przeciw piegom

plamom, przyszczołom, liszajom, najsilniejszą działa Krem „Orlidal”. Bezpłatny porad kosmetyczny udziela firma „Orlidal” ul. Kantaka 8/9, tel. 55-56. zdg 83 490

Stach!

Obfitych łask Bożych serdecznie życzy Władza. zdg 83 501

6. OŻENKI

Inteligentna

panienka lat 25 z dobrej rodziny z kompletną wyprawą i cościółkiem majątku pragnie wyjść za mąż. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 200

Kupiec

samotny, średnim wieku, posiadający cościółkiem gotówki poszukuje panny lub wdówki z składem lub gotówką. Cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 221

Kawaler

lat 35, urzędnik państwowy bez nalogów szuka żony posadziej w stosownym wieku. Wyczerpujące oferty z fotografią upraszam do Kurjera Pozn. zdg 83 323.

Panna

trzydziestoletnia katolicka, przystojna, 12 000.— szuka odpowiedniej partji. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 260

Poszukuje

dla mego siostrzeńca przystojnego bruneta, kawalera samodzielnego rzemieślnika, własnym mieszkaniem — panny do lat 30, posiadaniem 6-10 tysięcy. Cel matrymonjalny. Dyskretna zapewniona. Zgłoszenia z fotografią Kurjer Poznański zdg 83 583

Wdowiec

kupiec posiadający własne przedsiębiorstwo handlowe i mieszkanie w Poznaniu, ożeni się z panną lub bezdzietną wdową do lat 42. Panię religijną, inteligentną, dobrego charakteru, posiadającą odpowiednią gotówkę, zechca się laskawie zgłosić do Kurjera Poznańskiego zdg 83 367, Agenci wykluczeni.

7. SPRZEDAŻE

Samochód

dobrze utrzymany 4 osobowy, otwarty, sprzedam. Obejrzed można Biuro ekspedycyjne, Mała Garbary 5 zdg 83 137

Lodówka

Czesława 11. sklep. zdg 83 095

Wózek

dwukolny sprzedam. Ratajczaka 10 stróżka. zdg 82 856

Uwaga

stale na składzie sprzedaje meble kompletne pojedynczo oraz kupuje piece największe ceny. — Komis. Wielka 25. zdg 79 306

Komisowa

sprzedaj wszelkie meble używanych najkorzystniej tylko

Wielka 20

Okazyjny skład nr 9502

Sypialnie — Jadalnie

wszystkie meble używane najtańiej

Woźna 16

Nowy D.m. Komisowy. nr 9583

Maszyny do pisania

biurowe kuferekowe „Continental” Triumf techniki Jakość niedościgniona. Przedstawicielstwo: Przygodzki, Hampel i S-ka Poznań, Sew Mielżyńskiego 21 Tel. 21-24 nr 8333

Fryzjerstwo

korzystnie sprzedam. — Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 83 066

Motocykl

D. K. W. 200 cm³, jak nowy tania sprzedam. Kortus, Śmigle, Rynek 4. zdg 82 892

Jadalnie

nowoczesne 475. Stolarska, Chłapowskiego 9. Wilda. zdg 83 535

Maszyna

Singera damska tania. Słowackieko 29 — 10. zdg 83 534

Singera

damska tania. Szewska 11, mieszkanie 4. zdg 83 519

Fortepian

świetnie utrzymany sprzedam. — Dabrowskiego 23 — 7. zdg 83 517

Powózki

(wołant) w dobrym stanie korzystnie sprzedam. Stawna 6. nr. Szewskiej. zdg 83 458

Karetkę

(Coupée) w bardzo dobrym stanie na sprzedaż lub zamienie na parę wyjazdowych koni. Zgłosz. Kurjer Poznański zdg 83 459

Kanapa klubowa

w gobelnie i 2 fotela w skórze, sprzedam. Skarbowska 4, m. 8. zdg 83 399

Wózki

wyбір tania. Trabczyńska, Pierackiego 11. podwórze. zdg 81 979

Sprzedaż — Naprawa

wiecznych piór wszelkich systemów Skład Papieru — Montownia Wiecznych Piór — Józef Czosnowski — Poznań, Ratajczaka 2 „Asygnaty Kredyt” dg 1 254

Najtańsze źródło

zakupu opon samochodowych — wszelkich fabrykatów. Chłodnicę: Ford, Chevrolet wszystkich modeli. Części zamienne i akcesoria. — F. Szczępański i Synowie. Poznań, ul. Wielka 77. Telefon 30-07 zdg 8974

Lisy

srebrne patagńskie wielkim wyborze tania sprzedaje. Łajewski, Pierackiego 2. Pg 3268-16.82

Jadalnia stylowa

nowa

okazyjnie

Magazyn Mebli, Św. Marcina 59. nr 9567

Świerki

od 50 cm do 2 m. wysokości oraz kilkadziesiąt centnarów zdrowej cebuli

ma do oddania. Majętność Brzyskorzostewko, p. Znin. zdg 81 820

Skład

kolonialny towaram, maglą, mieszkaniem tania sprzedam. Chociszewskiego 35. zdg 83 213

Lekarzowi

sprzedam instrumenty akuszeryjne. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 215

Kolonjalkę

towarem sprzedam. Adres Kurjer Poznanski zdg 83 232

Urządzenie

składowe. Chociszewskiego 17. — m. 3. zdg 83 275

Bernard

rasowy roczny 80. metalowe 16-częszkie 80. rower meski 30 warsztat kilimierski 40. niekojowa huftawka dziecięca 12. Walty Jana 10 m. 3. zdg 83 311

Skład

kolonialno - spożywczy, higien. przepisowo urządzone z maglem i mieszkaniem oddam tylko poważnym reflektantom. Pośrednicy wkluczeni. Adres wskaże Weneckańska 10 biuro. zdg 83 309

Kanapa

obudowanie piękne orzech. Adres Kurjer Poznanski zdg 83 301.

Skład

kolonialny bardzo dobrze zaprowadzony, towar, magiel z mieszkaniem sprzedam. Adres wskaże Kurjer Poznanski zdg 83 300.

Maszyny do pisania

małe i duże, nowe i używane największy wybór — najniższe ceny — Gwarancja. Skóra i S-ka. Poznań. Aleje Marcinkowskiego 23. nr 8 303

Aparat

4,5x6 Zeiss Tessar, compur 1:3.5 z samowyołaczem, okazjynie. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 297

Skład

cukierków i tytoni. Inform. Marcin 32 — 15. zdg 83 424

Skład

z maglem bez konkurencji z powodu wyjazdu sprzedam. Wskaże Kurjer Poznanski zdg 83 245

Kajak

dwuosobowy, elegancki sprzedam, zamienie na rower. St. Knapowskiego 9, m. 18. zdg 83 254

Maszynę

do szycia damską okazjynie sprzedam Dabrowskiego 99 — 30. zdg 83 262

Gospodarstwo

85 morgowe dobre, ładne, nad szosa, powiat leszczyński, sprzedam. Wpłaty 16 000. Mniejsza i hipotekę weźmie jako część wpłaty. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 83 265

Motocykl

Motosococh 500 cm sportowy, doskonały stan, sprzedam. /Koszyński, Dabrowskiego 4. zdg 83 289

Pianino

pierwszorzędne zagraniczne. — Marcina 15 — 5. zdg 83 543

Ibach

fortepian sprzedam tania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 540

Skład

najlepszy punkt ulicy Pocztowej, oddam. Oferty Kurjer Poznanski zdg 83 539

SZORSTKIE, CZERWONE RĘCE

Gdyby nawet jej ręce były najbardziej czerwone, szorstkie, porysowane lub zniszczone przez „pracę domową”, każda kobieta może obecnie natchmąst mieć białe, gładkie, aksamitne ręce, które tak pociągają mężczyzn. Bez tłuściości, piam na ubraniu, bez trudności lub komplikacji. Najwzyczajniej należy zastosować trochę Kremu Tokalon, koloru białego (nie tłuścigo). Zawiera on czysty krem i oliwę w połączeniu ze składnikami wybielającymi i wzmacniającymi. Przenika natychmąst do głębi porów, łagodzi rozdrażnioną skórę i wyciąga najmniejszy ślad brzydkiego zaczerwienienia lub zapalenia. Zapobiega bolesnemu pękaniu skóry i łagodzi ból. Po trzech minutach ręce Pani są gładkie, delikatne i tak białe, jakby Pani poświęciła im godziny codziennej, drogiej pielęgnacji. Szczęśliwy wynik jest gwarantowany, lub pieniądze zostają zwrócone.

Białe Gładkie Aksamitne

stały się

MIE KAUSC!

okalon

Sprzedam

skład spożywczy, tania s powodu choroby. Wiadomość Kurjer Poznanski zdg 83 590

Jadalnie

skromna sprzedam tania. Wierzbiecice 37 a, m 3. zdg 83 349

Pamiętki I. Komunii św.

zegareczki, lafcuszk, medaliki, rymkrafy, pierścienki, spinki, okaleczki Szulce, Wolności 5.

Medaliki

lafcuszk srebrne, zote poleca — Szulce, Wolności 5.

Zegarki dla młodzieży

solidne, ceny niskie, gwarancja. — Szulce, Wolności 5. Pg 354 5 6 19.14.15.16

Koń

platforma W. G. Garbary 7. zdg 83 402

Kupno okazjynie! 2 dywany

I a pod gwaraucją ręcznie wiazane, specjalnie dla Tarzów przeznaczone, rozmiar okolo 3x4 metr, oryginalne perskie wzory wiazane, sprzedam z powodu powrotu nosci zaraz przy gotowosc

połowe normalnej ceny Bie'ska fabryka dywanów

pośpiesznie sprzedaż poznanski zdg 83 597

Sprzedam... Parcele... Suknia... gazowy... Rowery... Motoscoche... Wana... motor... Wózek... Maszynę... Ogród... Alfa, Szkoła 10... Klamry, klipsy, guziki, zurnale, podarki imiennowe... Skład... Radjo... Łóżko... Lodówkę... Motocykl 5 km... Urządzenie... Schody... 11. KUPNA... Lodówkę... Kupię... Pieska... Kupię... Lokomobile... Rower... Wózek... Traktor... Wolant... Sypialnię... Ambalaż jutowy... Wózek... Ogródek działkowy... Motor... Syfen (balon)

Fisharmonjum... Kupię... Niekrepujący... Kupię... Parownik... Srebro... Wanę... 12. DO WYNAJĘCIA... Dwa... Pokój... 2 pokoje... 2 próżne... Mieszkanie... Mieszkanie... Skład... Mieszkanie... Dwupokojowe... Frontowy... Pierackiego... Duży... Frontowy... Dwoosobowy... Pokój... Słowackiego... Trzypokojowe... 5 pokoi... 2 pokoje... 6 pokojowe... Pięciopokojowe... Trzypokojowe... 13. SZUKA MIESZK... 7-8 pokojowe mieszkanie... 6-8 pokojowe mieszkanie... Starsze... Mieszkania

Mieszkania... Urzędnik... Poszukuje... Dwowa... Dwa... Kolejarz... Emerytka... 14. ZAMIANA MIESZKANIA... 4... Zamienię... 15. POKOJE UMEBL... Solidnego... Klatki... Pokój... Dwoosobowy... Pokój... Frontowy... Pierackiego... Duży... Frontowy... Dwoosobowy... Pokój... Umoblowany... Przyjezdny... Cieszkowskiego... Niekrepujący... Solidnemu... Niekrepujący... Dwoosobowy... Telefonem... Pokój... Zaraz... Przyjezdny... Pokój... Wynajem... Elegancki... Dwoosobowy

Przyjezdny... Balkonowy... Pokój... Śródmieście... Eleganckie... Słoneczny... Pokój... Dwuosobowy... 16. SZUKA POKOJU... Pokoju... Pokój... Pokoiku... Małżeństwo... Pokoju... Niekrepującego... Pokoju... 15 zł... Jednoosobowego... Pokoju... 17. LOKALE... Pokój... Ubikacje... Lokal... Warsztaty... Kawiarnia... Skład... Dzierżawy... Duży skład... 21. LICYTACJE... Lokal Licytacji... 10 maja licytacja... Niekrepującego... Pokoju... Pokoiku... Pokoju... 15 zł... Jednoosobowego... Pokoju... 17. LOKALE... Pokój... Ubikacje... Lokal

Przyjezdny... Balkonowy... Pokój... Śródmieście... Eleganckie... Słoneczny... Pokój... Dwuosobowy... 16. SZUKA POKOJU... Pokoju... Pokój... Pokoiku... Małżeństwo... Pokoju... Niekrepującego... Pokoju... 15 zł... Jednoosobowego... Pokoju... 17. LOKALE... Pokój... Ubikacje... Lokal... Warsztaty... Kawiarnia... Skład... Dzierżawy... Duży skład... 21. LICYTACJE... Lokal Licytacji... 10 maja licytacja... Niekrepującego... Pokoju... Pokoiku... Pokoju... 15 zł... Jednoosobowego... Pokoju... 17. LOKALE... Pokój... Ubikacje... Lokal

Watolina... Sprzedaje... Kupuje... Pluskowy... Odciski... Swędenie... Prace amatorskie... Maszynistka... Panie... Zdana... Obsadzenie... 24. NAUKA... Korepetytor... Komplet tańców... 25. MUZYKA... Gry... Czelista... 26. SZUKA POSADY... Inteligentna... Gospościa... Dzwieczyna... programy radjowe... WARSZAWA... Zagraniczne... POZNAŃ... ZAGANICZNE

Służąca
do wszystkiego z gotowaniem, dobre świadectwa poszukuje posady od 15.5. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 83 205

Pani
inteligentna, znająca gospodarstwo szuka posady do zarządu domu samotnej osoby, ewentl. jako wyrecyzielka, najchętniej na wsi. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 83 207

Kuchmistrz
pierwszorzędny, znający dobrze cukiernictwo poszukuje posady, może wyjechać. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 210

Sierota
uczciwa szuka posady zaraz lub później. Łazarz lub Jezyce. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 216

Pokojowa
do pensjonatu w Gdyni od 15. — szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 224

Posługi
z gotowaniem poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 234

Poszukuje
posługi przed lub po południu. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 236

Księgowa - bilansistka
rutynowana szuka posady. 2 lata W. S. H. Korespondencje francuska, niemiecka, Maszyna, Podatki. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 242

Wieżska
dziewczyna, zaufana, z dobrymi świadectwami poszukuje samodzielnej posady do osób dorosłych. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 317.

Polecam
gospodyn, kucharki. Krauzowa, Ratajczaka 2. zdg 83 318

Lepsza
młoda dziewczyna szuka posady do dzieci lub do pomocy domowej. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 312.

Poszukuje
posady maszynistki, biuralistki, ksiązkowej. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 302.

Poszukuje
posługi zaraz lub 15. 5. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 465

Starsza
dziewczyna poszukuje posady z gotowaniem do starszego państwa. Zgl. Kurjer Pozn. zdg 83 442

Panienska
kochająca dzieci, ma kurs gospodarstwa domowego; roczna praktyka w przedszkolu, znająca robotki poszukuje posady od zaraz. Oferty Emilia Cichorska, Buk. ng 9965

Dziewczyna
uczciwa, skromna, szuka pracy domowej do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 466

Młodszy urzędnik gospodarczy
lat 30, kawaler na niewypowiedzianej posadzie od 2 lat zmiany posady od 1. 6. lub 1. 7. p. r. — Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 83 397

Dziewczyna
młodsza z dobrymi świadectwami, znająca gotowanie, poszukuje posady do restauracji lub prywatnie. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 83 398

Posługi
poszukuje 2-4 razy tygodniu. — Łazarz, Jezyce. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 381

Stebner
przykrawacz i pracownik cholewek, poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 389

Piekarz
cukiernik poszukuje posady zaraz lub później. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 441

Dziewczyna
uczciwa poszukuje posady od 15. do jednej lub dwóch osób. Dobre świadectwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 295

Krawczyni
domowa, suknie, kostiumy, szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 434

Piekarz - cukiernik
sila pierwszorzędna z dłuższą praktyką kawaler poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 217

Dziewczyna
uczciwa samodzielnym dobrem gotowaniem poszukuje posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 249

Młodzieniec
lat 23 poszukuje praktyki gospodarczej. Łaskawe zgłoszenia Poste Restante, Zaniemyśl, Majsner. zdg 83 250

Panienska
sumienna szuka jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 251

Poszukuje
posługi przed południem, środniemięciu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 255

Posługaczka
uczciwa poszukuje posady przed południem lub po południu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 236

Dziewczyna
młodsza z gotowaniem poszukuje posady od 15. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 258

Obejme
posadę portjera, stróża domu z mieszkaniem w zamian obowiązuje się załatwić naprawy murarskie oraz urządzenia elektryczne. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 263

Panienska
Szkoła Handlowa poszukuje posady początkującej biurowej lub ekspedjentki. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 280

Dziewczyna
z samodzielnym gotowaniem i świadectwami poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 283

Panna
nawskroś uczciwa, samodzielna, zna pieczenie, gotowanie, prasowanie, wszelką pracę domową, może być wyrecyzielką pani domu, poszukuje posady od 15. 5. — Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 83 294

Młoda
ze wsi poszukuje posady do lekkich prac domowych. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 379

Służący
poszukuje zajęcia do restauracji lub jad. odajni. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 599

Pomocnik
z branży kolonialnej szuka jakiegokolwiek posady. zna niemiecki, miejscowość obojetna, w prowincji dobrze polecany. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 83 596

Młodsza
z prowincji, gotowaniem bez prania szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 591

Rutynowana
kuchmistrzynie szuka pracy jako przychodnia warszawska, zagraniczna kuchnia. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 584

Uczciwa
porządna dziewczyna z samodzielnym prowadzeniem domu i dobrem gotowaniem do 2 starszych osób od 15. 5. poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 83 580

Panna
do składu kolonialnego, pieczywa początkująca bufetowa lub prowadzenie gospodarstwa domowego, samotnej osoby lub małżeństwa poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 565

Dyrektorka
gimnazjum obejmie równorzędna posadę w szkole średniej, prywatnej 8 lat praktyki. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 566

Dziewczyna
uczciwa poszukuje posady cośkolwiek gotowaniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 550

Poszukuje
posługi przed południem w śródmieściu. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 548

Dziewczyna
z gotowaniem do wszystkiego poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 544

Ogrodnik
samotny, praktyka, szuka posady od zaraz lub później posady samodzielnej lub większych zakładach. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 541

Bednarz
poszukuje pracy w browarze, zakresie wszelkich robót bednarzkich. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 533

Pomocnik
piekarski poszukuje pracy z dobrymi świadectwami. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 83 457

Dziewczyna
z gotowaniem, przyjmie posadę w obywatelskim domu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 445

Dziewczyna wiejska
dobrze polecona poszukuje posady lub posługi od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 349

Absolwent
Licetum Handlowego, znający język angielski, niemiecki, stenografię, pisanie ra maszynę, szuka posady biurowej. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 395

Dziewczyna
poszukuje posady do wszystkiego z gotowaniem, praniem, prasowaniem sztywnej bielizny od 15. 5. w lepszym domu. Dłuzoletnie świadectwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 339

Kucharka
dobrem gotowaniem szuka posady w lepszych domach, ewentualnie do wszelkich prac. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 336

Pracзка
szuka prania Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 83 331

Gospodyn - kuchmistrzynie
starszym wieku, szuka posady, pierwszorzędna rutynowana, w także na sezon Zgl. Kurjer Poznański zdg 83 326

Gospodyn
samodzielną bardzo dobrem gotowaniem i świadectwami szuka posady od 15 maja, najchętniej ko'lo Bydgoszcz. Łaskawe oferty upraszam Kurjer Poznański zdg 83 356

Czeladnik
szwewki na wszelką pracę szuka zajęcia. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 83 412

Poszukuje
posady samodzielnej gospoi lub do wszystkiego od 15 maja lub 1. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 404

Biuralistka
poszukuje posady, wieś niewykluczona — kaucja. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 508

Panienska
z praktyka szuka posady do dzieci, zna szycie i robotki. Miejscowość obojetna. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 513

Panienska
sierota, lat 18, poszukuje posady, najchętniej do dziecka. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 573

Gospodyn - kucharka
starsza, zaufana, doświadczona, poszukuje samodzielnej posady, zna wszelkie prace domowe, dobra kuchnia, zaprawy, prasowanie. Świadectwa jak najlepsze. — Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 83 570

Inteligentna gospodyn
szuka posady, chętnie samotnej osoby, również na wsi. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 807

Ogrodniczka
szuka posady pobliżu Poznania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 82 840

Starsza
dziewczyna szuka posady od 15 do wszelkich prac domowych z gotowaniem lub bez. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 007

Poszukuje
posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 040

Przychodnia
poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 039

Dziewczyna
uczciwa samodzielna, gotowaniem poszukuje posady lub posługi. Kurjer Poznański zdg 83 031

Krawcowa
pierwszorzędna, warszawianka, szuka posady dom. poza dom. ul. Maleckiego 32 — 16. zdg 2171

Panienska
poszukuje posady w jakimkolwiek biurze, najchętniej u adwokata za bardzo skromnym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 060

Pomocnik
krawiecki z praktyka poszukuje posady Oferty Kurjer Poznański zdg 82 984

Posługaczka
uczciwa szuka posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 069

Dziewczyna
uczciwa z porządnej rodziny poszukuje posługi od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 115

Dziewczyna
uczciwa z porządnej rodziny poszukuje posady lub posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 113

Służący
sierota, obojętny w ogrodnictwie, prosi o jakakolwiek posadę. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 176

Szukam
posługi za mniejszym wynagrodzeniem raz lub dwa tygodniowo. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 174

Panienska
poszukuje posady jako początkująca do składu rzeźniczego lub piekarskiego. Łaskawe oferty prosze skierować do Kurjera Pozn. zdg 83 183

Służąca
z gotowaniem, sumienna, pracowita, poszukuje posady w lepszym domu. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 163

Dziewczyna
uczciwa do wszystkiego szuka posady zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 162

Posługi
za pokój poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 929

Szatnia
do wynajęcia, lokal, sala, 80 stołków. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 600

Linotypista
tylko pierwszorzędna sila, potrzebny za taryfową placę. Zgłoszenia piśmienne z podaniem dotychczasowych pracodawców do Kurjera Poznańskiego pod zdg 83 277/8

Dziewczyna
restauracyjna gotowaniem. Półwiejska 38. „Śniadalnica”. zdg 83 231

Samodzielny
administratorsa polnika dłuższą praktyka poszukuje na majątek 2 200 morgów, kaucja gotówkowa do 30 000 zł. Pośrednicy wykluczani. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 83 594

Dziewczyna
z dobrymi poleceniami i gotowaniem od zaraz. Zgłoszenia 4-6 Fredry 12, m. 13. zdg 83 579

Przychodnią
do małego dziecka bez utrzymania poszukuje. Zgłoszenia ul. Bóznicza 15, m. 1. zdg 83 233

Freblankę
wykwalifikowaną dla 4-letniego dziecka. Wielkopolankę poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 239

Potrzebny
introligator na galanterie złoceńa, tylko pierwszorzędny fachowiec, zajęcie stałe. Oferty z odpisami świadectw I. Dziewulski, Warszawa, Krak. Przedmieście 9, ng 9085

Do szycia
panienkę. Pl. Nowomiejski 3 m. 12. zdg 83 314

Bufetowa
do kawiarni w prowincji, mała kaucja. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 292

Gospodyn - kuchmistrzynie
znająca wykwinatą kuchnię, pieczenie ciast, zaprawy oraz chów drobiu potrzebna od 1. 6. 35 na wieś. Zgłoszenia z odpisami świadectw, oraz podaniem warunków Kurjer Poznański pod zdg 82 230

Potrzebny
zaraz starszy czeladnik piekarski, kawaler, dobrymi świadectwami, warunek — dobry piecący przy piece pierśowym. Wachulski, Kcynia, Poznańska 26, zdg 83 425

Przyjme
marszantkę
dobrą od zaraz. Janiszewska, — Nowa 8. zdg 83 212

Biurowa
z branży materiałów budowlanych potrzebna zaraz. Zgłoszenia od 8-10 rano. Mackowiak. Spokojna 12. zdg 83 219

Służąca
własną pościelą zaraz. Rynek Śródecki 15 Koszyczarek. zdg 83 225

Uczennice
do szycia potrzebne. Ratajczaka 31, m. 5. zdg 83 353

Podróżującego
na minst Poznań poszukuje znana fabryka maszard. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 374

Poważne wydawnictwo
antyzydowskie poszukuje kierownika redakcyjnego i ogłoszeniowego na oddział w Poznaniu. Oferty referencjami, gwarancja Kurjer Poznański zdg 83 341

Posługaczka
Śniadeckich 28, m. 10. zdg 83 334

2 kelnerów
Rzeczypospoli ej 5, restauracja. zdg 83 327

Uczennica
potrzebna, po wyczeniu pracy. — Pralnia, Woźna 14 a. zdg 83 371

Służąca
wiejska, z samodzielnym gotowaniem, tylko dobrze polecona. — Kawarna, Sw. Marcin 53. zdg 83 444

Poszukuje
pierwszorzędnej kucharki, kuchnia warszawska. Starbowa 4. zdg 83 453

Biegła
maszynistka polsko-niemiecka i stenografka do kancelarii adwokackiej potrzebna. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 82 790

Panienska
na prowincji do bufetu i obsługa gości potrzebna zaraz. Zgłoszenia Fabryka wafli. Chwaliszewo 68, zdg 83 366

Krawcowe
zdolne zaraz. Sw. Józefa 6 — 8. zdg 83 357

Dziewczyna
na cały dzień. Półwiejska 38 a. m. 14. zdg 83 427

Dziewczyna
do posytek. Marcina 74 — 18. zdg 83 421

Bielizniarka
młodsza na stałą pracę do obsługi dziurkarki potrzebna. Stary Rynek 90, m. 3. zdg 83 406

Służąca
wszelkich prac domowych. Zgłoszenia Szamarszewskiego 18, restauracja. zdg 83 503

Poszukuje
czeladnika piekarskiego do pieca pierśowego. Kościelna 14 (Jezyce). zdg 83 494

Posługaczka
zaraz. Spokojna 20, m. 9. zdg 83 449

Fryzjerka
przez pomocnik potrzebny. Wierszbiecice 17. zdg 83 569

Samodzielną
krawcową, uczeniica potrzebne. — Skarbowska 7, m. 10. zdg 83 598

Pracзка
z prasowaniem, czysta, uczciwa, potrzebna od zaraz lub 15. b. m. „Pod Strzechą”, plac Wolności 7 zdg 83 572

Zegarmistrz
samodzielny na małe damskie zegarki potrzebny. Chwałkowski — Sw. Marcin 40. zdg 83 511

Stałą posadę
damy kilku **panom**
z dobra prezencją, zarobek wysoki, lecz według kwalifikacji, wyszkolenie nastąpi bezpłatnie. Zgłoszenia osobiste z dokumentami w **środe**
od godziny 10 — 14 przy Alejach Marcinkowskiego 3 a, m. 5. Pz 9653-19128

TEATRY

Poznań, wtorek, 7. 5.
TEATR POLSKI: = Dziś „Wielki reporter i małe ABC”.
Środa, 8. 5. „Wielki reporter i małe ABC”.
Czwartek, 9. 5. „Wielki reporter i małe ABC”.

TEATR NOWY: Dziś: — „Familijska”.
Środa, 8. 5. „Familijska”.
Czwartek, 9. 5. „Familijska”.

KINA

APOLLO METROPOLIS

NASZE PROGRAMY
NAPLEPSZE
TEL. 5-35
ng 5484

Poznań, wtorek, 7. 5.
APOLLO: godz. 5, 7, 9: — „Uwielbiana”.
CORSO: „Brat Djabla”.
GWIAZDA: „Rzmyskie Skandale”.
METROPOLIS: godz. 4.30, 6.30, 8.30: „Sztandar wolności”.
MOJE: „Sztuka życia”.
OSWIATOWE T. C. L.: — „Orły na uwięzi”.
RENAISSANCE: 1) „Zgubny czar”, 2) „Rycerze Stepu”.
ŚWIT: „Katusza”.
SFINKS: „Tajemnice małej Shirley”.
SŁOŃCE: „Księżniczka przez 30 dni”.
TECZA-Łazarz: „Noc Cudów w Lourdes”.
TECZA-Wilda: „Wiosenna Parada”.
WILSONA: „Wielka Księżna Aleksandra”.

27 WOLNE MIEJSCA

Do
tartaku w Poznańskim poszukuje fachowca uczciwego, sumiennego, obojętnego z wszelkimi pracami w zakresie tartaczniwa. Zgłoszenia z odpisami świadectw prosze skierować do Kurjera Pozn. zdg 81 400

Potrzebny
introligator na galanterie złoceńa, tylko pierwszorzędny fachowiec, zajęcie stałe. Oferty z odpisami świadectw I. Dziewulski, Warszawa, Krak. Przedmieście 9 n 9088

Robotnik
znający obsłuzę struwinika jako pomocnik maszyniera do wydawania towarów potrzebny. Kaucja nie niżej 1 000 zł. Własnoręczne podanie skierować do Kurjera Poznańskiego zdg 83 578

Dziewczyna
inteligentna, kochająca dzieci. — Marcin 11 — 2. zdg 83 555

Dziewczyna
do wszystkiego. — Restauracja, Grobla 27. zdg 83 527

Akwizytor
do pisma literackiego poszukiwany. — Oferty Kurjer Poznański zdg 83 518

Fryzjerki
stałej. Zamkowa 4 a. zdg 83 516

Ucznia
7-mioklasowego przyjmie Anders. mistrz blaszarski, instalator. ul. Wrocławska 14. zdg 83 461

Kupca
organizatora Poznaniu poszukujemy. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 474

Dziewczyna
do posytek od zaraz potrzebna. — J. Majewski, Pierackiego 9. zdg 83 385

Krawiec
na spódnice potrzebny. Zgłoszenia Chwaliszewo 68 m. 7. zdg 83 386

Służąca
gotowaniem, młoda, skromna. — Grudnia 20 — 11. zdg 85 299

Kasjerka - ksiązkowa
młodsza od zaraz. Oferty Kurjer Poznański z polaniem pensji zdg 83 482

Dziewczyna
do posytek potrzebne. Skład torebek. St. Rynek 70. zdg 83 481

Ekspedjentka
rutynowana do cukierni na wyjazd. Zgłoszenia od 4-5 Hotel Imperial, 27 Grudnia. zdg 83 476

28. ROZRYWKA

Kino Oświatowe TGL.
ul. Marszałka Focha 4. Dziś rewalacyjna arcydzieło sowieckiej produkcji o kolosalnym rozmachu wystawy i mistrzowskiej grze Orły na uwięzi. dx 2283-4

„Eden”
to raj a w raj u hasło „Bawmy się” Restauracja Winiarnia pl. Działowy 1. Przekonał się.

Gary Cooper
Frederic March w przepięknym filmie „Sztuka życia” — Kino „Moje”.

Słoneczna królowna uśmiechów
Tajemnica małej Shirley
Fenomenalna gwiazdzeczka
tańca i śpiewu
Kino „Sfinks”. zdg 83 358

Londyńska
Maszalska, poleca swym byłym sympatycznym wieczór — koncert, gabinet, ceny zniżone. zdg 83 428

Humor zagraniczny

— Zwracam uwagę, że może pani nie składać zeznań przeciw swemu mężowi.
— Przeciwnie, panie sędzio. To dla mnie prawdziwa przyjemność.
(„Trib. JII.” — Rzym). S. F.

Co futro — to Edmund Rychter — co palto — to Edmund Rychter — co ubranie — to Edmund Rychter, Poznań, Ostrów Wielkop.

Przedpłata na miesiąc maj 1935 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnośnieniem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,14, kwartalnie zł 12,40, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7,50, w innych krajach zł 9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeskód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiał poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72.

Ogłoszenia na stronie 6-lamowej 25 gr., na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr., na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr., na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr. przed wiadomościami potoczonymi 200 gr. od 1-lamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne” do g. 11.30, w dni przedświąteczne do godz. 11.15, większe dłużej według możliwości. Drobnie ogłoszenia najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówek; słowo nagłówek (tłuste) 25 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstale wskutek matrycy, wydawnictwo nie odpowiada.

P. K. O. Poznań nr. 200 149